

Tartalom

IV Tájékoztatások

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Számvevőszék

2015/C 422/01	Az Európai Unió kutatási közös vállalkozásainak 2014-es éves számvevőszéki ellenőrzéséből származó eredmények összefoglalása	1
2015/C 422/02	Jelentés az ARTEMIS Közös Vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó beszámolójáról a Közös Vállalkozás válaszával együtt	9
2015/C 422/03	Jelentés a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a Közös Vállalkozás válaszaival együtt	17
2015/C 422/04	Jelentés az ENIAC közös vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt	25
2015/C 422/05	Jelentés a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt	33
2015/C 422/06	Jelentés az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt	51
2015/C 422/07	Jelentés az Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Kezdeményezést Megvalósító közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszaival együtt	61
2015/C 422/08	Jelentés a SESAR közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt	70
2015/C 422/09	Jelentés az ECSEL közös vállalkozás 2014. június 27. és 2014. december 31. közötti időszakra vonatkozó beszámolójáról a közös vállalkozás válaszaival együtt	80

IV

(Tájékoztatások)

**AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK**

SZÁMVEVŐSZÉK

**Az Európai Unió kutatási közös vállalkozásainak 2014-es éves számvizsgálata ellenőrzéséből
származó eredmények összefoglalása**

(2015/C 422/01)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés	Oldal
Bevezetés	1-7	2
A számvizsgálata véleményeit alátámasztó információk	8-11	3
Ellenőrzési eredmények	12-24	3
Vélemények a beszámoló megbízhatóságáról	12	3
Vélemények a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	13-15	3
Figyelemfelhívó megjegyzés az ITER projekt költségeihez történő uniós hozzájárulásról	16	4
A Számvizsgálata véleményeitől független megjegyzések	17-22	4
Költségvetési és pénzgazdálkodás	18	4
Belső kontrollmechanizmusok	19-20	5
A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése	21	5
A Bizottság második időközi értékelése	22	5
Következtetések	23-24	5
I. MELLÉKLET – A Közös Vállalkozások bevétele (tervezett költségvetési bevételek, megállapított jogosultságok és beérkezett összegek) és létszámterve		6
II. MELLÉKLET – A Számvizsgálata 2014-es megjegyzései		8

BEVEZETÉS

1. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte egyrészt az alábbi nyolc európai kutatási közös vállalkozás (a továbbiakban: közös vállalkozások) 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját, másrészt azt, hogy a beszámolóik alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek voltak-e ⁽¹⁾:

- Fusion for Energy – F4E (ITER) – fúzióenergia-fejlesztés,
- Tiszta Égbolt – környezetbarát légitözlekedési technológiák,
- ARTEMIS – beágyazott számítástechnikai rendszerek ⁽²⁾,
- IMI – innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés,
- ENIAC – nanoelektronika ⁽³⁾,
- FCH – üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia,
- SESAR – egységes európai égbolt – légiforgalom-irányítási kutatóprojekt,
- ECSEL – elektronikai alkatrészek és rendszerek ⁽⁴⁾.

2. A – Bizottság által képviselt – Európai Uniót kívül a közös vállalkozások tagjai különböző köz- és magánpartnerek lehetnek, akik hozzájárulnak a közös vállalkozások tevékenységeinek finanszírozásához. A közös vállalkozások kétoldalú, az Európai Bizottság részvételével folytatott, vagy háromoldalú, a tagállamokat is bevonó partnerségek lehetnek ⁽⁵⁾. A közös vállalkozások egyes szakterületeken fontos szerepet játszanak a kutatási politika végrehajtásában.

3. A korábbi évekhez hasonlóan a Számvevőszék a tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét ellenőrizte. 2014 volt azonban az első olyan év, amikor két közös vállalkozás (Fusion for Energy – F4E (ITER), és SESAR) éves beszámolóját az uniós költségvetési rendelet 208. cikkének (4) bekezdése és az ügynökségekre és egyéb szervekre vonatkozó új pénzügyi keretszabályzat 107. cikkének (1) bekezdése szerint független külső ellenőr (könyvvizsgáló) ellenőrizte. Az ezekkel a beszámolókkal kapcsolatos számvevőszéki vélemény figyelembe veszi a független külső ellenőr által végzett ellenőrzést és az ellenőri megállapításokra válaszként hozott intézkedéseket. A többi közös vállalkozás esetében a Számvevőszék saját ellenőrzést végzett az éves beszámolóra vonatkozóan.

4. Ez az összefoglaló a közös vállalkozások 2014-es éves számvevőszéki ellenőrzésének eredményeiről nyújt áttekintést. Célja, hogy elősegítse a Számvevőszék által a közös vállalkozások 2014-es éves beszámolóiról készített különálló éves jelentések elemzését és összehasonlítását. A számvevőszéki vélemények és megjegyzések, valamint a közös vállalkozások válaszai a közzétett különálló éves jelentésekben találhatóak. Ez az összefoglaló nem minősül ellenőrzési jelentésnek vagy véleménynek.

5. A közös vállalkozások 2014-es összesített tervezett költségvetési bevétele ⁽⁶⁾ 1,9 milliárd euró volt (2013: 2,2 milliárd euró), ami az Unió általános költségvetésének 1,6 %-át (2013: 1,7 %) tette ki. A beérkezett összegek közül 1 224 millió euró (2013: 686 millió euró) származott az Unió általános költségvetéséből, és 204 millió euró (2013: 134 millió euró) az ipari partnerektől és a közös vállalkozások tagjaitól. Az Bizottság és az ITER-t befogadó állam részéről az F4E-hez történő hozzájárulás növekedése magyarázza a beérkezett összegek növekedésének legnagyobb részét.

⁽¹⁾ Két közös vállalkozás, a BBI Közös Vállalkozás (bioalapú termékek előállításával foglalkozó iparágak) és a Shift2Rail Közös Vállalkozás 2014-ben jött létre. Mivel ezek a közös vállalkozások 2014-ben pénzügyileg még nem önállósodtak a Bizottságtól, a Számvevőszék nem ellenőrizte éves beszámolójukat.

⁽²⁾ 2014. június 27-én az ARTEMIS összeolvadt az ENIAC Közös Vállalkozással, létrehozva az ECSEL Közös Vállalkozást. Az összeolvadásból adódóan a számvevőszéki ellenőrzés az ARTEMIS Közös Vállalkozás esetében a 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti pénzügyi időszakra vonatkozik.

⁽³⁾ 2014. június 27-én az ENIAC összeolvadt az ARTEMIS Közös Vállalkozással, létrehozva az ECSEL Közös Vállalkozást. Az összeolvadásból adódóan a számvevőszéki ellenőrzés az ENIAC Közös Vállalkozás esetében a 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti pénzügyi időszakra vonatkozik.

⁽⁴⁾ Az ECSEL Közös Vállalkozás az ENIAC, illetve ARTEMIS Közös Vállalkozások helyébe lép és azok jogutódjaként működik, a két utóbbi Közös Vállalkozás hivatalos lezárására 2014. június 26-án került sor. Az összeolvadásból adódóan a számvevőszéki ellenőrzés az ECSEL Közös Vállalkozás esetében a 2014. június 27. és 2014. december 31. közötti pénzügyi időszakra vonatkozik.

⁽⁵⁾ A Tiszta Égbolt, IMI, FCH és SESAR kétoldalú partnerségek. Az ARTEMIS, ENIAC és ECSEL háromoldalú partnerségek. A Fusion for Energy-F4E (ITER) esetében a közös vállalkozás tagjai: az Euratom, amelyet az Európai Bizottság képvisel, az Euratom tagállamai, valamint azok a harmadik országok, amelyek a szabályozott magfúzió területén együttműködési megállapodást kötöttek az Euratommal és kifejezték szándékukat a Közös Vállalkozásban tagként való részvételre (2014. december 31.: Svájc).

⁽⁶⁾ A tervezett költségvetési bevételek a kötelezettségvállalási előirányzatokat jelentik (végleges költségvetés).

6. A közös vállalkozások 432 (2013: 414) állandó és ideiglenes tisztviselőt foglalkoztatnak, ami kevesebb, mint az Unió általános költségvetésében engedélyezett tisztviselői összlétszám 1 %-a (részletesen lásd: I. melléklet).

7. Noha a közös vállalkozásokkal kapcsolatos pénzügyi kockázat az uniós költségvetés egészéhez képest viszonylag kicsi, az Unió hírnevével kapcsolatos kockázat viszont nagy, ugyanis a közös vállalkozások az uniós kutatási politika végrehajtásának fontos eszközei, és köz-magán társulási jellegük miatt jól ismertek azokban az iparágakban, ahol együttműködést folytatnak.

A SZÁMVEVŐSZÉK VÉLEMÉNYEIT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

8. A független külső ellenőr által ellenőrzött két közös vállalkozás esetében a Számvevőszék a nemzetközi ellenőrzési standardokkal összhangban áttekintette a könyvvizsgálók által végzett tevékenységeket. A különálló éves jelentésekben megfogalmazott, a beszámoló megbízhatóságára vonatkozó véleményének kialakításakor a Számvevőszék figyelembe vette a könyvvizsgáló cégek munkáját.

9. Megfelelő bizonyosság állt a Számvevőszék rendelkezésére ahhoz, hogy a beszámoló megbízhatóságáról adott saját ellenőri véleményét a magán könyvvizsgálók munkájára alapozza.

10. A tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének megállapítása továbbra is a Számvevőszék kizárólagos feladata, és erre vonatkozóan a Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a Közös Vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok és éves tevékenységi jelentések elemzésével. 2014-ben az ellenőrzés továbbra is külön figyelmet fordított az utólagos ellenőrzésekre.

11. A többi hat közös vállalkozás esetében a Számvevőszék továbbra is elvégezte mind a beszámolók alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének, mind a beszámolók megbízhatóságának ellenőrzését.

ELLENŐRZÉSI EREDMÉNYEK

Vélemények a beszámoló megbízhatóságáról

12. A közös vállalkozások végleges beszámolói minden lényeges szempontból híven és az alkalmazandó pénzügyi szabályzatok előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözik a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemények a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

13. A Számvevőszék véleménye szerint a 2014. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók a nyolc közös vállalkozás közül öt esetében (F4E, Tiszta Égbolt, FCH, IMI és SESAR) minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

14. Az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozások esetében a hatályos igazgatási megállapodások alapján a projektek kifizetési kérelmeinek ellenőrzésével a nemzeti finanszírozó hatóságok vannak megbízva. Az ARTEMIS és az ENIAC megkapták ugyan a nemzeti finanszírozó hatóságok ellenőrzési jelentéseit, de nem értékelték szisztematikusan ezeknek az ellenőrzéseknek a minőségét. A Számvevőszék három nemzeti finanszírozó hatóság esetében értékelt az ellenőrzési

stratégiákat, az ellenőrzési jelentéseket is beleértve. Az alkalmazott módszerek nem tették lehetővé a közös vállalkozások számára sem a súlyozott hibaarány, sem a fennmaradó hibaarány megbízható kiszámítását. Ezért a Számvevőszék megállapította, hogy az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozások utólagos ellenőrzési stratégiájának végrehajtásával kapcsolatos információk nem elégségesek annak megítéléséhez, hogy ez a fő kontrollmechanizmus eredményesen működik-e⁽⁷⁾, így a Számvevőszék korlátozott véleményt adott ki⁽⁸⁾.

15. Az ECSEL Közös Vállalkozás átvette az ARTEMIS és az ENIAC Közös Vállalkozás projektjeit. Az ARTEMIS és az ENIAC Közös Vállalkozás által a tagállamok nemzeti finanszírozó hatóságaival kötött igazgatási megállapodások az ECSEL Közös Vállalkozásba történő beolvasás után is alkalmazandók⁽⁹⁾. A fenti 14. bekezdésben említett helyzet eredményeként a Számvevőszék az ECSEL Közös Vállalkozás esetében is korlátozott véleményt adott ki az ARTEMIS és az ENIAC keretében indított projektekre vonatkozóan.

Figyelemfelhívó megjegyzés az ITER projekt költségeihez történő uniós hozzájárulásról⁽¹⁰⁾

16. Az F4E esetében az ITER kiépítési fázisához történő uniós hozzájárulást a Tanács 2010-ben⁽¹¹⁾ 6,6 milliárd euróra értékelte. Ezzel az összeggel kapcsolatban jelentős a költségnövekedés kockázata, főként a projekt által megvalósítandó fizikai eredmények körében tett módosítások és az irreálisnak tekinthető jelenlegi ütemezés miatt. A legfrissebb becslések szerint a projekt kiépítési szakaszának végéig várható hiány 428 millió euró. A projekt kiépítési szakaszának csúszását a Közös Vállalkozás a számvevőszéki ellenőrzés időpontjában (2015. március) legalább 43 hónapra becsülte. Ezekhez a kockázatokhoz kapcsolódóan a Közös Vállalkozás a költségeltéréseknek a szerződések szintjén történő rendszeres figyelemmel kísérésére szolgáló rendszer kifejlesztésén dolgozik, de még nem aktualizálta a Közös Vállalkozás által a kiépítési szakaszt követően az ITER-projekt számára nyújtandó hozzájárulás értékét. A Közös Vállalkozás jelenleg dolgozik a projekt előrehaladását akadályozó főbb korlátozó tényezők kezelésére szolgáló cselekvési terv végrehajtásán.

A Számvevőszék véleményeitől független megjegyzések

17. A Számvevőszék 55 (2013: 55), valamennyi közös vállalkozást érintő, a figyelmet fontos kérdésekre felhívó megjegyzést tett. A megjegyzések áttekintése a *II. mellékletben* található. A leggyakoribb megjegyzések összefoglalása:

Költségvetési és pénzgazdálkodás

18. Az ebben a fejezetben található megjegyzések három fő területre összpontosítanak:

- a költségvetés felhasználási aránya: a kötelezettségvállalási előirányzatok költségvetési felhasználási aránya 90 % és 100 % között mozgott (kivéve az ARTEMIS és az ENIAC esetében, ahol ez 38 % és 43 % közötti, ami a teljes évre elfogadott előirányzatokból 6 hónapnyi felhasználást mutat), míg a kifizetési előirányzatok költségvetési felhasználási aránya 74 % és 100 % közötti. Ez utóbbi 74 % az FCH és az IMI, míg 80 % a SESAR esetében, főként a projektek finanszírozásában bekövetkező késedelem miatt,
- pályázati felhívások és a projektek végrehajtása: az ARTEMIS esetében a pályázati felhívásokra elkülönített előirányzatok végleges aránya a Közös Vállalkozás teljes időtartama alatt az operatív kiadások fedezésére rendelkezésre álló teljes költségvetésnek mindössze 48 %-át (2013. december 31-én 49 %-át) tette ki, míg a többi közös vállalkozás esetében ez 90 % és 100 % között mozgott,

⁽⁷⁾ Az ARTEMIS és az ENIAC 2014-ben közös cselekvési tervet kezdeményezett a korlátozott vélemény okának orvoslására, amelynek keretében felkeresik a nemzeti finanszírozó hatóságokat és megvizsgálják rendszereiket.

⁽⁸⁾ A Számvevőszék akkor ad korlátozott véleményt, ha az ellenőr elégséges és megfelelő ellenőrzési bizonyítékot szerzett és azt a következtetést vonja le, hogy az éves beszámolót, illetve az annak alapjául szolgáló tranzakciókat érintő hibák vagy szabályszerűtlenségek lényegesek, de nem áthatóak. A Számvevőszék abban az esetben is korlátozott véleményt ad, ha az ellenőr nem tud elégséges és megfelelő ellenőrzési bizonyítékot szerezni ellenőrzési véleményének megalapozásához, és az éves beszámolóra, illetve az annak alapjául szolgáló tranzakciókra gyakorolt lehetséges hatások lényegesek, de nem áthatóak (lásd: 14. és 15. bekezdés). Átható hatások azok, amelyek – az ellenőr megítélése szerint – nem korlátozódnak egyes konkrét elemekre, számlákra vagy tételekre, illetve amennyiben mégis ilyenekre korlátozódnak, a pénzügyi kimutatások lényeges arányát teszik vagy tehetik ki.

⁽⁹⁾ Az ECSEL folytatja az ARTEMIS és az ENIAC által 2014-ben a korlátozott vélemény okának orvoslására kezdeményezett közös cselekvési terv végrehajtását.

⁽¹⁰⁾ A figyelemfelhívó megjegyzések szerepe, hogy rávilágítsanak egy-egy olyan kérdésre, amely nem jelent ugyan lényeges hibát a beszámolóban, de jelentősége folytán elengedhetetlen a beszámoló megértéséhez.

⁽¹¹⁾ Az ITER helyzetéről szóló 2010. július 7-i tanácsi következtetések (Hiv.: 11902/10).

- Az intézmények és szervek minden évben kötelesek jelentést készíteni a költségvetési és pénzgazdálkodásról⁽¹²⁾. A közös vállalkozások által az ezekben a jelentésekben közölt információk nem voltak egységesek és gyakran hiányosnak bizonyultak. Iránymutatásra van szükség a Bizottság részéről a jelentések jellegére és tartalmára vonatkozóan.

Belső kontrollmechanizmusok

19. Az utólagos ellenőrzések kulcsfontosságú eszközt jelentenek a közös vállalkozások számára a kedvezményezettek, illetve a partnerek által beadott költségterítési igényekben szereplő költségek támogathatóságának és pontosságának biztosítására. Az ECSEL kivételével⁽¹³⁾ mindegyik közös vállalkozás elfogadott utólagos ellenőrzési stratégiával rendelkezik, és közülük öten az utólagos ellenőrzések elvégzésével független külső könyvvizsgálót bízta meg. Három esetben (lásd: 14. és 15. bekezdés) a Számvevőszék az utólagos ellenőrzési stratégia végrehajtásának nem megfelelő volta miatt korlátozott véleményt adott ki.

20. Az F4E-vel kapcsolatban a Számvevőszék megjegyzi, hogy jelentős előrelépést értek el, de az ellenőrzés időpontjában (2015. március) a közös vállalkozásnál még több fontos intézkedés végrehajtása folyamatban volt. Továbbra is növelni kell az ITER projekt F4E általi végrehajtása szempontjából kulcsfontosságú közbeszerzési eljárásoknál a versenytételt. A támogatásokat illetően az egyes felhívásokra beérkezett pályázatok száma 2013-hoz és 2012-höz hasonlóan átlagosan egy volt.

A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése

21. A kutatási projektek eredményeinek monitoringját és jelentését a hetedik keretprogram (FP7) határozza meg, amely egy a kutatási eredmények védelmére, felhasználására és terjesztésére vonatkozó monitoring és jelentéstevő rendszert hozott létre. A tagokkal és más kedvezményezettekkel aláírt támogatási megállapodásokba a Közös Vállalkozás a szellemi tulajdonvédelmi jogokról, és a kutatási tevékenységek és eredmények terjesztéséről szóló egyes rendelkezéseket is belefoglalt. Ezen rendelkezések végrehajtását a közös vállalkozások a finanszírozott projektek különböző fázisaiban nyomon követik, és 2014 során jelentős előrehaladást értek el e téren. A „Horizont 2020” követelményeinek teljesítése és a hetedik keretprogram kutatási eredményeinek terjesztéséhez történő jobb hozzájárulás érdekében azonban a lehető legnagyobb mértékben fejleszteni kell a közös vállalkozások és a Bizottság közötti együttműködést, különös tekintettel egyes közös vállalkozások adatainak a Bizottság rendszereibe történő további integrálására.

A Bizottság második időközi értékelése

22. A Bizottság második időközi értékelése 2013-ban és 2014 elején zajlott. Az értékelés valamennyi közös vállalkozásra kiterjedt (az F4E kivételével), és a szervezet relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és a kutatások minőségét értékelte. A jelentések eredményeként elfogadott cselekvési terv végrehajtása valamennyi közös vállalkozás esetében folyamatban volt.

KÖVETKEZTETÉSEK

23. Valamennyi közös vállalkozás beszámolója megbízható, három közös vállalkozás azonban korlátozott véleményt kapott a Számvevőszéktől a 2014-es beszámolójuk alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében.

24. Van még mit javítani az eljárásokon, különösen az utólagos ellenőrzési stratégia végrehajtását, a Bizottsággal a kutatási eredmények integrációja terén folytatott együttműködést, valamint az F4E esetében a költséggellenőrzési mechanizmusokat tekintve.

⁽¹²⁾ A 966/2012/EU, Euratom rendelet (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.) 142. cikke, az 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL L 328., 2013.12.7., 42. o.) 93. cikke és a 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL L 38., 2014.2.7., 2. o.) 39. cikke.

⁽¹³⁾ Az ECSEL még nem fogadott el a saját projektjeire vonatkozó utólagos ellenőrzési stratégiát.

I. MELLÉKLET

A Közös Vállalkozások bevétele (tervezett költségvetési bevételek, megállapított jogosultságok és beérkezett összegek) és létszámterve

KÖZÖS VÁLLALKOZÁS	Szakpolitikai terület	Feligyelő főigazgatóság	2014						2013			
			Tervezett költségvetési bevétel ⁽¹⁾	Megállapított jogosultságok ⁽²⁾	Beérkezett összegek ⁽³⁾	Létszámterv ⁽⁴⁾	Létszámterv ⁽⁴⁾	Tervezett költségvetési bevétel ⁽¹⁾	Megállapított jogosultságok ⁽²⁾	Beérkezett összegek ⁽³⁾	Létszámterv ⁽⁴⁾	
			1 ARTEMIS (2014. június 26-ig)	Kutatás	DG CONNECT	2 224 000	863 193	20 100 000	(15)		32 643 708	32 647 545
2 TISZTA ÉGBOLT	Kutatás	Kutatási és Innovációs Főigazgatóság	229 241 764	1 89 316 793	98 585 400	37		306 043 097	227 000 428	124 613 566	24	
3 ENIAC (2014. június 26)	Kutatás	DG CONNECT	2 720 633	1 022 580	54 144 250	(15)		172 696 508	172 608 748	36 529 216	15	
4 FUSION FOR ENERGY (F4E)	Kutatás	Kutatási és Innovációs Főigazgatóság	1 168 825 456	1 168 825 456	720 917 805	262		1 297 013 166	1 296 952 709	245 002 495	262	
5 ÜZEMANYAGCELLA- ÉS HIDROGÉNTÉCHNOLÓGIA (FCH)	Kutatás	Kutatási és Innovációs Főigazgatóság	112 919 000	108 384 000	69 379 993	26		74 482 039	73 672 484	56 393 265	20	
6 INNOVATÍV GYÓGYSZEREK KUTATÁSÁRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉS (IMI)	Kutatás	Kutatási és Innovációs Főigazgatóság	223 294 603	207 433 859	165 627 993	37		255 715 919	254 435 104	125 829 159	36	
7 SESAR	Kutatás	Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság	13 119 600	13 046 425	94 753 384	42		84 222 608	64 066 631	77 535 515	42	

KÖZÖS VÁLLALKOZÁS	Felügyelő főigazgatóság	Szakpolitikai terület	2014					2013						
			Tervezett költségvetési bevétel ⁽¹⁾	Megállapított jogosultságok ⁽²⁾	Beérkezett összegek ⁽³⁾	Létszámterv ⁽⁴⁾	Tervezett költségvetési bevétel ⁽¹⁾	Megállapított jogosultságok ⁽²⁾	Beérkezett összegek ⁽³⁾	Létszámterv ⁽⁴⁾	Tervezett költségvetési bevétel ⁽¹⁾	Megállapított jogosultságok ⁽²⁾	Beérkezett összegek ⁽³⁾	Létszámterv ⁽⁴⁾
			8 ECSEL (2014. június 27-től)	DG CONNECT	Kutatás	158 245 086	1 58 318 481	460 000	28	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Összesen			1 910 590 142	1 847 210 787	1 223 967 872	432	2 222 817 045	2 121 382 649	686 026 566	414				

⁽¹⁾ A tervezett költségvetési bevételek a kötelezettségvállalási előirányzatokat jelentik (végleges költségvetés).

⁽²⁾ A megállapított jogosultságok a jóváhagyott kötelezettségvállalásokat jelentik.

⁽³⁾ A beérkezett összegek az év során az Európai Bizottságtól kapott pénzübeni hozzájárulást jelentik.

⁽⁴⁾ Végleges költségvetés.

⁽⁵⁾ Az ARTEMIS és az ENIAC 2014. június 27-én egyesült az ECSEL Közös Vállalkozásba A két korábbi Közös Vállalkozás összesen 30 álláshelyből az ECSEL-nél 28 álláshely lett. Ezáltal a 2014. december 31-i álláshelyek teljes száma 432.

II. MELLÉKLET

A Számvevőszék 2014-es megjegyzései

KÖZÖS VÁLLALKOZÁS	Költségvetési és pénzgazdálkodás				A közös vállalkozások felügyeleti és kontrollrendszerének legfontosabb kontrollmechanizmusai			Egyéb kérdések és a korábbi észrevételek hasznosulása							
	A költségvetés végrehajtása és többéves finanszírozás	A beszámoló bemutatása	Pályázati felhívások	Multilaterális keretmegállapodás	Belső kontrollrendszerek és számviteli rendszerek	Operatív közbeszerzések és támogatások	Az utólagos ellenőrzési stratégia végrehajtása	A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat	Jogi keret	A kutatási eredmények monitoringja és jelentése	Szellemi tulajdonhoz fűződő jogok és iparpolitikai	Összeférhetetlenség	A Bizottság második időközi értékelése	Unió hozzájárulása az ITER kiegészítő szakaszához	Egyéb
1 ARTEMIS	x		x				x ⁽¹⁾	x	x		x				
2 TISZTA ÉGBOLIT	x				x			x	x		x	x			
3 ENIAC	x		x				x ⁽¹⁾	x							
4 FUSION FOR ENERGY (F4E)	x	x			x	x		x		x	x		x ⁽¹⁾	x	
5 ÜZEMANYAGCELLA- ÉS HIDROGÉNTECHNOLÓGIA (FCH)	x		x		x			x	x		x	x			
6 INNOVATÍV GYÓGYSZEREK KUTATÁSÁRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉS (IMI)	x				x			x	x		x	x			
7 SESAR	x			x				x	x		x	x			
8 ECSEL	x				x		x ⁽¹⁾	x	x		x				
Részösszegek	8	1	3	1	5	1	3	6	8	5	1	7	4	1	1
Összesen	13				9			33							

⁽¹⁾ Ezeket a megjegyzéseket a vonatkozó jelentéseknek a véleménnyel foglalkozó része tartalmazza.

JELENTÉS**az ARTEMIS Közös Vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó
beszámolójáról a Közös Vállalkozás válaszával együtt**

(2015/C 422/02)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-4	10
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	5	10
Megbízhatósági nyilatkozat	6-16	10
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	11	11
A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló korlátozott vélemény alapja	12-14	12
Korlátozott vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	15	12
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	17-18	12
A költségvetés végrehajtása	17	12
Pályázati felhívások	18	12
Egyéb	19-22	13
A korábbi észrevételek hasznosulása	19-22	13

BEVEZETÉS

1. A brüsszeli székhelyű ARTEMIS Közös Vállalkozás 2007 decemberében ⁽¹⁾ jött létre tízéves időszakra, és 2009 óta működik önállóan. 2014. június 27-én az ENIAC és az ARTEMIS Közös Vállalkozás ⁽²⁾ egyesítéséből létrejött a Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek Közös Vállalkozás (ECSEL JU) ⁽³⁾. Az ECSEL JU 2014. június 27-én kezdte meg működését, 10 éves időtartamra. Az egyesítésből adódóan jelentésünk az ARTEMIS Közös Vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti pénzügyi időszakára vonatkozik.
2. A Közös Vállalkozás fő célja, hogy különféle alkalmazási területeken meghatározza és végrehajtsa a beágyazott számítástechnikai rendszerek számára kulcsfontosságú technológiák kifejlesztésének kutatási ütemtervét annak érdekében, hogy az európai versenyképesség és fenntarthatóság erősödjön, valamint új piacok és társadalmi alkalmazások alakulhassanak ki ⁽⁴⁾.
3. Az ARTEMIS Közös Vállalkozás alapító tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, és egyes uniós tagállamok: Belgium, Dánia, Németország, Észtország, Írország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Magyarország, Hollandia, Ausztria, Portugália, Románia, Szlovénia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság, valamint az ARTEMIS-IA, a beágyazott számítástechnikai rendszerek területén tevékenykedő európai vállalatokat és más kutatási szervezeteket képviselő egyesület. 2009-ben a Cseh Köztársaság, Ciprus, Lettország és Norvégia, 2012-ben pedig Lengyelország is tagja lett a Közös Vállalkozásnak.
4. Az Európai Unió a Közös Vállalkozás működési költségeihez és kutatási tevékenységeihez – a hetedik kutatási keretprogram költségvetéséből – legfeljebb 420 millió euróval járult hozzá ⁽⁵⁾. Ezenkívül az ARTEMIS-IA egyesületnek maximum 30 millió euróval kellett hozzájárulnia a működési költségekhez, míg az ARTEMIS tagállamainak a működési költségekhez egyrészt természetben kell hozzájárulniuk (pl. elősegíteniük a projektek végrehajtását), másrészt az uniós pénzügyi hozzájárulásnak legalább 1,8-szeresét kell adniuk. Természetbeni hozzájárulásokat vártak el a projektekben részt vevő kutatási szervezetektől is.

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

5. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a Közös Vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:
 - a) az ARTEMIS Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó pénzügyi kimutatásokról ⁽⁶⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből ⁽⁷⁾ áll, és
 - b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

⁽¹⁾ A Tanács 2007. december 20-i 74/2008/EK rendelete a beágyazott számítástechnikai rendszerekre irányuló közös technológiai kezdeményezést megvalósító „ARTEMIS Közös Vállalkozás” létrehozásáról (HL L 30., 2008.2.4., 52. o.).

⁽²⁾ Az ENIAC Közös Vállalkozást a 2007. december 20-i 72/2008/EK tanácsi rendelet (HL L 30., 2008.2.4., 21. o.) hozta létre, hogy meghatározza és végrehajtsa a nanoelektronika számára kulcsfontosságú kompetenciák kifejlesztésének kutatási ütemtervét.

⁽³⁾ Az ECSEL Közös Vállalkozást a 2014. május 6-i 561/2014/EU tanácsi rendelet (HL L 169., 2014.6.7., 152. o.) hozta létre.

⁽⁴⁾ A Közös Vállalkozás hatáskörét és tevékenységeit a *meléklet* foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁵⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 412., 2006.12.30, 1. o.) elfogadott hetedik keretprogram egyetlen programba fogja össze a kutatással kapcsolatos összes uniós kezdeményezést, és kulcsszerepet játszik a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás terén kitűzött célok elérésében. A keretprogram az Európai Kutatási Térségnek is egyik alappillére.

⁽⁶⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽⁷⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

A vezetés felelőssége

7. A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽⁸⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a Közös Vállalkozás beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége:

- a) A Közös Vállalkozás beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽⁹⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a Közös Vállalkozás beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísérő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a Közös Vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzügyi összegeket.

Az ellenőr felelőssége

8. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽¹⁰⁾ a beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhesen arról, hogy a Közös Vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

9. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatértékeléskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

10. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

11. A Számvevőszék véleménye szerint a Közös Vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. június 26-i pénzügyi helyzetet, az ekkor véget ért időszak gazdasági eseményeinek eredményét és a pénzforgalmat.

⁽⁸⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽⁹⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽¹⁰⁾ A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 47. cikke.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló korlátozott vélemény alapja

12. A Közös Vállalkozás utólagos ellenőrzési stratégiáját⁽¹⁾ az irányító testület a 2010. november 25-i határozatával fogadta el, majd 2013. február 20-án módosította, és ez a stratégia az egyik fő eszköz⁽²⁾ a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének értékelésére. A tagállamok nemzeti finanszírozó hatóságai által kiadott költségelfogadási nyilatkozatok alapján 2014-ben végrehajtott kifizetések összege 5,9 millió euró volt, ami az összes kifizetés 37 %-a.

13. Noha a projektekhez kapcsolódó kifizetési kérelmek ellenőrzését a nemzeti finanszírozó hatóságokra ruházták át, az e hatóságokkal kötött adminisztratív megállapodások nem tartalmazzák az utólagos ellenőrzésekre vonatkozó gyakorlati intézkedéseket.

14. A Közös Vállalkozás a nemzeti finanszírozó hatóságoktól (2015 áprilisáig) a befejezett projektek költségeinek nagyjából 46 %-áról kaptak ellenőrzési jelentéseket. A Közös Vállalkozás azonban nem végzett értékelést ezeknek az ellenőrzéseknek a minőségéről⁽³⁾. A Számvevőszék három nemzeti finanszírozó hatóság esetében értékelte az ellenőrzési stratégiákat, az ellenőrzési jelentéseket is beleértve, és megállapította, hogy a nemzeti finanszírozó hatóságok által alkalmazott módszerek nem tették lehetővé a Közös Vállalkozás számára sem a súlyozott hibaarány, sem a fennmaradó hibaarány megbízható kiszámítását. Ezért nem lehet megítélni, hogy az utólagos ellenőrzések eredményesen működnek-e, illetve hogy e fő kontrollmechanizmus elegendő bizonyossággal szolgál-e a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

Korlátozott vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

15. A Számvevőszék véleménye szerint – a korlátozott vélemény alapjául szolgáló 12–14. bekezdésben tárgyaltak lehetséges hatásainak kivételével – a Közös Vállalkozásnak a 2014. június 26-án véget ért pénzügyi évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

16. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL**A költségvetés végrehajtása**

17. A 2014-es költségvetés eredetileg csak a működési költségek fedezésére tartalmazott kötelezettségvállalási előirányzatot, 2,2 millió euró összegben. A költségvetés operatív tevékenységekre nem tartalmazott kötelezettségvállalási előirányzatokat az ENIAC és az ARTEMIS Közös Vállalkozások 2014-es egyesítésének és az ECSEL Közös Vállalkozás létrehozásának terve miatt, mivel a 2014-es pályázatért már ez utóbbi lesz felelős. Az igazgatási célú kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 38 % volt, mert az egyesítés júniusban történt, míg a költségvetést az egész évre fogadták el.

Pályázati felhívások

18. A Közös Vállalkozást létrehozó tanácsi rendelet az operatív kiadásokra egy legfeljebb 410 millió euró összegű költségvetést irányzott elő. Az egyesítéskor a pályázati felhívásokra lekötött előirányzatok összege 198 millió euró volt (a teljes költségvetés 48 %-a). A Közös Vállalkozást létrehozó tanácsi rendelet értelmében az ARTEMIS-nek be kell tartania az uniós hozzájárulás és a tagállami hozzájárulások között az 1:1,8-as arányt. A tagállamok költségvetési megszorításai miatt nem lehetett lekötni a költségvetés fennmaradó részét (52 %).

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság és a Közös Vállalkozás közötti általános finanszírozási megállapodás értelmében: a Közös Vállalkozás illetékes testülete utólagos ellenőrzési stratégiát fogad el, amelynek célja, hogy ésszerű bizonyosságot nyújtson a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről; valamint: az utólagos ellenőrzési stratégia egyrészt az eljárások, másrészt egy az összes kedvezményezettet vagy egy azokból álló mintát lefedő tranzakcióminta vizsgálatán alapul és elsősorban a lehetséges kockázatokat kell megfelelően tükröznie.

⁽²⁾ A 74/2008/EK rendelet 12. cikke értelmében az ARTEMIS Közös Vállalkozás gondoskodik arról, hogy tagjainak pénzügyi érdekei megfelelő védelemben részesüljenek azáltal, hogy megfelelő belső és külső ellenőrzéseket végez vagy végeztet, és helyszíni ellenőrzéseket és pénzügyi ellenőrzéseket végez az ARTEMIS Közös Vállalkozás közpénzekből nyújtott finanszírozásának kedvezményezettjeinél. Ezeket a helyszíni, illetve pénzügyi ellenőrzéseket vagy közvetlenül az ARTEMIS Közös Vállalkozás, vagy a nevében eljáró ARTEMIS-tagállamok végzik el. Az ARTEMIS-tagállamok nemzeti finanszírozásuk kedvezményezettjei körében – ha szükségesnek ítélik – egyéb ellenőrzéseket is végezhetnek, és az eredményekről tájékoztatják az ARTEMIS Közös Vállalkozást.

⁽³⁾ Az ARTEMIS irányító testülete által elfogadott utólagos ellenőrzési stratégia értelmében a Közös Vállalkozás évente legalább egyszer megvizsgálja, hogy az ARTEMIS-tagállamoktól kapott információk kellő bizonyossággal szolgálnak-e a végrehajtott tranzakciók szabályszerűségéről és jogszerűségéről.

EGYÉB**A korábbi észrevételek hasznosulása**

19. Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó új költségvetési rendeletet ⁽¹⁴⁾ 2012. október 25-én fogadták el és a 2013. január 1-jén lépett hatályba ⁽¹⁵⁾. Az új költségvetési rendelet 209. cikkében említett, a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyisabályzat-minta ⁽¹⁶⁾ azonban csak 2014. február 8-án lépett hatályba. Az ECSEL Közös Vállalkozásba történő beolvadás miatt a Közös Vállalkozás pénzügyi szabályzatát nem módosították e változtatásoknak megfelelően.

20. Az ARTEMIS Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Közös Vállalkozásnak saját belső ellenőrző részleggel kell rendelkeznie. Ezt a részleget azonban nem hozták létre az egyesítésig.

21. A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának feladatait ismertető szabályzatot az irányító testület 2010. november 25-én fogadta el. Az ECSEL Közös Vállalkozásba történő beolvadás miatt azonban a Közös Vállalkozás pénzügyi szabályzatát még nem módosították a keretrendeletnek a Bizottság belső ellenőrének hatáskörére utaló rendelkezésével.

22. A számvevőszéki ellenőrzéskor a Közös Vállalkozás még nem rendelkezett átfogó írásbeli eljárással az összeférhetlenség kezelésére.

A jelentést 2015. október 20-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ A 966/2012/EU, Euratom rendelet 214. cikke az említett kivételekkel.

⁽¹⁶⁾ A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet.

MELLÉKLET

ARTEMIS Közös Vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>A hetedik keretprogramról szóló 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat arról rendelkezik, hogy az Unió a hosszú távú köz-magán társulások kialakításához hozzájárulást nyújthat közös technológiai kezdeményezések formájában, amely – a Szerződés 187. cikke értelmében – közös vállalkozások révén valósítható meg.</p> <p>A Tanács 2007. december 20-i 74/2008/EK rendelete a közös technológiai kezdeményezést megvalósító „ARTEMIS Közös Vállalkozás” létrehozásáról.</p>
<p>A Közös Vállalkozás hatásköre</p> <p>(a Tanács 74/2008/EK rendelete)</p>	<p>Célok</p> <ul style="list-style-type: none"> — A Közös Vállalkozás hozzájárul a hetedik keretprogram megvalósításához a beágyazott számítástechnikai rendszerek számára kulcsfontosságú technológiák kifejlesztésének kutatási ütemtervének meghatározásával és végrehajtásával, fenntartható köz-magán társulás létrehozásával és azzal, hogy mobilizálja és növeli Európában a beágyazott számítástechnikai rendszerek ágazatába való magán- és közbefektetéseket. — A Közös Vállalkozás célja az erőforrások és az ipari támogatások a keretprogram, a tagállami kutatás-fejlesztési programok és kormányközi kutatás-fejlesztési rendszerek között eredményes koordináció és szinergia megvalósítása, és ezzel Európa jövőbeni növekedéséhez, versenyképességéhez és fenntartható fejlődéséhez való hozzájárulás. — Az ARTEMIS az összes érdekelt fél, mint például a – kis és közepes vállalkozásokat (kkv-k) magában foglaló – ipar, a tagállami és regionális hatóságok, valamint a felsőoktatási és kutatóközpontok közötti együttműködés elősegítésére összpontosít a kutatási erőfeszítések összefogásával és koncentrálásával. — A Közös Vállalkozás közös megállapodás nyomán kialakított kutatási ütemtervet fogad el, az ARTEMIS Technológiai Platform által kifejlesztett stratégiai kutatási ütemtervben foglalt ajánlások szigorú betartásával. Ez a kutatási ütemterv meghatározza és rendszeresen megvizsgálja a beágyazott számítástechnikai rendszerek kulcstechnológiáinak kifejlesztésével és elfogadásával kapcsolatos, különböző alkalmazási területek közötti prioritásokat Európa versenyképességének megerősítése és új piacok valamint a társadalom számára jelentős alkalmazások kialakulásának lehetővé tétele céljából. — A Közös Vállalkozás évente kiírt nyílt versenypályázati felhívásokon keresztül támogatja a kutatás-fejlesztési tevékenységeket, a beágyazott számítástechnikai rendszerek területén megjelenő legjobb európai kutatási elképzelések és kapacitás vonzása érdekében. Az ARTEMIS Közös Vállalkozásnak benyújtott javaslatok független tanácsadók támogatásával végrehajtott műszaki értékelésen és kiválasztási folyamaton esnek át. Ez az eljárás biztosítja, hogy a Közös Vállalkozás közfinanszírozása során az egyenlő elbánás, a kiválóság és a verseny elvei érvényesülnek.
<p>Irányítás</p>	<p>A Közös Vállalkozás irányító szerve az irányító testület. A vezetőségi csoportot az ügyvezető igazgató vezeti, míg a – kis- és nagyvállalkozásokat, oktatási és kutatási intézményeket is felölelő – ipart az ARTEMIS Ipari Egyesület (ARTEMIS-IA) képviseli. Az ARTEMIS-IA adja az irányító testület elnökét és a technikai munkaprogramért felelős ipari és kutatási bizottság tagjait. A közzsféra, azaz a résztvevő tagállamok és az Európai Bizottság, külön-külön képviselteti magát az irányító testületben és a pénzügyekért felelős hatóságok testületében.</p>

A Közös Vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben	Költségvetés 2 554 510 euró kötelezettségvállalásokra. 30 330 178 euró (operatív) kifizetésekre. Létszám 2014. június 26-án A létszámtervben 15 álláshely szerepelt (8 ideiglenes és 7 szerződéses alkalmazott), ebből a betöltött álláshelyek száma 13 volt, a következő megoszlásban: operatív feladatok (8), adminisztratív feladatok (5), vegyes feladatok (0).
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	Lásd: a Közös Vállalkozás legfrissebb, 2013-as éves tevékenységi jelentése: http://www.artemis-ju.eu/reference_documents

Forrás: Az ARTEMIS Közös Vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

13. Az ARTEMIS Közös Vállalkozás a 74/2008/EK⁽¹⁾ tanácsi rendelet által meghatározott keretek között megállapodásokat kötött a nemzeti finanszírozó hatóságokkal. A rendelet az összköltségek megállapításának feladatát a nemzeti finanszírozó hatóságokra bízta azok támogatási megállapodásai alapján, „a nemzeti szabályozásaiknak megfelelően, különösen a támogathatósági feltételeket és egyéb szükséges pénzügyi és jogi követelményeket illetően”. A rendelet nem ad hatáskört a Közös Vállalkozásnak arra, hogy szabályokat határozzon meg a nemzeti finanszírozó hatóságok számára, valamint nem hatalmazza fel azt helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok végzésére a nemzeti finanszírozó hatóságok körében. Ezeket a hiányosságokat az ECSEL Közös Vállalkozást létrehozó 561/2014/EU tanácsi rendelet felismeri és kezeli, valamint felhatalmazza a Közös Vállalkozást az uniós támogatásoknak a Horizont 2020 eljárásokkal összhangban történő odaítélésével.

14. Az ECSEL Közös Vállalkozás megerősíti, hogy a nemzeti garanciarendszerek átfogó értékelése alapján ezek a rendszerek megfelelő védelmet nyújtanak a Közös Vállalkozás tagjainak pénzügyi érdekei számára; azonban ahogyan azt a Számvevőszék észrevételében jelzi, a nemzeti módszerek nem teszik lehetővé a súlyozott hibaarány, illetve a reziduális hibaarány kiszámítását azon projektek esetében, amelyeket az ARTEMIS és az ENIAC Közös Vállalkozások indítottak. Ez a technikai nehézség nem eredményez negatív számvevőszéki véleményt, de érthetően nem teszi lehetővé a tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének fenntartás nélküli megerősítését.

20. Közvetlenül az ARTEMIS és az ENIAC ECSEL Közös Vállalkozássá egyesülése után, 2014. július 4-én az ECSEL irányító testülete létrehozta a belső ellenőrzési funkciót, amely mind az ARTEMIS és az ENIAC programjainak, mind pedig az ECSEL ellenőrzését végzi.

22. Az ECSEL irányító testülete átfogó eljárást fogadott el az érdekellentétek kiküszöbölésére.

⁽¹⁾ A Tanács 74/2008/EK rendelete (2007. december 20.) az ARTEMIS közös vállalkozás létrehozásáról.

JELENTÉS

a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a Közös Vállalkozás válaszaival együtt

(2015/C 422/03)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-5	18
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	6	19
Megbízhatósági nyilatkozat	7-14	19
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	12	20
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	13	20
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	15-16	20
A költségvetés végrehajtása	15	20
Többéves finanszírozás	16	20
Egyéb	17-19	20
Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek	17	20
Jogi keret	18	21
A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata	19	21
A korábbi észrevételek hasznosulása	20-23	21
A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése	20-21	21
Összeférhetetlenség	22	21
A Bizottság második közbenső értékelése	23	21

BEVEZETÉS

1. A brüsszeli székhelyű Repüléstechnikára Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezés Megvalósítására Irányuló Közös Vállalkozás (Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás) 2007 decemberében jött létre⁽¹⁾ 10 éves időszakra, és 2009. november 16-án kezdte meg önálló működését. 2014. május 6-án⁽²⁾ a Tanács új alapító rendeletet fogadott el, amely hatályon kívül helyezte az eredeti rendeletet, és a „Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás” elnevezésű közös vállalkozást⁽³⁾ a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram alá tartozó új feladatokkal bízta meg⁽⁴⁾, valamint 2024. december 31-ig meghosszabbította a Közös Vállalkozás működésének időszakát.

2. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás célja, hogy hozzájáruljon a hetedik kutatási keretprogram kutatási tevékenységeinek lezárásához⁽⁵⁾ és a légiközlekedési technológiák környezeti hatásainak mérsékléséhez, valamint egy erős, globális szinten versenyképes európai légiközlekedési iparág és ellátási lánc kialakításához. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás célkitűzései a „Horizont 2020” társadalmi kihívások pillére, különösen az „Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” alá tartoznak⁽⁶⁾.

3. A Közös Vállalkozás által koordinált kutatási tevékenységek: a) a hetedik keretprogram projektjeinek végrehajtását folytató hat technológiai és demonstrációs területre, más néven integrált technológiademonstrációs rendszerre (ITD) és b) a „Horizont 2020” projekteket végrehajtó kilenc új technológiai és demonstrációs területre oszthatók:

— Három integrált technológiademonstrációs rendszer (ITD)

— Három innovatív légijármű-demonstrációs platform (IADP)

— Három transzverzális terület, beleértve a technológiaértékelőket (TA).

4. A Közös Vállalkozás tagjai az új rendelet alapján az Bizottság által képviselt Európai Unió, az ITD-k/IADP-k/TA-k ágazati vezetői, továbbá az újonnan létrehozott Közös Vállalkozás nyílt és versenyztetésen alapuló pályázaton kiválasztandó, kiemelt partneri státuszt szerző egyéb tagjai. A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozásnak a hetedik keretprogram szerinti társult tagjai addig őrzik meg tagságukat, ameddig le nem zárulnak a 71/2008/EK rendelet alapján megkezdett kutatási tevékenységeik és intézkedéseik.

5. A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozásnak a hetedik keretprogramhoz kapcsolódó működési költségeihez és kutatási tevékenységeihez az Unió legfeljebb 800 millió euróval járult hozzá. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozásnak a „Horizont 2020”-hoz kapcsolódó uniós pénzügyi hozzájárulása legfeljebb 1 755 millió euró lehet. A Közös Vállalkozás vezető szervezetei és kiemelt partnerei a Közös Vállalkozás időtartama során legalább 2 193,7 millió euró magánszektorbeli hozzájárulást fizetnek be⁽⁷⁾, beleértve az ugyanezen az időszak alatt a kiegészítő tevékenységekhez⁽⁸⁾ kapcsolódó legalább 965,2 millió euró hozzájárulást⁽⁹⁾. Az adminisztratív költségek nem haladhatják meg a 78 millió eurót, és azokat egyenlően kell felosztani az Unió és a Közös Vállalkozás magánszektorbeli tagjai között.

⁽¹⁾ A Tanács 2007. december 20-i 71/2008/EK rendelete a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 30., 2008.2.4., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2014. május 6-i 558/2014/EU rendelete a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 77. o.).

⁽³⁾ Ez a jelentés „Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás” néven hivatkozik a szervezetre, kivéve, ha különbséget kell tenni a két program között.

⁽⁴⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram, amelyet a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.) fogadott el, a 2014–2020-as időszakra vonatkozó kutatási és innovációs program, amely valamennyi meglévő uniós kutatási és innovációs finanszírozást összevontan kezel.

⁽⁵⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 412., 2006.12.30, 1. o.) elfogadott hetedik keretprogram egyetlen programba fogja össze a kutatással kapcsolatos összes uniós kezdeményezést, és kulcsszerepet játszik a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás terén kitűzött célok elérésében.

⁽⁶⁾ A Közös Vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a melléklet foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁷⁾ Az 558/2014/EU rendelet 4.1. cikke.

⁽⁸⁾ A vezető szervezetek és a kiemelt partnerek számára a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás munkatervéhez nem kapcsolódóan felmerült, a Tiszta Égbolt közös technológiai kezdeményezés céljaihoz hozzájáruló költségek.

⁽⁹⁾ Az 558/2014/EU rendelet 15. cikkének (3) bekezdése szerint „A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás működési költségeit az alábbiak fedezik: a) a vezetők és a kiemelt partnerek, valamint kapcsolt szervezeteik természetbeni hozzájárulásai a közvetett intézkedések végrehajtása kapcsán felmerült, a »Clean Sky 2« Közös Vállalkozás hozzájárulásával és az Unió e költségek fedezéséhez nyújtott egyéb hozzájárulásaival csökkentett költségeik formájában.”

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

6. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a Közös Vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez kiegészül (adott esetben) más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

7. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

- a) a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás éves beszámolója, amely a 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból⁽¹⁰⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽¹¹⁾ áll, és
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

8. A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽¹²⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a Közös Vállalkozás éves beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége:

- a) A Közös Vállalkozás éves beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽¹³⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a Közös Vállalkozás éves beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísérő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a Közös Vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszegeket.

Az ellenőr felelőssége

9. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽¹⁴⁾ az éves beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint

⁽¹⁰⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽¹¹⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

⁽¹²⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽¹³⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽¹⁴⁾ A 110/2014/EU rendelet 47. cikke.

a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhesen arról, hogy a Közös Vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

10. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzéskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valószínűsítésének szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszerét, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

11. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

12. A Számvevőszék véleménye szerint a Közös Vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

13. A Számvevőszék véleménye szerint a Közös Vállalkozásnak a 2014. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

14. A Számvevőszék véleménye független az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

A költségvetés végrehajtása

15. A 2014-es végleges költségvetés 201,6 milliárd euró összegű kötelezettségvállalási előirányzatot és 153,6 milliárd euró összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott. A kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 93,9 % (2013: 90,6 %), a kifizetési előirányzatoké pedig 90,2 % (2013: 87,7 %) volt. A felhasználási arány javulása a gyorsabb pályázattal kapcsolatos folyamatnak tudható be.

Többéves finanszírozás

16. 2007-től kezdve az ellenőrzés időpontjáig (2015. április) az eredeti Tiszta Égbolt program 790 milliárd eurós operatív keretére vonatkozóan az Európai Unió 703 milliárd eurós (88,9 %) hozzájárulásra vállalat kötelezettséget, amelyből addig 631 milliárd eurót (79,9 %) fizetett ki. A többi tag operatív tevékenységekre 2014. december 31-ig nyújtott hozzájárulásai 486 milliárd eurót tettek ki, ami a többi tag 590 milliárd eurós teljes operatív költségvetésének 82,4 %-a⁽¹⁵⁾.

EGYÉB

Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek

17. A kifizetési határidőt nem minden esetben tartották be, ami késedelmi pótlék fizetéséhez vezet (2014-ben 41 000 euró).

⁽¹⁵⁾ A többi tag teljes hozzájárulása 498 milliárd euró, amely tartalmazza a tagok már validált hozzájárulását (448 milliárd euró), a beérkezett, de még nem validált hozzájárulást (38 milliárd euró), valamint a működési költségekhez való pénzügyi hozzájárulást (12 milliárd euró).

Jogi keret

18. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás pénzügyi szabályzatát 2014. július 3-án fogadták el a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-minta⁽¹⁶⁾ alapján, a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló 558/2014/EU tanácsi rendelet követelményeinek figyelembevételével.

A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat

19. 2014-ben a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) ellenőrzést zárt le a támogatások kezelésének pénzügyi szempontjairól. Az IAS két nagyon fontos ajánlást tett a tagok és partnerek pénzügyi kimutatásainak jóváhagyására szolgáló előzetes érvényesítési iránymutatásokra és ellenőrzőlistákra, valamint a partnerek projektproduktumainak jóváhagyási folyamatára vonatkozóan. Az elfogadott intézkedéseket mindkét ajánlás esetében végrehajtották.

A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA

A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése

20. A kutatási projektek eredményeinek monitoringjára és jelentésére vonatkozóan⁽¹⁷⁾ a Tiszta Égbolt az Európai Bizottság eszközeit és saját eszközeit alkalmazza a kutatási eredményeinek a Bizottság általános beszámolósi rendszerébe történő integrálására. A Bizottság által a hetedik keretprogramról készített legfrissebb, 2015 márciusában közzétett monitoringjelentés⁽¹⁸⁾ az első alkalommal tartalmaz számszerű adatokat a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás tevékenységeiről⁽¹⁹⁾. Ami a kvalitatív adatokat illeti, a Tiszta Égbolt kutatási tevékenységeinek eredményei a Közös Vállalkozás weboldalán közzétett tevékenységi jelentésben, a tagokkal kötött támogatási megállapodásokat (GAM) tartalmazó évesjelentés-összefoglalókban és más kiadványokban található meg.

21. A „Horizont 2020” jogi keretei speciális monitoringot írnak elő a kutatási eredményekre vonatkozóan, amely számszerűsített, és adott esetben kvalitatív bizonyítékokon alapul, beleértve a haladás teljesítménymutatókkal történő összevetését⁽²⁰⁾. A „Horizont 2020” előírásainak teljesítése, továbbá a hetedik keretprogram kutatási eredményeinek terjesztéséhez való jobb hozzájárulás érdekében (különösen a támogatott programok befejező szakaszba lépésével) a Közös Vállalkozás és a Bizottság közötti együttműködést javítani kell a kutatási eredményekről történő beszámolásnak és az eredmények megismertetésének fejlesztése érdekében⁽²¹⁾.

Összeférhetetlenség

22. A Bizottság egységes mintát dolgoz ki a közös vállalkozások számára. Amíg ez el nem készül, a Tiszta Égbolt eljárása hatályban marad.

A Bizottság második közbenső értékelése

23. A Bizottság második közbenső értékelésének⁽²²⁾ eredményeként az irányító testület 2014. március 20-án az ajánlásokra vonatkozó cselekvési tervet tárgyalta. Az ajánlások többsége a Tiszta Égbolt 2 programra vonatkozik, és végrehajtás alatt áll.

A jelentést 2015. október 6-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽¹⁶⁾ A 110/2014/EU rendelet.

⁽¹⁷⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 452., 2014.12.16., 17. o.) 27. bekezdése.

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=None

⁽¹⁹⁾ A Bizottság monitoringjelentésében ez az információ összesített értéként szerepel a többi közös technológiai kezdeményezés információival együtt.

⁽²⁰⁾ A „Horizont 2020”-at létrehozó 1291/2013/EU rendelet 31. cikke és a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról szóló, 2013. december 3-i 2013/743/EU tanácsi határozat (HL L 347., 2013.12.20., 965. o.) II. melléklete (Teljesítménymutatók).

⁽²¹⁾ Lásd: a Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: éves jelentés a közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös vállalkozások (ktk kv-k) 2012-ben elért eredményeiről (COM/2013/ 935).

⁽²²⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 452., 2012.12.16., 17. o.) 30. bekezdése.

MELLÉKLET

Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás (Brüsszel)**Hatáskör és tevékenységek**

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1291/2013/EU rendelete a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.). A „Horizont 2020” célja, hogy szélesebb körű hatást érjen el a kutatás és az innováció területén a „Horizont 2020” és a magánszféra pénzügyi forrásainak egyesítésével olyan kulcsfontosságú területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat az Unió tágabb versenyképességi céljainak eléréséhez, ösztönözheti a magánberuházásokat, és segíthet a társadalmi kihívások kezelésében.</p> <p>A Tanács 2014 május 6-i 558/2014/EU rendelete a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 77. o.).</p>
<p>A Közös Vállalkozás hatásköre</p> <p>(a Tanács 558/2014/EU rendelete)</p>	<p>Célok</p> <p>A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás céljai a következők:</p> <p>a) hozzájárulás a 71/2008/EK rendelet alapján megkezdett kutatási tevékenységek lezárásához és a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról szóló, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához, valamint különösen a 2013/743/EU határozat III. részében (Társadalmi kihívások) szereplő „intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” kihívásának való megfeleléshez;</p> <p>b) hozzájárulás a légiközlekedési technológiák – és köztük a kisméretű légi járművekhez kapcsolódó technológiák – környezeti hatásainak mérsékléséhez és egy erős, globális szinten versenyképes európai légiközlekedési iparág és ellátási lánc kialakításához. Ennek megvalósítása céljából fel kell gyorsítani a tisztább légiközlekedési technológiák kifejlesztését azok lehető leggyorsabb piacra bocsátása céljából, különösen azoknak a technológiáknak az integrálási, demonstrációs és validálási folyamatait, amelyek képesek:</p> <p>i. növelni a légi járművek üzemanyag-hatékonyságát, és ezáltal a 2014-től üzembe helyezett „legkorszerűbb” légi járművekéhez képest 20–30 %-kal csökkenteni a szén-dioxid-kibocsátást;</p> <p>ii. a 2014-től üzembe helyezett „legkorszerűbb” légi járművekéhez képest 20–30 %-kal csökkenteni a légi járművek nitrogén-oxid- és zajkibocsátását.</p>
<p>Irányítás</p>	<p>A Közös Vállalkozás irányító szerve az irányító testület, amely a következőkből áll:</p> <p>a) az Unió részéről a Bizottság egy képviselője;</p> <p>b) a vezető szervezetek egy-egy képviselője;</p> <p>c) a kiemelt partnerek egy-egy képviselője ILDP-nként;</p> <p>d) a társult tagok egy-egy képviselője ITD-nként;</p> <p>e) a kiemelt partnerek egy-egy képviselője ILDP-nként.</p> <p>Az irányító testület feladatait és felelősségeit az alapokmány (az alapító rendelet I. melléklete) 8. cikke határozza meg.</p> <p>Az Unió a szavazati jogok 50 %-ával rendelkezik. Az Unió szavazati jogai oszthatatlanok. Minden más képviselő egyenlő számú szavazattal rendelkezik.</p> <p>A Közös Vállalkozás hivatalos ügyvezető testületét az ügyvezető igazgató vezeti, akinek feladatairól és felelősségeiről az alapokmány 10. cikke rendelkezik.</p>

	<p>Az ágazat közvetlen képvisellel rendelkezik az irányító testületben és a Közös Vállalkozás többi szervében, vagyis az ITD és IADP irányító bizottságokban, amelyek feladatairól és felelősségeiről az alapokmány 11. cikke rendelkezik. Az államok képviselőinek csoportja és a tudományos bizottság is a Közös Vállalkozás szervei, de csak tanácsadó szereppel.</p>
A Közös Vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben	<p>Költségvetés</p> <p>229 241 764 euró</p> <p>Létszám 2014. december 31-én</p> <p>A létszámtervben 37 álláshely szerepelt (31 ideiglenes és 6 szerződéses alkalmazott), ebből a betöltött álláshelyek száma 31 volt, a következő megoszlásban: operatív tevékenységek (24) és vegyes tevékenységek (6).</p>
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	<p>Lásd: a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás 2014-es éves tevékenységi jelentése: www.cleansky.eu</p>

Forrás: A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

17. A fizetések késedelmes feldolgozásának elkerülése érdekében – különösen a partnerekkel kötött támogatási megállapodások területén, amelyek a probléma fő forrásának bizonyultak – a Közös Vállalkozás az alábbi intézkedéseket tette:

- hatékonyabb munkafolyamat bevezetése a partnerek pénzügyi beszámolóinak jóváhagyására, az operatív és pénzügyi egységek együttműködésének erősítése,
- az Európai Bizottság „egységes benyújtási eljárásának” alkalmazása (a technikai és pénzügyi jelentések tekintetében),
- az érvényben lévő támogatási megállapodásokra vonatkozó kifizetések időpontjainak rendszeres, havi szintű monitorozása.

21. A hetedik keretprogramhoz kapcsolódó kutatási eredmények még hatékonyabb terjesztése és a teljesítménymutatókon alapuló megfelelő beszámolási rendszernek a Horizont 2020 programra vonatkozó kidolgozása érdekében a Közös Vállalkozás cselekvési tervet készített, amely a következőkből áll:

- (A) a kutatási eredményeket tartalmazó adattárház létrehozása a Tiszta Égbolt weboldalán;
 - (B) a beszámolás harmonizálása a 2015-ös éves tevékenységi jelentésben az eredmények Európai Bizottságnak történő továbbítása, valamint a Horizont 2020 közös fő teljesítménymutatóinak használata tekintetében;
 - (C) egy beszámolási/terjesztési modul fejlesztése a Grant Management Tool nevű helyi rendszerünkben.
-

JELENTÉS**az ENIAC közös vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó
beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt**

(2015/C 422/04)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-4	26
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	5	26
Megbízhatósági nyilatkozat	6-16	26
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	11	27
A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló korlátozott vélemény alapja	12-14	28
Korlátozott vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	15	28
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	17-18	28
A költségvetés végrehajtása	17	28
Pályázati felhívások	18	28
Egyéb	19	29
Jogi keret	19	29

BEVEZETÉS

1. A brüsszeli székhelyű ENIAC közös vállalkozást (Nanoelektronikára Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezést Megvalósító Európai közös vállalkozás) 2007 decemberében hozták létre⁽¹⁾, tízéves időszakra, és 2010 óta önállóan végzi tevékenységét. 2014. június 27-én az ENIAC és az ARTEMIS közös vállalkozás⁽²⁾ egyesítéséből létrejött a Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek közös vállalkozás (ECSEL JU)⁽³⁾. Az ECSEL JU 2014. június 27-én kezdte meg működését, 10 éves időtartamra. Az egyesítésből adódóan jelentésünk az ENIAC közös vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti pénzügyi időszakra vonatkozik.

2. A közös vállalkozás fő célkitűzése az volt, hogy a nanoelektronikai szempontból kulcskompetenciák különféle alkalmazási területeken történő kifejlesztésének érdekében „kutatási ütemtervet” állítson össze és hajtson végre, erősítve ezzel az európai versenyképességet és fenntarthatóságot, serkentve új piacok és társadalmi alkalmazások létrejöttét⁽⁴⁾.

3. A közös vállalkozás alapító tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, egyes uniós tagállamok (Belgium, Németország, Észtország, Írország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Svédország és az Egyesült Királyság), továbbá az Európai Nanoelektronikai Tevékenységeket Összefogó Egyesület (AENEAS) voltak. Tagja lehetett az ENIAC közös vállalkozásnak bármely más olyan tagállam és társult ország, illetve egyéb ország vagy jogi személy is, amely képes pénzügyileg érdemben támogatni a közös vállalkozás céljainak elérését.

4. Az Európai Unió az ENIAC közös vállalkozás működési költségeihez és kutatási tevékenységeihez – a hetedik kutatási keretprogram költségvetéséből – legfeljebb 450 millió euróval járult hozzá⁽⁵⁾. Az AENEAS maximum 30 millió euróval járult hozzá a közös vállalkozás működési költségeihez. Az ENIAC-tagállamoknak egyrészt természetbeni hozzájárulást kellett nyújtaniuk a működési költségekhez (a projektek végrehajtásának elősegítésével), másrészt az uniós hozzájárulás legalább 1,8-szeresét kitevő pénzügyi hozzájárulást kellett nyújtaniuk. A projektekben részt vevő kutatási szervezetek is kötelesek voltak legalább a bizottsági és tagállami hozzájárulások együttes összegének megfelelő természetbeni hozzájárulást nyújtani.

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

5. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a közös vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

a) az ENIAC közös vállalkozás beszámolója, amely a 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó pénzügyi kimutatásokról⁽⁶⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽⁷⁾ áll; és

⁽¹⁾ A Tanács 2007. december 20-i 72/2008/EK rendelete az ENIAC közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 30., 2008.2.4., 21. o.).

⁽²⁾ Az ARTEMIS közös vállalkozást a 2007. december 20-i 74/2008/EK tanácsi rendelet (HL L 30., 2008.2.4., 52. o.) hozta létre annak érdekében, hogy a beágyazott számítástechnikai rendszerek számára meghatározza és végrehajtsa kulcsfontosságú technológiák kifejlesztésének „kutatási ütemtervét”.

⁽³⁾ Az ECSEL közös vállalkozást a 2014. május 6-i 561/2014/EU tanácsi rendelet (HL L 169., 2014.6.7., 152. o.) hozta létre.

⁽⁴⁾ A közös vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a melléklet foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁵⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 412., 2006.12.30., 1. o.) elfogadott hetedik keretprogram egyetlen programba fogja össze a kutatással kapcsolatos összes uniós kezdeményezést, és kulcsszerepet játszik a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás terén kitűzött célok elérésében. A keretprogram az Európai Kutatási Térségnek is egyik alappillére.

⁽⁶⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽⁷⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

7. Az 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽⁸⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a közös vállalkozás beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége:

- a) A közös vállalkozás beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tevő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽⁹⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a közös vállalkozás beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísérő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a közös vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszegeket.

Az ellenőr felelőssége

8. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽¹⁰⁾ a beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhessen arról, hogy a közös vállalkozás beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

9. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzés során az ellenőr mérlegeli a szervezetenek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

10. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

11. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás 2014. január 1. és 2014. június 26. közötti időszakra vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság

⁽⁸⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽⁹⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽¹⁰⁾ A 110/2014/EU rendelet 47. cikke.

számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. június 26-i pénzügyi helyzetet, az ekkor véget ért időszak gazdasági eseményeinek eredményét és a pénzforgalmat.

A beszámoló alapiául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló korlátozott vélemény alapja

12. A közös vállalkozás utólagos ellenőrzési stratégiáját⁽¹¹⁾ az irányító testület a 2010. november 18-i határozatával fogadta el, és ez a stratégia az egyik fő eszköz⁽¹²⁾ a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének értékelésére. A tagállamok nemzeti finanszírozó hatóságai által kiadott költségelfogadási nyilatkozatok alapján a 2014-ben végrehajtott kifizetések összege 14,2 millió euro volt, ami az összes kifizetés 79 %-a.

13. Noha a projektekhez kapcsolódó kifizetési kérelmek ellenőrzését a nemzeti finanszírozó hatóságokra ruházták át, az e hatóságokkal kötött adminisztratív megállapodások nem tartalmazzák az utólagos ellenőrzésekre vonatkozó gyakorlati intézkedéseket.

14. A közös vállalkozás a nemzeti finanszírozó hatóságoktól (2015 áprilisáig) a befejezett projektek költségeinek nagyjából 76 %-áról kapott ellenőrzési jelentéseket. A közös vállalkozás azonban nem végzett értékelést ezeknek az ellenőrzéseknek a minőségéről⁽¹³⁾. A Számvevőszék három nemzeti finanszírozó hatóság esetében értékelte az ellenőrzési stratégiákat, az ellenőrzési jelentéseket is beleértve, és megállapította, hogy a nemzeti finanszírozó hatóságok által alkalmazott módszerek nem tették lehetővé a közös vállalkozás számára sem a súlyozott hibaarány, sem a fennmaradó hibaarány megbízható kiszámítását. Ezért nem lehet megítélni, hogy az utólagos ellenőrzések eredményesen működnek-e, illetve azt felmérni, hogy ez a fő kontrollmechanizmus elegendő bizonyossággal szolgál-e a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

Korlátozott vélemény a beszámoló alapiául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

15. A Számvevőszék véleménye szerint – a korlátozott vélemény alapiául szolgáló 12–14. bekezdésben tárgyaltak lehetséges hatásainak kivételével – a közös vállalkozásnak a 2014. június 26-án véget ért pénzügyi időszakra vonatkozó beszámolója alapiául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

16. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

A költségvetés végrehajtása

17. A 2014-es költségvetés eredetileg csak a működési költségek fedezésére tartalmazott kötelezettségvállalási előirányzatot, 2,3 millió euro összegben. A költségvetés operatív tevékenységekre nem tartalmazott kötelezettségvállalási előirányzatokat az ENIAC és az ARTEMIS közös vállalkozások 2014-es egyesítésének és az ECSEL közös vállalkozás létrehozásának terve miatt, mivel a 2014-es pályázatért már ez utóbbi lesz felelős. Az igazgatási célú kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 43 % volt. A költségvetés alacsony felhasználási arányának elsősorban az az oka, hogy az egyesítés júniusban történt, míg a költségvetést az egész évre fogadták el.

Pályázati felhívások

18. Az egyesítésig a pályázati felhívások teljes tervezett összegét kötelezettségvállalásba vették.

⁽¹¹⁾ Utólagos ellenőrzési stratégiája szerint a közös vállalkozás elegendő információ megszerzésére törekszik az ENIAC tagállamokban alkalmazott utólagos ellenőrzési eljárásokra vonatkozóan ahhoz, hogy a tagállami eljárásokat értékelni tudja abból a szempontból, hogy azok megfelelő bizonyosságot nyújtanak-e az ENIAC közös vállalkozás projektjei keretében végrehajtott tranzakciók szabályszerűségére és jogszerűségére vonatkozóan.

⁽¹²⁾ A 72/2008/EK rendelet 12. cikke értelmében a közös vállalkozás gondoskodik arról, hogy tagjainak pénzügyi érdekei megfelelő védelemben részesüljenek azáltal, hogy megfelelő belső és külső ellenőrzéseket végez vagy végeztet, és helyszíni ellenőrzéseket és pénzügyi ellenőrzéseket végez az ENIAC közös vállalkozás közpénzekből nyújtott finanszírozásának kedvezményezettjeinél. Ezeket a helyszíni, illetve pénzügyi ellenőrzéseket vagy közvetlenül az ENIAC közös vállalkozás, vagy a nevében eljáró ENIAC-tagállamok végzik el.

⁽¹³⁾ Az ENIAC irányító testülete által elfogadott utólagos ellenőrzési stratégia értelmében a közös vállalkozás évente legalább egyszer megvizsgálja, hogy az ENIAC-tagállamoktól kapott információk kellő bizonyossággal szolgálnak-e a végrehajtott tranzakciók szabályszerűségéről és jogszerűségéről.

EGYÉB**Jogi keret**

19. Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó új költségvetési rendeletet ⁽¹⁴⁾ 2012. október 25-én fogadták el és 2013. január 1-jével lépett hatályba ⁽¹⁵⁾. Az új költségvetési rendelet ⁽¹⁶⁾ 209. cikkében említett, a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-minta azonban csak 2014. február 8-án lépett hatályba. Az ECSEL közös vállalkozásba történő beolvadás miatt a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatát nem módosították.

A jelentést 2015. október 20-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ A 996/2012/EU, Euratom rendelet 214. cikke a hivatkozott kivételekkel.

⁽¹⁶⁾ A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet.

MELLÉKLET

ENIAC közös vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>A hetedik keretprogramról szóló 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat arról rendelkezik, hogy az Unió a hosszú távú köz-magán társulások kialakításához hozzájárulást nyújthat közös technológiai kezdeményezések formájában, amely – a Szerződés 187. cikke értelmében – közös vállalkozások révén valósítható meg.</p> <p>A Tanács 2007. december 20-i 72/2008/EK rendelete az ENIAC közös vállalkozás létrehozásáról.</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>(a Tanács 72/2008/EK rendelete)</p>	<p>Célok</p> <p>Az ENIAC közös vállalkozás hozzájárul az Európai Közösség kutatási, technológia-fejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramja (2007–2013), és a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramot megvalósító „Együttműködés” egyedi program „Információs és kommunikációs technológiák” témakörének megvalósításához. Feladatai közé tartoznak különösen a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> — meghatározza és végrehajtja a nanoelektronikai szempontból kulcskompetenciák kifejlesztésének kutatási ütemtervét a különféle alkalmazási területeken annak érdekében, hogy az európai versenyképesség és fenntarthatóság erősödjön, és új piacok és társadalmi alkalmazások alakulhassanak ki, — támogatja a kutatási ütemterv megvalósításához szükséges tevékenységeket (K+F tevékenységek), különösen támogatás odaítélésével a versenypályázati felhívásokat követően kiválasztott projektek résztvevői részére, — elősegíti a köz-magán társulásokat a közösségi, nemzeti és magánszektorbeli erőfeszítések mozgósítása és egyesítése, a nanoelektronika területén a K+F célú összbefektetések növelése és a köz- és a magánszektor közötti együttműködés ösztönzése érdekében, — biztosítja a nanoelektronikára irányuló közös technológiai kezdeményezés (KTK) hatékonyságát és tartósságát, — megvalósítja az európai K+F erőfeszítések szinergiáját és összehangolását a nanoelektronika területén, ideértve a jelenleg kormányközi K+F rendszerek (EUREKA) keretében megvalósított kapcsolódó tevékenységeknek az ENIAC közös vállalkozásba történő fokozatos integrálását.
<p>Irányítás</p>	<p>A közös vállalkozás irányító szerve az irányító testület. A vezetőségi csoportot az ügyvezető igazgató vezeti. Az iparágat az ipari és kutatási bizottságban az AENEAS egyesület képviseli mint alapító tag. A hatóságok testületét a következők alkotják: az Unió képviselében a Bizottság; a tagállamok, valamint a társult országok</p>
<p>A közös vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben</p>	<p>Költségvetés</p> <p>2 356 000,00 euro kötelezettségvállalásokra</p> <p>76 500 250,00 euro kifizetésekre</p>

	Létszám 2014. június 26-án A létszámtervben 15 álláshely szerepelt (7 ideiglenes és 8 szerződéses alkalmazott), ebből a betöltött álláshelyek száma 15 volt, a következő megoszlásban: operatív feladatok (6), adminisztratív feladatok (5), vegyes feladatok (4).
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	Lásd: az ENIAC közös vállalkozás 2014-es éves tevékenységi jelentése (www.ecsel.eu).

Forrás: Az ENIAC közös vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

13. Az ENIAC közös vállalkozás a 72/2008/EK ⁽¹⁾ tanácsi rendelet által meghatározott keretek között megállapodásokat kötött a nemzeti finanszírozó hatóságokkal. A rendelet az összköltségek megállapításának feladatát a nemzeti finanszírozó hatóságokra bízta azok támogatási megállapodásai alapján, „a nemzeti szabályozásaiknak megfelelően, különösen a támogathatósági feltételeket és egyéb szükséges pénzügyi és jogi követelményeket illetően”. A rendelet nem ad hatáskört a közös vállalkozásnak arra, hogy szabályokat határozzon meg a nemzeti finanszírozó hatóságok számára, valamint nem hatalmazza fel azt helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok végzésére a nemzeti finanszírozó hatóságok körében. Ezeket a hiányosságokat az ECSEL közös vállalkozást létrehozó 561/2014/EU tanácsi rendelet felismeri és kezeli, valamint felhatalmazza a közös vállalkozást az uniós támogatásoknak a Horizont 2020 eljárásokkal összhangban történő odaítélésével.

14. Az ECSEL közös vállalkozás megerősíti, hogy a nemzeti garanciarendszerek átfogó értékelése alapján ezek a rendszerek megfelelő védelmet nyújtanak a közös vállalkozás tagjainak pénzügyi érdekei számára; azonban ahogyan azt a Számvevőszék észrevételében jelzi, a nemzeti módszerek nem teszik lehetővé a súlyozott hibaarány, illetve a reziduális hibaarány kiszámítását azon projektek esetében, amelyeket az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozások indítottak. Ez a technikai nehézség nem eredményez negatív számvevőszéki véleményt, de érthetően nem teszi lehetővé a tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének fenntartás nélküli megerősítését.

⁽¹⁾ A Tanács 72/2008/EK rendelete (2007. december 20.) az ENIAC közös vállalkozás létrehozásáról

JELENTÉS

a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt

(2015/C 422/05)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-3	34
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	4	34
Megbízhatósági nyilatkozat	5-17	34
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	10	35
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	11	35
Figyelemfelhívó megjegyzés	12-16	36
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	18-19	37
Pénzügyi kimutatások	18	37
A költségvetés végrehajtása	19	37
Megjegyzések a közös vállalkozás felügyeleti és kontrollrendszereinek fő kontrollmechanizmusairól	20-25	37
Operatív közbeszerzések és támogatások	21-22	38
Az operatív közbeszerzési szerződések és támogatások átfogó kontrollja és monitoringja	23-25	39
Egyéb	26-27	39
Jogi keret	26	39
Éves tevékenységi jelentés	27	39
A korábbi észrevételek hasznosulása	28-34	39
Szellemi tulajdonhoz fűződő jogok és iparpolitika	28-31	39
Összeférhetetlenség	32	40
Befogadási megállapodás	33	40
A személyzeti szabályzat végrehajtási szabályai	34	40

BEVEZETÉS

1. A Fúzióenergia-fejlesztési és ITER ⁽¹⁾ Európai közös vállalkozást (a továbbiakban: F4E) 2007 márciusában hozták létre ⁽²⁾ 35 éves időtartamra. Bár a fő magfúziós létesítményeket a franciaországi Cadarache-ban fogják kiépíteni, a közös vállalkozás székhelye Barcelonában van.
2. A közös vállalkozás feladatai ⁽³⁾:
 - a) biztosítja az Euratom hozzájárulását az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezetéhez ⁽⁴⁾;
 - b) biztosítja az Euratom hozzájárulását a „tágabb megközelítés” keretében Japánnal közösen folytatott tevékenységekhez (kiegészítő közös kutatás a magfúzió területén) a fúziós energia gyors fejlesztése érdekében;
 - c) előkészíti és koordinálja egy demonstrációs fúziós erőmű és a kapcsolódó létesítmények, köztük a nemzetközi fúziósanyag-besugárzó berendezés építését előkészítő munkaprogramot.
3. A közös vállalkozás tagjai: az Euratom, amelyet az Európai Bizottság képvisel, az Euratom tagállamai, valamint azok a harmadik országok, amelyek a szabályozott magfúzió területén együttműködési megállapodást kötöttek az Euratommal (2014. december 31.: Svájc).

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

4. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a közös vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

5. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

- a) a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás éves beszámolója ⁽⁵⁾, amely a 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből ⁽⁶⁾ áll; és
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

6. Az 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁷⁾ 39. és 50. cikke szerint a vezetés felelőssége a közös vállalkozás éves beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

⁽¹⁾ ITER: Nemzetközi Termonukleáris Kísérleti Reaktor (International Thermonuclear Experimental Reactor).

⁽²⁾ A Tanács 2013. december 13-i 2013/791/Euratom határozatával (HL L 349., 2013.12.21., 100. o.) és a Tanács 2015. február 10-i 2015/224/Euratom határozatával (HL L 37., 2015.2.13., 8. o.) módosított 2007. március 27-i 2007/198/Euratom tanácsi határozat a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról (HL L 90., 2007.3.30., 58. o.).

⁽³⁾ A közös vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a *melléklet* foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁴⁾ Az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezetét 2007 októberében hozták létre egy 35 éves kezdeti időszakra az ITER-projekt megvalósítása érdekében, amelynek célja, hogy bemutassa a fúziós energia elméleti és gyakorlati felhasználhatóságát. Tagjai: az Euratom, a Kínai Népköztársaság, az Indiai Köztársaság, Japán, a Koreai Köztársaság, az Orosz Föderáció és az Amerikai Egyesült Államok.

⁽⁵⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽⁶⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

⁽⁷⁾ HL L 328., 2013.12.7., 42. o.

- a) A közös vállalkozás éves beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽⁸⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a közös vállalkozás éves beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísértő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a közös vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzügyösszegeket.

Az ellenőr felelőssége

7. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽⁹⁾ az éves beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhessen arról, hogy a közös vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

8. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzéskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

9. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek alábbi véleményei megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

10. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

11. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás 2014. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

⁽⁸⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽⁹⁾ Az 1271/2013/EU rendelet 107. cikke.

Figyelemfelhívó megjegyzés

12. A 10. és 11. bekezdésben adott véleményeitől függetlenül a Számvevőszék felhívja a figyelmet a következőkre. A 2010. július 7-én elfogadott tanácsi következtetések⁽¹⁰⁾ 2008-as értéken számolva 6,6 milliárd eurót hagytak jóvá a közös vállalkozásnak a projekt ITER kiépítési szakaszára vonatkozó hozzájárulására. Ez az összeg, amely megduplázza a projekt e szakaszára a költségvetésben eredetileg elkülönített költséget, nem tartalmazza az Európai Bizottság által 2010-ben az esetleges kockázatok fedezésére javasolt 663 millió eurót⁽¹¹⁾.

13. Az F4E-vonatkozású tevékenységek összetett jellege⁽¹²⁾ miatt a közös vállalkozás által a projekt ITER kiépítési szakaszára nyújtott hozzájárulást illetően jelentős a költségnövekedés kockázata⁽¹³⁾. Ezek a kockázatok főként a projekt által megvalósítandó fizikai eredmények körében tett módosításokból⁽¹⁴⁾ és az irreálisnak tekinthető jelenlegi ütemezésből erednek⁽¹⁵⁾. Az új ITER projekt-alapkoncepciónak (hatókör, ütemezés és költségek) az ITER IO Tanács⁽¹⁶⁾ általi, 2015 júniusára tervezett elindítását 2015 novemberére halasztották. A projekt kiépítési szakaszának csúszását a közös vállalkozás a számvevőszéki ellenőrzés időpontjában (2015. március) legalább 43 hónapra becsülte.

14. 2014 novemberében a közös vállalkozás (2008-as értéken számolva) 428 millió euróra becsülte a projekt kiépítési szakaszának végéig várható hiányt („negatív kockázat”)⁽¹⁷⁾. Az F4E jelenleg dolgozik egy pontosabb és aktuálisabb becslésen.

15. A közös vállalkozásnál még folyamatban van egy olyan központi és egységes rendszer kifejlesztése, amely egyesíti az összes operatív adatot és biztosítja a becslések, költségek és eltérések módszeres nyomon követését és kontrollját⁽¹⁸⁾. Ráadásul a közös vállalkozás nem frissítette az arra vonatkozó értékelést, hogy az F4E a kiépítési szakasz befejezésén túl mivel járult hozzá az ITER-projekthez.

16. Az ITER-projekt előtt álló jelenlegi kihívások nyomán az ITER IO új főigazgatója olyan cselekvési tervet mutatott be az ITER tanácsának, amely célzott intézkedéseket szegez szembe a projekt fejlesztését jelenleg gátló főbb tényezőkkel⁽¹⁹⁾. Az F4E közös vállalkozást illetően az új megbízott igazgató⁽²⁰⁾ bemutatta az irányító testületnek az F4E-re vonatkozó, az ITER IO cselekvési tervét nagyban támogató cselekvési tervet⁽²¹⁾. Ellenőrzésünk idején még folyamatban volt a két cselekvési terv végrehajtásához szükséges gyakorlati intézkedések meghatározása.

⁽¹⁰⁾ Az ITER helyzetéről szóló 2010. július 7-i tanácsi következtetések (Hiv.: 11 902/10).

⁽¹¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ITER-projekt helyzetéről és a továbbhaladás lehetséges irányairól (COM(2010) 226 végleges).

⁽¹²⁾ Az összetettség különösen abból adódik, hogy az ITER Nemzetközi Szervezet (ITER IO) számára nyújtandó természetbeni hozzájárulások közül számosat innovatív műszaki megoldások és technikai kihívások jellemeznek, valamint a műszaki specifikációk és a hatókörök változásaiból, amelyek az ITER IO hatáskörébe tartoznak, és amelyekre az F4E nem sok, vagy semmilyen befolyást sem gyakorol.

⁽¹³⁾ Amint arról az F4E közös vállalkozásnak az Európai Unió Tanácsa részére benyújtott 2014. novemberi teljesítési beszámolója és az F4E közös vállalkozásnak az Európai Unió Tanácsa részére benyújtott 2014. novemberi 3. éves értékelése is beszámol.

⁽¹⁴⁾ Ami az ITER IO számára nyújtandó természetbeni hozzájárulások körének a változásait illeti, az ezekből a változásokból adódó költségnövekedések ellentételezésére szolgáló jelenlegi mechanizmus továbbra is vita tárgya az ITER IO és az F4E között, mivel az utóbbi úgy tekinti, hogy a jelenlegi rendszer nem a szándékolt módon működik, és hogy az F4E egyes költségnövekedései ellentételetlenül maradnak (a Fusion for Energy közös vállalkozásnak az Európai Unió Tanácsa részére 2014 novemberében benyújtott 2014-es teljesítési beszámolója).

⁽¹⁵⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentése, 12. lábjegyzete (HL C 452., 2014.12.16., 44. o.).

⁽¹⁶⁾ Az ITER Nemzetközi Szervezet (ITER IO) tanácsa.

⁽¹⁷⁾ Ez 7,2 %-kal nagyobb a Tanács által 2010-ben jóváhagyott összegnél (a Fusion for Energy közös vállalkozás 2014. novemberi teljesítési beszámolója az Európai Versenyképességi Tanácsnak). A 2013 novemberben jelentett eltéréshez (290 millió euro) képest történt növekedés 138 millió euro, elsősorban az ITER IO rendelkezésére bocsátott további források, valamint Japán számára a Japánra átruházott uniós közbeszerzésekkel kapcsolatban juttatott további hozzájárulás, amellyel az eredeti költségvetéstervezet nem számolt (lásd: az F4E 2014-es beszámolója, 2.7. bekezdés).

⁽¹⁸⁾ Lásd: 20. bekezdés.

⁽¹⁹⁾ 2015. március 5-én az ITER IO Tanács kinevezte az új főigazgatót és jóváhagyta az ITER IO 2015-ös cselekvési tervét.

⁽²⁰⁾ Az új megbízott igazgatót az F4E irányító testülete 2014. december 3-án nevezte ki 2015. március 1-jével kezdődő egyéves időtartamra, amíg az új igazgató kiválasztása függőben van.

⁽²¹⁾ Az F4E irányító testülete jóváhagyta az F4E cselekvési tervének fő vonalait, köztük különösen az ITER IO új főigazgatója által tervezett új, integrált szervezet létrehozását támogató intézkedéseket, és kérte a cselekvési terv végrehajtásával kapcsolatos bármely jogi kérdés megvizsgálását.

17. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

Pénzügyi kimutatások

18. A pénzügyi kimutatások kiegészítő mellékletében a „4.3.1.1. ITER beszerzések (ITER IO)” cím alatt található táblázat és információk az aláírt beszerzési megállapodásokat (3. oszlop) és a már jóváírt beszerzési megállapodásokat (4. oszlop) mutatják be. A táblázat nem tér ki azonban a folyamatban lévő munkálatok készültségi szintjére, és a szövegben is kevés az információ. Ez alapvető fontosságú lenne a közös vállalkozás által eddig elvégzett tevékenységek állapotának áttekintéséhez.

A költségvetés végrehajtása

19. A végrehajtható végleges 2014-es költségvetés 1 168,8 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatot és 567,6 millió euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott. A kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 100 %, a kifizetési előirányzatoké pedig 88,5 % volt. Az eredeti 2014-es költségvetésben szereplő kifizetési előirányzatokhoz viszonyítva a felhasználási arány azonban csak 73 % volt⁽²²⁾. Az operatív tevékenységekhez rendelkezésre álló 1 125,2 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatokból 23 %-ot közvetlen egyedi kötelezettségvállalás alapján, míg a fennmaradó 77 %-ot globális kötelezettségvállalások alapján használták fel. Az egyedi kötelezettségvállalás alapján történő végrehajtás kis arányára az ITER-projekt általános csúszása és az ITER IO-tól érkező számos módosításkérés ad magyarázatot.

MEGJEGYZÉSEK A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS FELÜGYELETI ÉS KONTROLLRENDSZEREINEK FŐ KONTROLLMECHANIZMUSAIRÓL

20. A Számvevőszék megjegyzi, hogy számos területen jelentős előrelépés történt. Az ellenőrzés időpontjában (2015. március) a közös vállalkozás még több olyan intézkedésen dolgozott, amelyek alapvetőek a közös vállalkozás irányítása szempontjából:

- Az F4E olyan központi és egységes rendszer kifejlesztésén dolgozik, amely egyesíti az összes operatív adatot és biztosítja a becslések és költségeltérések módszeres nyomon követését és kontrollját, beleértve az egyes munkafolyamatok értékének szerződés szinten történő becslésére szolgáló rendszert is. Ellenőrzésünk idejére az F4E aktualizálta az eredeti költségvetést⁽²³⁾, a munka alapstruktúrájának (WBS) 4. szintjén, szerződés szinten (6. szint) azonban nem. Kidolgozandó továbbá még az a rendszer, amelynek a tevékenységek elvégzési mértékéről kell információt szolgáltatnia (megtermeltérték-menedzsment).
- A pénzügyi folyamatokra, a támogatások kezelésére és a szakértői szerződésekre vonatkozó belső ellenőrzések alapján a közös vállalkozás által elfogadott cselekvési tervek végrehajtása az ellenőrzés időpontjában (2015. március) maradéktalanul vagy a legtöbb tekintetben megtörtént. Az eddig elvégzett belső ellenőrzések⁽²⁴⁾ alapján az F4E által elfogadott valamennyi cselekvési terv általános állapotát tekintve azonban megjegyzendő, hogy ellenőrzésünk időpontjában a még folyamatban lévő 46 ajánlásból 29-nek a végrehajtási határideje már lejárt.

⁽²²⁾ A kifizetési előirányzatokra eredetileg 698 millió euro szerepelt a 2013. december 11-én elfogadott költségvetésben. Ezt később a 2014. június 11-i és december 3-i költségvetés-módosítások 567,6 millió euróra csökkentették, főleg az ITER építési költségvetéséhez kapcsolódó tevékenységek végrehajtásának késedelmé miatt.

⁽²³⁾ A költségvetést (Cost Baseline, CB) így határozza meg az Európai Unió Tanácsa részére benyújtott 2014-es teljesítési beszámoló 3. lábjegyzete: „Az az összeg, amelybe a projekt koncepció kidolgozásakor egy adott projekt, a munkabontási struktúra valamely eleme, egy munkacsomag vagy egy beütemezett tevékenység került. A CB az F4E eredetileg 6,6 milliárd eurós költségvetésének alapját adó költségbecsléseket tükrözi, amelyeket csak az azóta felmerült hatókörváltozásoknak megfelelően (a vonatkozó becsült költségeket hozzáadva) aktualizáltak. Ez az a referenciaérték, amelyhez képest az F4E költség hatékonyságát mérik. Egy adott hatókörhöz tartozó eredeti költség koncepció mellé a költségre vonatkozó valószínűségi sűrűségfüggvényt (Probability Density Function, PDF) is megadják.”

⁽²⁴⁾ A következőkre vonatkozó belső ellenőrzések: pénzügyi folyamatok, a támogatások kezelése, a szakértői szerződések, az ITER-épületekkel kapcsolatos közbeszerzés előtti operatív tevékenységek és közbeszerzések, az ITER-épületekre vonatkozó szerződések kiválasztása, meghívása és végrehajtásuk nyomon követése, a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER uniós közös vállalkozás közbeszerzési eljárásainak előkészítése, a közbeszerzési eljárás 3. tételére (Tokamak épületek) vonatkozó versenypárbeszéd felülvizsgálata, valamint korlátozott mértékű felülvizsgálat a szerződések kezelésére nézve.

- 2014-ben a közös vállalkozás belső ellenőrzési részlege (IAC) felülvizsgálta az ITER-épületekre vonatkozó szerződések végrehajtásának nyomon követését⁽²⁵⁾, és olyan lényeges kockázati tényezőkre mutatott rá, mint egyes ITER-tevékenységek hevenyészettsége, a projekt módosítási kérelmek nagy száma, az irreális projektütemterv és a tevékenységek végrehajtását jelenleg jellemző késedelmek. Az F4E számára nehéz eredményesen csökkenteni ezeket a kockázatokat, mivel az ITER IO gyakorol felügyeletet fölöttük. A felülvizsgálat azt is megállapította, hogy erősebb kontrollmechanizmusok szükségesek, valamint folyamatmódosítások is, különösen az irányítás- és változáskontrollnak, a szerződések pénzügyi kezelésének és a szabálytalanságok kezelésének terén.
- Az Európai Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) korlátozott mértékű felülvizsgálatot végzett a szerződések kezelésére nézve⁽²⁶⁾, és kifejtette, hogy az eddig elsősorban beszerzésorientált szervezetként működő F4E olyan szervezetté válik, amely főként szerződéseket kezel. A felülvizsgálat egyrészt megállapította, hogy az F4E jól halad a szerződések végrehajtásával kapcsolatos kockázatokat kezelő, az egész szervezetre kiterjedő kontrollok létrehozásával, másrészt rámutatott, hogy egyes területeken az alkalmazott kontrollmechanizmusok még nem elég érettek, különösen a szerződésmódosítások és a rendkívüli események kezelése terén.
- Az F4E belső kockázatkezelési rendszere tíz új kockázatot azonosított 2014-ben. A hat nagyon nagy kockázat kezelését célzó, 2014 októberében azonosított 32 intézkedés közül 13 intézkedést végrehajtottak, 9 intézkedés folyamatban volt, egy intézkedést elavulás miatt töröltek, 9 intézkedés pedig még nem kezdődött el.

Operatív közbeszerzések és támogatások

21. A tárgyalásos eljárások a 2014-ben indított 67 operatív közbeszerzési eljárás 58 %-át tették ki (2013: 44 %). Noha a közös vállalkozás egy igen szűk szakterületen tevékenykedik, továbbra is erősítenie kell a versenyt a közbeszerzési eljárások során. A támogatásokra felhívásonként átlagban csak egy pályázat érkezett.

22. Öt operatív közbeszerzési eljárást ellenőriztünk. A következő hiányosságokat állapítottuk meg:

- Az eljárás indításakor az F4E egy kivétellel elmulasztotta megadni, hogy a 6,6 milliárd euróban maximalizált költségvetésből mekkora összeget juttat az egyes szerződésekre. Ezenkívül nem adta meg ezeknek a tevékenységeknek az előzetes becsült összköltségét⁽²⁷⁾ sem, pedig ez az információ elengedhetetlen annak kiszámításához, hogy a maximalizált költségvetéshez képest mekkorák a költségeltérések.
- Egy esetben az odaítélt szerződés értéke 29 %-kal (2008-as értéken számolva 12,4 millió euro) felfelé eltért az eredeti költségtervtől. Erről az eltérésről a bíráló bizottság jelentései nem számoltak be.
- Hiányosságok jellemezték a pénzügyi ajánlatok bíráló bizottság általi értékelését. Egy esetben az értékelés sem a (32 millió euro összegű) szerződéses opciókat, sem a további felmerülő költségeket nem vette figyelembe. Egy másik esetben az ajánlatokat nem vetették össze sem a maximalizált költségvetésből elkülönített értékkel, sem a költségátlappal. A bíráló bizottság jelentései egyik vizsgált eljárás esetében sem adták meg ezeknek a szerződéseknek az előzetes becsült összköltségét.
- Egy közbeszerzési eljárás teljesítményét csorbította, hogy a célul tűzött befejezési időponthoz képest 21 hónapot késett. Két másik közbeszerzési eljárásban a szerződéseket 10, illetve 5 hónappal a céldátum után ítélték oda.

⁽²⁵⁾ Az F4E belső ellenőrzési részlegének az ITER-épületekre vonatkozó szerződések végrehajtása nyomon követésére vonatkozó 2014. októberi felülvizsgálata.

⁽²⁶⁾ Az IAS korlátozott mértékű felülvizsgálata a szerződések kezelésére nézve. A Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás egész szervezetre kiterjedő kontrolljai, 2014. október.

⁽²⁷⁾ Az Európai Unió Tanácsa részére benyújtott 2014-es teljesítési beszámoló 4. látjegyzete így határozza meg az előzetes becsült összköltséget: „Egy tervezett tevékenységnek, a munkabontási struktúra valamely elemének vagy egy projektnek a meghatározott munkaterület befejezésekor várható összköltsége. A gyakorlatban beletartozik az F4E tevékenységeinek valamennyi legfrissebb költségbevétele, beleértve a lezárt szerződések valós költségeit, a jelenlegi szerződések összköltségének aktualizált becsülését, valamint a jövőbeni szerződések előre jelzett költségeit. Az előzetes becsült összköltség tehát magában foglalja a várható változások, illetve a jelenlegi és jövőbeni szerződések végrehajtása során felmerülhető kockázatok költségét is. Az előzetes becsült összköltség mellé a költségre vonatkozó valószínűségi sűrűségfüggvényt (PDF) is megadják.”

- Egy közbeszerzési eljárásban a közös vállalkozásnak be kellett iktatnia egy előre nem látható és a költségvetésben elő nem irányzott tevékenységet a 2014-es munkaprogramjába⁽²⁸⁾. A további szerződés becsült értéke 2,88 millió euro volt.
- Egy közbeszerzési eljárásban a bíráló bizottság értékelő jelentésében a műszaki odaítélési kritériumokról adott értékelés túl általános volt, és a feljegyzett észrevételek nem voltak elég részletesek a megítélt pontszám indokolásához.
- Három közbeszerzési eljárás esetében a közös vállalkozás ugyan közzétette a megfelelő szerződési hirdetményeket és számos, a közbeszerzést előkészítő tevékenységet végzett, nem tett közzé a Bizottság közbeszerzési vademecuma által ajánlott, az átláthatóságot és a versenyt erősítő előzetes tájékoztató hirdetményt a szerződésről.

Az operatív közbeszerzési szerződések és támogatások átfogó kontrollja és monitoringja

23. A közös vállalkozás rendelkezik egy a vállalkozók szintjén történő ellenőrzések⁽²⁹⁾ elvégzéséhez szükséges rendszerrel, amelyek célja a minőségbiztosítási előírások betartásának vizsgálata⁽³⁰⁾.
24. Ami az operatív szerződések általános kontrollját és nyomon követését illeti (beleértve a pénzügyi és szabályszerűségi vizsgálatot), ez a terület szerepelt a belső ellenőrzési részleg és az Európai Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat 2014-es ellenőrzési terveiben⁽³¹⁾.
25. Ami a támogatások utólagos ellenőrzéseit mint az F4E átfogó kontroll- és monitoringstratégiájának részét illeti, ez a tevékenység a számvevőszéki ellenőrzés idején még nem fejeződött be.

EGYÉB

Jogi keret

26. Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló új rendeletet⁽³²⁾ 2012. október 25-én fogadták el, és az 2013. január 1-jével lépett hatályba⁽³³⁾. Az új költségvetési rendelet 208. cikkében említett szervekre vonatkozó költségvetési keretrendelet⁽³⁴⁾ 2013. december 8-án lépett hatályba. Ellenőrzésünk időpontjában a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatát még nem módosították e változásoknak megfelelően.

Éves tevékenységi jelentés

27. Az F4E irányító testületének elnöke a 2014-es éves tevékenységi jelentésben említi, hogy intézkedéseket kell hozni a költségek kordában tartására, míg az igazgató kijelenti, hogy a belső kontrollrendszert továbbfejlesztik és javítják az Európai Számvevőszék 2013-as éves jelentése⁽³⁵⁾ „Figyelemfelhívó megjegyzés” szakaszában említett kockázat megfelelő csökkentése érdekében.

A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA

Szellemi tulajdonhoz fűződő jogok és iparpolitika

28. A fúzióval kapcsolatos energetikai ágazati szakpolitika és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal és az információk terjesztésével kapcsolatos szakpolitika végrehajtásáról szóló határozatot a közös vállalkozás irányító testülete 2013. június 27-én fogadta el.

⁽²⁸⁾ Ez abból adódott, hogy a közös vállalkozásnak kellett viselnie egy alkatrész előállítási szakaszában történt hiba költségeit.

⁽²⁹⁾ A 2014-ben végzett 19 minőségügyi ellenőrzésből 17-et zártak le 2015 márciusáig. Az ellenőrzések 21 esetben állapították meg az eljárások be nem tartását, és 129 területről ítélték úgy, hogy az tökéletesítésre szorul.

⁽³⁰⁾ Az ellenőrzések a következőkre terjedtek ki: a minőségi terv, a meg nem felelések (bármely olyan körülmény, amely nem felel meg egy meghatározott előírásnak), a közbeszerzés-ellenőrzés és az alvállalkozói szerződések kezelése, a dokumentáció- és adatkezelés, a változások és az eltérések kezelése, az építési munkálatok minőségellenőrzési terve, a projektek részletes ütemterve, a szerződésekre vonatkozó kockázatkezelés, valamint a műszaki munkálatokra vonatkozó minőség-ellenőrzési terv.

⁽³¹⁾ Lásd: 20. bekezdés, 4. és 5. pont.

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽³³⁾ A 966/2012/EU, Euratom rendelet 214. cikke a hivatkozott kivételekkel.

⁽³⁴⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽³⁵⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 38., 2014.12.16., 50. o.) 30. bekezdése.

29. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok és az iparpolitika végrehajtásával kapcsolatos több intézkedést végrehajtottak ⁽³⁶⁾ 2014-ben, míg néhány más intézkedés végrehajtása még folyamatban van ⁽³⁷⁾, hármat pedig további fejleményekre várva felfüggesztettek ⁽³⁸⁾. Az intézkedések végrehajtását követően az F4E hatásvizsgálatot tervez végezni annak mérésére, hogy a különböző intézkedések milyen hatással vannak az iparpolitikai célok megvalósítására.

30. A F4E 2013-ban többek között azon intézkedés elfogadásával igyekezett felkelteni az ipar érdeklődését az ITER-projekt iránt és fokozni a versenyt, hogy kizárólagosságot ajánlott a vállalkozóknak a fúzió területén kívül keletkező szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat illetően, illetve nem kizárólagos jogokat a fúzió terén.

31. Hogy csökkentse az azzal kapcsolatos kockázatokat, hogy köteles az uniós forrásból származó természetbeni hozzájárulásokhoz kapcsolódó összes (új és meglévő) szellemi tulajdon fölötti rendelkezési jogot megtartani, és ezt a rendelkezési jogot szükség esetén átruháznai az ITER-szervezetre, a közös vállalkozás a tevékenységeire alkalmazandó egyedi szerződéses kikötéseket fogadott el.

Összeférhetetlenség

32. Az összeférhetetlenség kezelésére vonatkozó, a személyzet tagjainak tekintetében érvényes szabályokat az F4E irányító testülete fogadta el, és azok 2014. július 1-jén léptek hatályba ⁽³⁹⁾. Az összeférhetetlenségi szabály 6. cikkének megfelelően egy nyilvántartást hoztak létre a fő esetek figyelemmel kísérésére: ebben az érintett alkalmazottról, az összeférhetetlenség fajtájáról és az arra alkalmas adó helyzetről szerepelnek információk. Az általános érdekeltségi nyilatkozatoknak az összeférhetetlenségi szabály 7. cikkében említett adatbázist is elkészítették.

Befogadási megállapodás

33. A Spanyol Királysággal 2007. június 28-án aláírt befogadási megállapodás értelmében az állandó irodahelyiségeket 2010 júniusáig kellett volna a közös vállalkozás rendelkezésére bocsátani. Az F4E és a spanyol kormány közötti kapcsolatfelvételt követően a közös vállalkozás 2015. március 10-én kapott hivatalos ajánlatot. Az ajánlatot március 19-én mutatták be az irányító testületnek, és jelenleg is zajlanak a spanyol hatóságokkal folytatott megbeszélések.

A személyzeti szabályzat végrehajtási szabályai

34. 2014-ben a közös vállalkozás a személyzeti szabályzat bizottsági végrehajtási szabályai közül többet elfogadott ⁽⁴⁰⁾. Az ellenőrzés időpontjában (2015. március) azonban egyes konkrét bizottsági szabályokat még nem fogadtak el ⁽⁴¹⁾.

A jelentést 2015. október 20-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölta IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽³⁶⁾ Többek között a következőkre nézve: a szerződéses ár értékét csökkentő közvetett vagy járulékos károkra vonatkozó felelősség kifejezett korlátozása; a vonatkozó jogszabályok változása következtében a vállalkozónál felmerülő többletköltségek F4E általi kifizetése; a bemeneti műszaki dokumentációban felmerülő hibák kockázatának megosztása; vállalkozók kártalanítása abban az esetben, ha a szerződést egy meghatározott minimális időtartamon belül felfüggesztik; ingyen rendelkezésre bocsátott tételek leszállításának késedelme esetén a vállalkozónál felmerült járulékos költségek megtérítése; az F4E Industry Portal tervezett tökéletesítése és további e-beszerzési megoldások bevezetése; a kiválasztási és odaítélési kritériumok meghatározására és alkalmazására vonatkozó egységes iránymutatás kidolgozása.

⁽³⁷⁾ Útmutató a versenypárbeszédben való részvételért nyújtott pénzügyi kompenzációról.

⁽³⁸⁾ Nukleáris kötelezettségek alóli felmentés meghosszabbítása; átállás a többnyire teljesítményalapú beszerzésekre; a kétlépcsős versenypárbeszéd lehetőségének megvizsgálása.

⁽³⁹⁾ Az F4E irányító testületének határozata az összeférhetetlenség megelőzésére és kezelésére vonatkozó szabályok elfogadásáról a közös vállalkozás személyzete tagjainak tekintetében.

⁽⁴⁰⁾ Különösen a következőkre nézve: nyugdíjak, díjazások és támogatások, munkakörülmények, orvosi költségek, etikai és magatartási szabályok, valamint az Unión kívül beosztott személyzet.

⁽⁴¹⁾ Többek között az ideiglenes alkalmazottak felvételére, szerződéses alkalmazottak alkalmazására és felvételére, tisztviselők értékelési eljárásaira és előreléptetésére nézve.

MELLÉKLET

Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás (Barcelona)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből adódó uniós hatáskör</p> <p>(Az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 45. és 49. cikke)</p>	<p>Az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés közös vállalkozásokról szóló V. fejezete, különösen:</p> <p>45. cikk:</p> <p>„Az atomenergia fejlesztése szempontjából a Közösségben alapvető jelentőséggel bíró vállalkozások közös vállalkozásokként hozhatók létre jelen Szerződés értelmében, a következő cikkeknek megfelelően...”</p> <p>49. cikk:</p> <p>„A közös vállalkozásokat tanácsi határozattal hozzák létre. A közös vállalkozások jogi személyiséggel rendelkeznek.”</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>(a 2013/791/Euratom tanácsi határozattal és a 2015/224/Euratom tanácsi határozattal módosított 2007/198/Euratom tanácsi határozat)</p>	<p>Célok</p> <ul style="list-style-type: none"> — biztosítja az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) hozzájárulását az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezete számára, — biztosítja az Euratom hozzájárulását a „tágabb megközelítés” keretében Japánnal közösen folytatott tevékenységekhez a fúziós energia gyors fejlesztése érdekében, — előkészíti és koordinálja egy demonstrációs fúziós erőmű és a kapcsolódó létesítmények, köztük a nemzetközi fúziósanyag-besugárzó berendezés (IFMIF) építését előkészítő munkaprogramot programot. <p>Feladatok</p> <ul style="list-style-type: none"> — felügyeli az ITER-projekt megvalósítására kijelölt helyszín előkészítését, — alkatrészeket, berendezéseket, anyagokat és egyéb erőforrásokat bocsát az ITER-szervezet rendelkezésére, — kezeli az ITER-szervezettel kötött beszerzéseket és különösen az ezekhez társuló minőségbiztosítási eljárásokat, — előkészíti és összehangolja az Euratom részvételét az ITER-projekt tudományos és műszaki hasznosításában, — az Euratom által az ITER-szervezetnek nyújtandó hozzájárulás támogatásaként koordinálja a tudományos és technológiai kutatási és fejlesztési tevékenységeket, — az ITER-szervezet rendelkezésére bocsátja az Euratom pénzügyi hozzájárulását, — kialakítja az ITER-szervezet humán erőforrásokkal való ellátásához szükséges kereteket, — kapcsolatot tart az ITER-szervezettel és az ITER-megállapodás végrehajtása érdekében egyéb tevékenységeket végez.

Irányítás	<p>Irányító testület, igazgató és más testületek</p> <p>Az irányító testület a kitűzött célok megvalósítását illetően felügyeli a közös vállalkozást, és a közös vállalkozás tevékenységei során gondoskodik a közös vállalkozás és annak tagjai közötti szoros együttműködésről. Az igazgatótanáccsal és az igazgatóval együtt, aki a közös vállalkozás napi szintű vezetéséért felelős vezető tisztségviselő és a közös vállalkozás törvényes képviselője, a közös vállalkozás több testülettel rendelkezik: iroda, műszaki tanácsadó bizottság, végrehajtó bizottság, igazgatási és pénzügyi bizottság, valamint ellenőrzési bizottság.</p> <p>Belső ellenőr: 2012. január 1-je óta a belső ellenőrző részleg és az Európai Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat.</p> <p>Külső ellenőrzés: Európai Számvevőszék.</p> <p>A zárszámadásért felelős hatóság: az Európai Parlament, a Tanács ajánlása alapján.</p>
A közös vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben	<p>Költségvetés</p> <p>550,6 millió euro végleges bevétel (kifizetési előirányzat), amelynek 77 %-át fedezi közösségi hozzájárulás.</p> <p>Létszám 2014. december 31-én</p> <p>A létszámtervben szereplő állások száma 262 uniós tisztviselő és ideiglenes alkalmazott, ebből betöltött: 249;</p> <p>144 betöltött szerződéses alkalmazotti állás.</p>
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	<p>A 2014-ben végzett tevékenységekkel és a szolgáltatásokkal kapcsolatos részletes információkkal kapcsolatban lásd: az F4E honlapja (http://www.fusionforenergy.europa.eu/).</p>

Forrás: Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozás.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

13. Az elmúlt években az F4E-t egy olyan technikai kihívásokkal és irányítási peremfeltételekkel járó projekt végrehajtására kérték fel, amelyekre világszerte alig volt példa: az olyan, maga nemében első, műszakilag összetett eszköz, mint az ITER megvalósításával járó, eleve óriási kihívások összefüggésében a műszaki előírások a nagyrészt egy másik jogalany, az ITER-szervezet (a továbbiakban: ISZ) által szolgáltatott információkon alapulnak, és az ezen előírásoktól való eltérések – akár a szerződés-végrehajtás során is – rendkívül gyakoriak. Az F4E ezen eltérések elszenvedője volt, és a legtöbb esetben ellentételezés nélkül kellett végrehajtania azokat.

A finanszírozás tervezésének változásai kapcsán ellátandó feladatköröket meghatározó, eredetileg a döntéshozatali folyamatok ésszerűsítését célzó úgynevezett „MAC-10 iránymutatásoknak” az ITER tanácsa általi 2011-es elfogadása súlyosbította, semmint javította a fent leírt helyzetet. Ennek eredménye egy szerény rendszer-/értéktervezési törekvés volt az ISZ integrációjában, amelynek során költségütlépések történtek, valamint egyéb feszültségek alakultak ki az ISZ és valamennyi belső ügynökség (a továbbiakban: BÜ) között. Ez minden BÜ, de különösen az F4E szempontjából jelent súlyos problémát, az utóbbi esetében ugyanis az alkatrészeket érintő folyamatos változások szinte „alapértelmezésként” az épületekre is hatással vannak, amit az irányító testület (a továbbiakban: IT) elé annak 2014. decemberi ülésén terjesztett dokumentumok is igazolnak.

A költségek egyértelműen a munka hatókörétől (azaz tervezés) függenek, ami még inkább igaz abban az esetben, ha még az építési fázis során van szükség módosításokra. Az, hogy az utóbbi nagyrészt az ISZ és annak irányító testülete, míg az előbbi az F4E irányítása alatt áll, egyértelműen a feladatkörök összehangolatlanságára utal.

Ahogy azt az Európai Parlament 2013-as, az Ernst and Young által készített, az ITER-projekt költséghatékonyságára vonatkozó tanulmánya helyesen megállapította, ez az ITER-projekt egyik legkomolyabb kihívást jelentő eleme. E tanulmány vezetői összefoglalójának címsorai ugyanis a következők: „A költségnövekedések oka elsősorban projektszintű, és azok az F4E közvetlen irányításán kívül esnek”, valamint „Az F4E egy összetett környezetben működő sui generis szervezet, ami korlátozza a költséghatékonysági lehetőségeket”. Röviden összefoglalva a megállapodás és az ahhoz kapcsolódó eszközök pusztá kialakításánál fogva az F4E által vállalandó költségek jelentős hányada nem az F4E közvetlen irányítása alatt áll.

Konkrétan ami a költségellenőrzést illeti – amely az F4E egyik kulcsfontosságú célkitűzése – az előző MAC-10 iránymutatások szerint bármilyen, az F4E-n belülre korlátozódó ellenőrzési rendszer alkalmatlan lett volna a (tulajdonosként és integrátorként eljáró) ISZ által kezdeményezett módosítások korlátozására. Csupán most, a MAC-10 iránymutatások eltörlésével és a rendeltetésük tekintetében azok helyébe lépő új rendszer (az ISZ tartalékalapja) bevezetésével, valamint az ISZ új vezetősége által egy átfogó konfiguráció-irányítási rendszer megvalósítására tett ígéretével válhat lehetségessé a technikai irányítási folyamatok fokozatos integrációja révén egy hatékonyabb költségellenőrzési rendszer megvalósítása.

Főként a fentiekre alapozva a projekt érdekelt felei (az ISZ és a BÜ-k, beleértve az F4E-t) azt a következtetést vonták le, hogy a jelenlegi ütemezés nem reális – ezt több független értékelés is megerősítette az elmúlt két évben (2013–2014). Éppen ezért az ISZ és az F4E a többi fél BÜ-ivel közösen új, felülvizsgált ütemezéssel dolgozik, amelyet várhatóan 2015 novemberében terjesztenek az ITER tanácsa elé. A felülvizsgált ütemezést ezt követően az ITER-megállapodás részes felei értékelik, amelynek során figyelembe kell venniük a források rendelkezésre állását és a költségek dimenzióját, ugyanis ezek az elemek szorosan összefüggnek egymással. Éppen ezért nagy a valószínűsége annak, hogy a felülvizsgált ütemezés miatt meg kell vitatni az összköltség becslését, és javaslatot kell tenni arra vonatkozóan. Ez nem érinti a jelenlegi többéves pénzügyi keret (TPK) szerint szükséges erőforrásokat, ugyanakkor hosszabb távú következményeket vonhat maga után.

14. Az F4E köteles teljesíteni az ISZ által előírt követelményeket és tervezéssel kapcsolatos módosításokat, még akkor is, ha ezek hatással lehetnek a költségekre, illetve költségkockázatot jelenthetnek. Az F4E ezzel egyidejűleg az IT szoros felügyelete alatt nagy erővel dolgozik számos költségkorlátozó intézkedés végrehajtásán annak érdekében, hogy a jelenlegi TPK-hoz 2020-ig megállapított költségvetési plafont betarthassák. Ezen intézkedések közé tartoznak többek között a következők:

- a közbeszerzési eljárások különböző, rendelkezésre álló típusainak hatékonyabb kihasználása, amelynek eredményeként az F4E csökkentheti a költségeit és növelheti munkája hatékonyságát: mindez magában foglalja a versenypárbeszéd és a tárgyalásos eljárások szélesebb körű alkalmazását – amennyiben azt az F4E pénzügyi szabályzata lehetővé teszi – ami segít az F4E-nek a vállalkozókkal közösen költséghatékony megoldásokat meghatározni,
- a közbeszerzési eljárások ár-érték arányának javítása a lehetséges beszállítók közötti verseny kiszélesítésével: ez többlépcsős közbeszerzési stratégiák alkalmazását foglalja magában, a kezdeti szakaszokban több, a prototípusok kidolgozásán párhuzamosan dolgozó beszállítóval, majd pedig a sorozatgyártásért lefolytatott versennyel,

- a hatékonyabb értéktervezés megkönnyítése, a közbeszerzési kötelezettségek különböző résztvevők (az ISZ és a BÜ-k) közötti hatékony elosztásának elősegítése, szabványok közös elfogadása, valamint a méretgazdaságosság lehetőség szerinti kihasználása.

A költségirányítás az ITER-szervezet 2015 márciusában hivatalba lépett új főigazgatójának irányítása alatt is kiemelt szempont marad a globális projektirányítás szintjén.

Ami az F4E szintjén végzett költségszámítást illeti, az uniós természetbeni hozzájárulások tekintetében folyamatban van az előzetes becsült összköltség meghatározása a munkalebontási struktúra 6. szintjén, figyelembe véve a kockázatokat és a bizonytalansági tényezőket. Ennek eredménye alapján értékelik majd az új készenléti követelményeket.

15. Az F4E korábbi jelentéseinek megfelelően a jelenlegi TPK költségvetési plafonját a 2008-ban végzett vizsgálat (Toschi-jelentés) feltételezései alapján állapították meg, amelyet a munkalebontási struktúra 3. (Rendszer) és 4. szintje (Beszerzési megállapodás) tekintetében készítettek el. Ez semmiképpen sem jelenti azt, hogy nem áll rendelkezésre a költségek nyomon követésére szolgáló rendszer. Valójában immár teljesen működőképes rendszer áll rendelkezésre a költségeknek a beszerzési megállapodás – a munkalebontási struktúra 4. szintje –, valamint a rendszer – a munkalebontási struktúra 3. szintje – tekintetében történő ellenőrzésére és nyomon követésére (ahogy azt a Számvevőszék a 2013-as jelentésében elismerte). Ami az F4E-nél az ellenőrzés időpontjában (2015 márciusában) valóban nem állt rendelkezésre, az a 6. szintre (szerződések) vonatkozó adatok voltak. Ez nem jelenti azt, hogy az F4E nem végzett költségbecsléseket az egyes szerződések tekintetében – az F4E ezt megtette, azonban az egyes projektcsoportokon belül, nem pedig központilag, egységes módon.

Ugyan az F4E évek óta több, egy központi „integrált jelentéstételi rendszerbe” integrált adatkezelési eszközt alkalmaz működési és pénzügyi adatai megőrzésére, illetve kezelésére (ilyen például az ABAC, az ABAC Contracts, a Primavera, az IDM stb.), az F4E megerősíti, hogy folyamatban van a költségadatokat és az eltérések kezelésére szolgáló rendszerei továbbfejlesztése. Ennek első részét – a költségbecslések és eltérések szerződések szintjén történő nyomon követésére szolgáló rendszert és módszertant – 2015 szeptemberében mutatták be a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának (IAS) a beszerzési megállapodás előkészítésének utóellenőrzése kapcsán tett látogatása során. A második szakasz egy teljes mértékben integrált vállalati forrástervező rendszer (VFR) megvalósítása, amely az adatok és folyamatok integrálására szolgál a költségvetés-tervezéstől a közbeszerzésen át az eltérések kezeléséig és a teljesítésig. A VFR megvalósítását az IT szintjén elfogadták egy kifejezetten ezzel foglalkozó, negyedik osztálynak az F4E szervezetén belül történő létrehozásával együtt, amely a projektirányításra (költség, hatókör, minőség, ütemezés és kockázat), valamint az ahhoz kapcsolódó infrastruktúrára (adatmodellek, eszközök, folyamatok) összpontosít majd.

Az F4E megerősíti, hogy elvégezték a Toschi-csoport által 2008-ban a 4. szint tekintetében megállapított költségalapterv frissítését – az IT által kezdeményezett korábbi hatókörbeli változások figyelembevételével –, és azt minden esetben frissíteni fogják, ha az ITER tanácsa a költségalapterv módosítását fogadja el (elsősorban projektmódosítási kérelmek útján). Ami a 6. szint költségalaptervét illeti, a Toschi-féle költségbecslések e szinten történő rekonstruálása csak bizonyos rendszerek (például a mágnes) tekintetében volt lehetséges, mivel a Toschi-csoport eredményei nem tartalmaznak elegendő adatot a 4. szintű értékek 6. szintre történő átfogó (azaz annak teljes hatókörét összefoglaló) levetítésére.

Éppen ezért a munka egy teljesen új költségalapterv meghatározására összpontosított, amely (a Toschi-elemzéstől eltérően) nemcsak az árakat érintő kockázatokat tartalmazza, de figyelembe veszi a 6. szint összes tervezett tevékenységére vonatkozóan a teljesítés várható összköltségének becslését is.

Az F4E igazgatója ennek érdekében egy, az F4E által az ITER projekt szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges munka egésze előzetes becsült összköltségének a 6. szint vonatkozásában történő becslésére irányuló strukturált, nyomon követhető folyamat meghatározásával és alkalmazásával megbízott munkacsoportot hozott létre. Ez egyúttal a költségbecslések, valamint az eredményeket és azok megbízhatóságát érintő tényezők (például kockázatok és bizonytalansági tényezők) hitelességének igazolása és fenntartása iránti igénnyel is foglalkozik. E rendszert és módszertant az IAS-nek már a 2015. szeptemberi utóellenőrzés során bemutatták.

Az ITER projekthez annak kivitelezési szakaszán túl tett uniós hozzájárulást nem frissítették, és nem is tervezik frissíteni mindaddig, amíg a projekt nem szolgáltatja az ezen elemzés elvégzését lehetővé tevő vonatkozó információkat.

16. Az F4E kiemeli, hogy e két cselekvési terv célja – az ITER projekt jogi keretein belül lehetséges mértékig – olyan intézkedések végrehajtása, amelyek ellensúlyozzák a fent meghatározott gyengeségek némelyikét.

Először is az ITER tanácsa (amelyben Európát a Bizottság képviseli) 2015. március 5-én kinevezte az ISZ új főigazgatóját, valamint jóváhagyta az általa többek között az ITER 2013-as vezetői értékelésére válaszul kidolgozott cselekvési tervet. Az ITER projekt (hatókör, ütemezés és költségek tekintetében) meghatározott új alapkonceptiójának kiadása mellett az ISZ cselekvési terve több konkrét intézkedést is javasolt, például a következőket:

- új, a BÜ-k és az ISZ központi csoportja (ISZ-KCS) közötti szoros integráció jellemezte szervezet kialakítása,

- az ISZ-KCS-t és a BÜ-ket magában foglaló ügyvivő projektigazgatóság (ÜPI) létrehozása a műszaki kérdésekkel kapcsolatos gyors, központi döntéshozatal lehetővé tétele érdekében,
- a 2011-es „MAC-10 iránymutatások” helyébe lépő tartalékalap létrehozása a BÜ-k azon költségnövekedésekért történő kártalanítása céljából, amelyek az eredeti műszaki leírások ISZ-KCS általi módosítása következtében merülnek fel,
- az ISZ-KCS és a BÜ-k vezetőiből és munkatársaiból összetevődő közös projektcsoportok létrehozása meghatározott területek vonatkozásában, valamint a munkavállalók nagyobb mértékű cseréjének és mobilitásának megkönnyítése érdekében.

Másrészről az F4E új megbízott igazgatója cselekvési tervet dolgozott ki, és azt 2015. március 24-én az F4E irányító testülete elé terjesztette, amely teljes egészében támogatta azt. Az F4E cselekvési terve több szempontból kiegészíti az ITER cselekvési tervét, ugyanakkor további fejlesztéseket határoz meg az F4E saját működése tekintetében is. Fő elemei a következők:

- hozzájárulás a pontosabb kötelezettségvállalási profilokat, valamint a költségvetés hatékonyabb, terv szerinti végrehajtását lehetővé tevő reális ütemezéshez,
- a becsült költségek továbbfejlesztett, realisabb módszertan szerinti meghatározása, valamint a források kezelésére szolgáló rendszer megvalósítása. Az F4E a becslések, költségek és eltérések hatékonyabb ellenőrzése érdekében központi, egységes rendszert valósított meg a költségvetési adatok kezelése tekintetében. Ez lehetővé teszi majd az F4E számára, hogy szorosan ellenőrizze a költségvetés alakulását, valamint rendszeresen nyomon kövesse a költségektől való eltéréseket, továbbá biztosítsa, hogy az F4E igazgatója és felső vezetése elláthassa a projekt hatékony és eredményes pénzügyi irányítását,
- az F4E kockázatkezelési keretrendszerének megerősítése, beleértve a megfelelő kockázatvállalási hajlandóság meghatározását az F4E agilitásának és eredményes pénzügyi irányításának javítása érdekében,
- további, a szervezet hatékonyságának növelésére irányuló szervezeti változtatások végrehajtása az F4E-nél, különösen a projektrányítási eszközök és folyamatok tekintetében,
- a belső és külső könyvvizsgálók által kibocsátott ellenőrzési javaslatok végrehajtására való törekvés az F4E belső ellenőrzési rendszere (költségvetés, szerződések kezelése, közbeszerzési tevékenységek stb.) hiányosságainak megfelelő csökkentése, a belső folyamatok továbbfejlesztése, valamint a tevékenységeknek a hatékonyság további növelése céljából történő optimalizálása érdekében.

E cselekvési tervek ISZ és F4E általi végrehajtása 2015 márciusa óta folyamatban van, és azok várhatóan előrelépéseket fognak eredményezni több, az Európai Számvevőszék és az Európai Parlament által a 2013. évi mentesítésről szóló jelentésükben tett észrevétel tekintetében. E cselekvési tervek végrehajtását szorosan nyomon követik az ITER projekt legmagasabb irányítási szintjein, mind az ISZ-ben, mind az F4E-ben.

18. Az F4E Európa nevében alkatrészek formájában biztosítja az ITER projekthez való természetbeni hozzájárulást. Amikor egy adott alkatrész terve kellően kiforrott, az F4E és az ITER-szervezet úgynevezett beszerzési megállapodást ír alá, amely meghatározza a szállítandó alkatrészt és a teljesítés határidejét. Az ITER-szervezet megelégedésére teljesített munkákért az F4E fokozatosan ITER-kreditben részesül az előre megállapodott egyes mérőszámok teljesítése felé előrehaladás elismeréseként. Ezt a rendszert fogadták el az ITER-partnerek az ITER tanácsa kellő szintű tájékoztatásának bizonyítása tekintetében, ezáltal biztosítva az összes BÜ általi integrált jelentéstételt, valamint a projekt előrehaladásának megfelelő mérőeszközét.

Az F4E 2014-es pénzügyi kimutatásai (amelyek az F4E 2014-es éves beszámolójának részét képezik) tartalmaztak egy, az aláírt beszerzési megállapodások értékét, valamint az ISZ-től eddig kapott kreditek összegét bemutató táblázatot, amelyek közül az utóbbi igen alacsony volt. Ennek az az oka, hogy az ITER-szervezet (ISZ) eredeti vezetése a krediteket a beszerzési megállapodásokon belül túlnyomórészt az időszak vége felé osztotta ki, és ez a hiányosság némi „pesszimizmust” eredményezett a jelentésekben. Ezt megoldandó problémaként azonosították, és az ISZ-szel közösen már megkezdődött a kreditek beszerzési szerződések időtartama során történő kiosztásának oly módon történő felülvizsgálata, hogy azok pontosabban tükrözzék az egyes BÜ-k által elért előrehaladást. A probléma megoldására várhatóan 2015-ben kerül sor.

Ez az oka annak, hogy az F4E a 2014-es pénzügyi kimutatásokban feltüntette a befejezett munkák százalékos arányának a beszerzési megállapodásokkal kapcsolatban 2014-ben felmerült kiadások összegén és azoknak a projekthez történt természetbeni hozzájárulás becsült értékével történő összehasonlításán alapuló becslését.

Ezen túlmenően az F4E éves előrehaladási jelentést, valamint éves tevékenységi jelentést készít, amelyek részletes információkat tartalmaznak az ITER projekthez történő európai hozzájárulás általános előrehaladásáról, valamint az éves fő teljesítménymutatók és vállalati célkitűzések teljesítéséről. Az F4E-nél ezenkívül éves külső értékeléseket végeznek, amelyek során független szakértők értékelik a meglévő jelentések alapján a projekt előrehaladását annak érdekében, hogy az IT és az Európai Tanács számára áttekintést nyújtsanak az ITER projekt előrehaladásáról.

19. A projekt során a jelenlegi alapkoncepció (első plazma 2020 novemberében) tekintetében feltorlódott hosszú késedelmek következtében számos rendszer vonatkozásában eltolódtak a kötelezettségvállalások.

Az ISZ-től érkezett számos változtatási kérelem valójában lelassította a projektet, és késéseket, valamint számtalan, a meglévő szerződésektől való eltérést eredményezett, továbbá a projekt szintjén globális késésekhez is vezetett. Ezek az események ugyan nagyrészt az F4E irányításán kívül estek, az F4E-től azonban ezen eltérések végrehajtását kérték az ITER tanácsa (amelyben Európát a Bizottság, nem pedig az F4E képviseli) által jóváhagyott MAC-10 iránymutatásoknak megfelelően. A gyakori változások következtében az F4E gyakran döntött úgy, hogy nem folytat bizonyos beszerzési ügyleteket mindaddig, amíg az előírásokat nem ítéli viszonylag állandónak. A folyamatban lévő szerződések tekintetében alkalmazott eltérések valójában jelentős okozói a költségek növekedésének, ezért minimális szintre kell korlátozni azokat ahhoz, hogy a Számvevőszék más megállapításaiban jelzett költségkorlátozási problémák megoldhatók legyenek.

Ezenkívül a többéves pénzügyi keret szerinti költségvetési profil rugalmatlansága nehezen összeegyeztethető egy ilyen jellegű, realisabb ütemezést igénylő innovatív projekt esetében tapasztalt fejlődéssel. Ennek eredményeként az utóbbi években nyomás nehezedett az F4E kötelezettségvállalási előirányzatára. Az európai stratégiai befektetési alap létrehozására vonatkozó terv lehetővé tette 500 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzat 2015-ről a 2018 és 2020 közötti időszakra történő áttételét. Ez az áttétel jobban illeszkedik a végrehajtási profilhoz, és nagyobb összhangban van az új, realis ütemezéssel.

Ami a kifizetési előirányzatokat illeti, a projekt e késései lelassították a szerződéskötést, és ennek következtében megakadályozták a tervezett előfinanszírozást, valamint más előirányzott kifizetéseket.

Az ISZ vezetőségének megváltozása és a projekt alapkoncepciójának jelenleg folyamatban lévő újrameghatározása feltehetően előrelépés alapjául fog szolgálni a jövőben e probléma tekintetében.

20. Az F4E üdvözli, hogy a Számvevőszék elismeri az elért jelentős előrehaladást, és a jelenleg folyamatban lévő intézkedéseket az ellenőrzési rendszerei folyamatos javítása és fejlesztése részének tekinti.

A költségek nyomon követésére szolgáló központi rendszer tekintetében: lásd a 15. bekezdésre adott választ. Az F4E központi rendszert vezetett be a költségszámítások szerződés szintjén történő nyomon követésére és ellenőrzésére.

A belső ellenőrzésekre válaszul kidolgozott cselekvési tervek tekintetében: Az F4E az igazgató által meghatározott, az ellenőrzési bizottság és az irányító testület által elfogadott prioritásoknak megfelelően aktívan dolgozik a folyamatban lévő intézkedések végrehajtásán, sürgős kérdésként kezelve a kritikus és nagyon fontos besorolású javaslatokat. E cselekvési tervek végrehajtása terén jelentős előrehaladást értek el:

- A támogatások kezelésével, szakértői szerződésekkel és a közbeszerzés előtti operatív tevékenységekkel kapcsolatos ellenőrzések tekintetében az IAC nyomon követési intézkedéseket tett. Az eredményeket megvitatták az ellenőrzési bizottságon belül, amely elégedett volt azokkal, ezért ezeket az ellenőrzéseket lezártak tekintik.
- Az F4E által a pénzügyi folyamatokkal, a beszerzési megállapodások előkészítésével és a TB03-versenypárbeszédrel kapcsolatos belső ellenőrzésekre válaszul elfogadott cselekvési tervek végrehajtása teljes egészében befejeződött, és jelenleg folyamatban van az IAS és az IAC által végzett nyomon követés.
- A kiválasztással és felvétellel kapcsolatos ellenőrzés vonatkozásában 34 intézkedést végrehajtottak, két intézkedés folyamatban van, egyet felfüggesztettek, egy pedig feleslegessé vált.
- Az ITER-épületekre vonatkozó közbeszerzésre vonatkozó ellenőrzés tekintetében 31 intézkedést végrehajtottak, kettő még folyamatban van, egyet pedig töröltek.

Az ITER-épületekkel kapcsolatos szerződések végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó IAC-felülvizsgálat: az ezen ellenőrzésre válaszul kidolgozott cselekvési tervet 2015 februárjában fogadták el, és jelentős előrehaladást értek el e tekintetben: a 24 javasolt intézkedésből 20-at végrehajtottak, egyet töröltek, három pedig folyamatban van.

A szerződéskezelés IAS általi felülvizsgálata: a cselekvési tervet 2014 novemberében fogadták el, jelenlegi állapota pedig a következő: a 19 javasolt intézkedésből 12-t végrehajtottak, hét pedig folyamatban van.

Vállalati kockázatok: A 2015-ös magas szintű kockázatok frissítésére a következő, novemberi AC tükrében kerül majd sor, ami magában foglalja a megfelelő kockázatvállalási hajlandóság meghatározását az F4E agilitásának és eredményes pénzügyi irányításának javítása érdekében.

21. Az F4E kiemeli, hogy a tárgyalásos eljárások viszonylag magas aránya az F4E összetett, innovatív működési környezetének következménye. Ez gyakran korlátozott versenyt vagy (rendkívüli esetekben) monopóliumot, vagy akár a pályázatokban való részvétel teljes hiányát is eredményezheti. Különösen a 2014-ben tartott 39 tárgyalásos eljárás közül 15 esetben a sajátos piaci körülmények és/vagy a beszerzendő szolgáltatások, illetve munkák következtében a tárgyalásos eljárás jelentette a legmegfelelőbb beszerzési lehetőséget, az F4E végrehajtási szabályzata 100.2. cikkének megfelelően.

A fennmaradó 24 tárgyalásos eljárás kis értékű szerződéseknél felel meg az F4E végrehajtási szabályzata 100.1. cikkének megfelelően. Megjegyzendő, hogy e 24 szerződés az aláírt szerződések teljes számának 36 %-át (a közbeszerzési eljárások mindegyik típusát beleszámítva), ugyanakkor az odaítélt érték mindössze 0,3 %-át teszi ki. Az alacsony értékű tárgyalásos eljárások (a leegyszerűsített eljárás miatt) a belső források jóval kisebb mértékű felhasználását vonják maguk után, mint a nyílt, korlátozott vagy versenypárbeszédés eljárások, és ezért az F4E hasznos eszköznek tekinti azok alkalmazását a korlátozott belső források nagy értékű/kockázatos beszerzésekre történő összpontosítása érdekében.

Az F4E emlékeztet arra, hogy az ITER projekt hatóköréhez kapcsolódó tevékenységek jellegéből következően, hogy a korlátozott mértékű verseny sajnos olyan tény, amelyre az F4E csupán csekély hatást tud gyakorolni. Az F4E élt a verseny fokozása tekintetében rendelkezésre álló lehetőségek többségével (azaz az összes tagállam iparági szereplői részére iparági összekötő tisztviselők (ILO-k) és kifejezetten ezt a célt szolgáló értekezletek útján történő, széles körű információterjesztés, iparági szereplők számára szervezett, Európa különböző pontjain tartott célzott és általános tájékoztató napok, az ellátási lánc stabilizálásával és jobb megértésével kapcsolatos erőfeszítések megerősítése, előzetes tájékoztatókra vonatkozó belső politika, intenzívebb piacutató, iparági szabványoknak megfelelő szellemi tulajdonjogi és felelősségi rendelkezések stb.). Az F4E tevékenységeit a hasonló, világszerte megvalósított, a maguk nemében első csúcstechnológiás, élvonalbeli projektekhez kell hasonlítani. Tagadhatatlan, hogy az F4E még nagyobb erőfeszítést is tehetne a verseny fokozása érdekében, ez azonban egyértelműen több belső forrást emésztene fel, és ezért hátrányos hatással lenne más területekre.

Hasonlóképpen: a támogatásra vonatkozó felhívásokra érkezett ajánlatok nagyon kis száma elsősorban két tényezőre vezethető vissza: egyrészt az F4E támogatásainak rendkívül specializált jellegéből adódóan a munka jellege kis számú pályázó körében tart számot érdeklődésre Európában, másrészt pedig az európai fúziósenergia-program sikeresen hoz létre európai kutatási térséget a fúziós energia terén az erőfeszítések minimális megkettőzése és egyetlen területen tevékenykedő csoportok közötti szoros együttműködés mellett. Ez utóbbi abban nyilvánul meg, hogy az F4E felhívásaira érkezett válaszok többségét páneurópai konzorciumok nyújtják be.

22. Az öt közbeszerzési eljárással kapcsolatban az F4E megjegyzései a következők:

Az egyes szerződésekre juttatott összegek:

A Számvevőszék megjegyzi, hogy a közbeszerzési eljárások megindításának időpontjában (2013-ban és 2014-ben) az F4E nem adta meg a 6,6 milliárd eurós összegből az egyes szerződésekre juttatott értéket. Az F4E korábbi jelentéseinek megfelelően a 6,6 milliárd euróban maximalizált költségvetést a munkabontási struktúra 3. (Rendszer) és 4. (Beszerzési megállapodás), nem pedig a 6. szintje (Szerződések) tekintetében elkészített Toschi-jelentés feltételezéseiből kiindulva állapították meg. Ennek az az oka, hogy abban az időpontban a teljes hatókör különböző szerződések közötti megoszlására vonatkozó információk részletessége nem volt egységes a különböző rendszerek között. Ez tette szükségessé a hatókör és az ahhoz kapcsolódó költségek alakulásának 3. és 4. szinten történő nyomon követését, ami lehetővé tette a Toschi-alaptervvel – és így a 6,6 milliárd eurós összeggel – történő közvetlen összehasonlítást.

Az odaítélt összeg költségvetéshez képesti eltérése:

Az Európai számvevőszék által jelentett eset az épületekkel kapcsolatos közbeszerzési eljárások egyikének felel meg, amely esetében a terv meghatározásának alacsony szintje (a működési előírások szintje), valamint az ISZ által meghatározott követelmények folyamatos változása – amely részben a franciaországi biztonsági hatóság új kéréseire volt visszavezethető – a költségeknek a költségvetésből eredetileg kiosztott arány fölé történő növekedéséhez vezetett ezen a területen.

A költségkockázat kezelése, valamint az elsősorban a projekt által megvalósítandó fizikai eredmények körében tett folyamatos módosításokból – amelyeket az F4E bizonyos, a felelősségi körébe tartozó területek, különösen az épületek vonatkozásában elszennvedett – eredő költséghatás minimalizálása érdekében 2014 decemberében bemutatták az F4E irányító testületének az okok részletes elemzését, valamint a levont tanulságokat. Bizonyítást nyert, hogy a bemeneti adatok szolgáltatásában történt késések, valamint az ISZ-től érkezett folyamatos módosítási kérelmek, továbbá a fukusimai baleset nyomán szigorított biztonsági követelmények lassítják az F4E munkáját, és számtalan, a költségekre óriási hatást gyakorló eltéréshez vezetnek.

Az F4E ugyan a költségek korlátozására irányuló mérséklő intézkedéseket tett, számos esetben a projekt módosításainak végrehajtása és az azokkal járó költségek elkerülhetetlenek voltak.

A pénzügyi ajánlatok értékelésével kapcsolatos hiányosságok:

Az F4E álláspontja szerint a pénzügyi ajánlatok értékelésével kapcsolatban nem álltak fenn hiányosságok.

Szem előtt kell tartani, hogy az érintett közbeszerzési eljárások időpontjában a hatókör és a kapcsolódó költségek alakulásának nyomon követése és ellenőrzése a 3. és a 4. szinten történt. Hangsúlyozandó továbbá, hogy minden olyan esetben, amikor az F4E jelentős szerződést ítelt oda, a végrehajtó bizottság kötelező ajánlásának betartásán túlmenően konkrét értekezleteket is tartottak az engedélyező tisztviselővel annak érdekében, hogy teljes képet nyújtsanak a szerződés odaítélése előtt mind a költségekről, mind a kockázati szempontokról. E közbeszerzési eljárások megindításának időpontjában a projektcsoport vezetője már megbecsülte a közbeszerzés lehetséges költségét (saját értékelés, szakértői vélemény vagy iparági becslés alapján), és meggyőződött arról, hogy az eredeti hatókör lefedett legyen olyan költség mellett, amely lehetővé teszi a munkalebontási struktúra 4. szintjén fennálló összköltségnek a költségvetési plafonon belül tartását. A központi szinten mostanra végrehajtott, a munkalebontási struktúra 6. szintjéhez tartozó előzetes becsült összköltség meghatározására irányuló munka továbbfejlesztett megközelítést jelent a költségek ellenőrzése és további korlátozása szempontjából.

A 32 millió euro összegű opciókat tartalmazó szerződés és a további költségek tekintetében megjegyzendő, hogy ezek az opciók a teljes beszerzési megállapodásra (toroid tekercsek) vonatkozó lehetséges kockázatok fedezésére szolgáltak. A kockázatok pénzügyi hatását a beszerzési megállapodás szintjén (vagyis a munkalebontási struktúra 4. szintjén) kezelték. E konkrét rendszer tekintetében az F4E valójában összességében költségmegtakarítást ért el: a toroid tekercsek gyártására vonatkozó három szerződés pénzügyi értéke valójában körülbelül 50 millió euróval alacsonyabb a toroid tekercsre a 4. szinten (a 6,6 milliárd euróban maximalizált költségvetésnek megfelelően) kijelölt pénzügyi értéknél. Ez az összeg jóval magasabb a szerződésben szereplő opciók 32 millió eurós összegénél, ezért több mint megfelelő nemcsak az e szerződéshez, de a másik kettőhöz kapcsolódó kockázatok fedezésére is. Fontos továbbá megjegyezni, hogy az F4E által e három szerződéshez elfogadott kockázatenyhítési stratégiának köszönhetően e kockázatok bekövetkezésének valószínűsége jelenleg alacsony (5 % alatti).

A közbeszerzési eljárások késései:

Az F4E álláspontja szerint ezek a késések nem jelentik a közbeszerzési eljárások hiányosságát, mivel valójában az F4E kivételes működési környezetéhez (a verseny hiányához és a szerződéskötés bonyolultságához), valamint a költségek az általi csökkentésének szükségességéhez kötődnek, hogy az előírások kellően kiforrottak legyenek, mielőtt a közbeszerzési eljárások megindítására sor kerülne.

Előre nem látható tevékenység:

Az F4E-nek a 2014-es munkaprogram részeként egy jelentős közbeszerzési tevékenységet kellett bevezetnie, amelyet valóban nem láttak előre a JT60SA jelű, tágabb megközelítésre vonatkozó projekt alapkoncepciójában. Ezt szakértői vélemények nyomán indították útjának egy előre nem látott műszaki nehézség áthidalása érdekében. A tevékenységet, valamint az annak mellőzésével járó lehetséges kockázatokat és a jó hírnevet érintő kárt az irányító testület 2013. decemberi ülésén tárgyalta meg, és a testület sürgős kérdésként elfogadta e jelentős közbeszerzés lebonyolítását. E további tevékenységet egyébként is az ehhez a konkrét projekthez rendelt rendkívüli tartalék keretében hajtották végre, és a sürgősség ellenére az F4E-nek sikerült ésszerű mértékű versenyt biztosítania, valamint gazdaságos árat elérnie.

A műszaki odaítélési kritériumok értékelése:

A műszaki előírásokat a szakértői értékelés eredménye alapján készítették el, és az előírásokban foglalt követelmények teljes mértékben meghatározták a lényeges elvárásokat. Az előírások mindegyikének mindkét ajánlattevő általi (megfelelően kitöltött „megfelelőségi mátrix” formájában történt) kifejezett elfogadása, valamint a javasolt gyártási eljárás leírása és az ajánlatokhoz mellékelt kockázattertelés teljes mértékben biztosította az ajánlatok műszaki minőségét. Az értékelő bizottság ennek alapján egybehangzóan egyetértett abban, hogy indokolt volt mindkét ajánlat maximális műszaki értékelésének megadása.

Az előzetes tájékoztató hirdetemény alkalmazása:

Az F4E álláspontja szerint ez nem jelentette a közbeszerzési eljárás hiányosságát, mivel mérséklő intézkedéseket tettek a verseny fokozása érdekében.

Az Európai Számvevőszék által megnevezett három eljárás során valójában nem került sor előzetes tájékoztató hirdetemény közzétételére, mivel ezt akkor a belső eljárások nem írták elő (ez időközben megváltozott az egyéb ellenőrzések során kiemelt kockázatok kezelése érdekében, és az előzetes tájékoztató hirdetemények alkalmazása immár kötelező a 10 millió eurót meghaladó értékű közbeszerzések esetén). Az F4E úgy véli, hogy célirányos intézkedések végrehajtásával (tájékoztató napok, rendezvények, például üzleti fórum, piacutatások, az ILO hálózatának használata stb.) csökkentette a csekély mértékű verseny kockázatát. Ezt a terjesztési stratégiát hatékonyabbnak ítéljük egy egyszerű előzetes tájékoztató hirdeteménynek az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételénél, továbbá mindez közvetlenebb módon szólítja meg az érintett gazdasági szereplőket.

25. A 2014-ben végrehajtott három ellenőrzés közül kettő zárójelentését 2014 decemberében kaptuk meg, és megosztottuk a Számvevőszékkel. A harmadik ellenőrzés előzetes jelentését 2014 decemberében kaptuk meg, és az ellenőrrel, valamint a kedvezményezettel folytatott megbeszélések folyamatban vannak.

Az F4E-támogatások 2015-ös utóellenőrzésének tervezése 2014 szeptemberében kezdődött három kedvezményezett kiválasztásával, a külső könyvvizsgáló cégekkel történő konkrét szerződéskötésre pedig 2015 februárjában került sor. A három kapcsolódó előzetes ellenőrzési jelentést megkaptuk, és elemzésük jelenleg folyamatban van.

26. Az F4E pénzügyi szabályzatát a Számvevőszék észrevételeinek megfelelően módosítani kell annak érdekében, hogy tükrözze a felülvizsgált költségvetési keretrendelet és az általános költségvetési rendelet által bevezetett változásokat.

Az F4E pénzügyi szabályzatát, valamint annak végrehajtási szabályait az F4E 2014. július 25-én benyújtotta a Bizottsághoz, és az egyeztetés azóta folyamatban van. A Bizottság átfogó véleményt szeretne nyújtani az F4E pénzügyi szabályzatáról és végrehajtási szabályairól, miután megtörtént az új, 2014. február 26-i 2014/24/EU irányelv rendelkezéseinek az általános költségvetési rendeletbe és annak végrehajtási szabályaiba, valamint a költségvetési keretrendeletbe és annak végrehajtási szabályaiba történő átültetése.

Annak érdekében, hogy az F4E pénzügyi szabályzatának és végrehajtási szabályainak módosítása során ne történjenek további késések, az IT a legutóbbi, 2015. júniusi ülésén kétlépcsős folyamat alkalmazását fogadta el e dokumentum tekintetében:

- Az F4E-nek és a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy az F4E pénzügyi szabályzatával kapcsolatos egyeztetéseket minél előbb lezárják (a közbeszerzésre vonatkozó fejezet nélkül).
- Amint rendelkezésre állnak az új bizottsági közbeszerzési szabályok, az F4E-nek és a Bizottságnak egy új, közbeszerzésre vonatkozó fejezet 2016 tavaszán az IT általi jóváhagyásra történő előterjesztésére irányuló egyeztetésekbe kell kezdenie.

A Bizottság eközben 2015. július 3-án megfontolásra benyújtotta az F4E-hez az új közbeszerzési szabályok tervezetét, így azoknak a Tanács és az Európai Parlament (általános költségvetési rendelet), valamint a Bizottság (az általános költségvetési rendelet alkalmazási szabályai) általi jóváhagyásának folyamatától függően még lehetséges az egylépcsős folyamat.

29. Az IT vonatkozó határozata meghatározza a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének módját a technológiák rendelkezésre állása és a használati jogok biztosítása tekintetében: mindkét szempontot az F4E szellemi tulajdonra vonatkozó mintazáróadéka szabályozzák. Ami a többi iparpolitikai intézkedés végrehajtását illeti, megjegyzendő, hogy az F4E 2014 végére a 32 tervezett intézkedés közül 24-et végrehajtott.

Az F4E álláspontja szerint a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos megközelítése fokozza a versenyt, mivel a szerződéses feltételek vonzóbbak a vállalkozók számára, ami a költségkorlátozást és az Európai jelenlét kiterjesztését egyaránt elősegíti.

33. 2015 márciusában a spanyol kormány új helyiségeket ajánlott fel az F4E-nek egy, a Comisión Nacional de los Mercados y la Competenciával (CNMC) közösen használt épületben. Az F4E üdvözölte a felajánlást, és annak elfogadását részletes vizsgálatához és szakértői elemzéshez kötötte.

2015 júniusában egy független építész elemzést végzett annak felmérése érdekében, hogy a felajánlott helyiségek mennyire felelnek meg az igényeknek. Az eredmény azt mutatta, hogy továbbra is kritikus aggodalmak állnak fenn – különösen a rövid- és középtávon rendelkezésre álló hely tekintetében –, amelyeket a fogadó államnak meg kell oldania ahhoz, hogy a felajánlott helyiségek teljes mértékben megfeleljenek az F4E igényeinek.

Az F4E és a fogadó állam e kritikus problémák kezelésének további lépéseit értékeli annak érdekében, hogy rövid távon megoldást találjanak.

34. A személyzeti szabályzata kidolgozás alatt álló végrehajtási szabályainak hivatalos elfogadásáig fennálló joghézag elkerülése érdekében az F4E a következő két átmeneti intézkedésre hagyatkozott:

- a személyzeti szabályzat vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatos szabályok végrehajtásával foglalkozó, eseti igazgatói határozatok elfogadása. Ezek jellemzően a Bizottság végrehajtási elveit és gyakorlatait tükrözték, bizonyos, az F4E sajátosságainak megfelelő kiigazításokkal, valamint
- igazgatói határozatok elfogadása, amelyek kimondják, hogy az ügynökségekre vagy az Európai Bizottságra alkalmazandó végrehajtási mintaszabályok analógia útján alkalmazandók a közös vállalkozásra (hacsak másként nem rendelkeznek).

Jelentős előrehaladás történt e téren, és jelenleg a hivatalosan elfogadott, illetve a közös vállalkozásra analógia útján alkalmazandó végrehajtási szabályok száma 26. A Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai közös vállalkozásnál jelenleg négy további végrehajtási szabály írásbeli eljárással történő elfogadása van folyamatban, amelyek hivatalos elfogadása 2015 novemberére várható.

Ami a fennmaradó, elfogadandó végrehajtási szabályokat illeti, a 2014-es uniós személyzeti reformnak megfelelően:

- a Bizottságnál jelenleg öt új, ügynökségekre és közös vállalkozásokra alkalmazandó végrehajtási mintaszabály elfogadása van folyamatban. Az F4E kezdeményezni fogja ezen új szabályok elfogadásának folyamatát, amint a Bizottság kiadta azokat. A személyzeti szabályzat 110. cikkének megfelelően a közös vállalkozásnak a Bizottság általi kiadás időpontjától számított kilenc hónap áll majd rendelkezésre saját elfogadott változata véglegesítéséhez,
- nyolc további végrehajtási szabály vár a Bizottság visszajelzésére, miután az F4E kívülmaradási vagy jóváhagyási kérelmeket nyújtott be.

JELENTÉS

az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt

(2015/C 422/06)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-4	52
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	5	52
Megbízhatósági nyilatkozat	6-13	53
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	11	54
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	12	54
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	14-18	54
A költségvetés végrehajtása	14-15	54
Pályázati felhívások	16-17	54
Többéves finanszírozás	18	54
Egyéb	19-22	55
Jogi keret	19	55
A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat	20-21	55
A számvitelért felelős tisztviselő	22	55
A korábbi észrevételek hasznosulása	23-26	55
A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése	23-24	55
Összeférhetetlenség	25	56
A Bizottság második közbenső értékelése	26	56

BEVEZETÉS

1. Az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiával foglalkozó közös technológiai kezdeményezést megvalósító Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás (FCH közös vállalkozás), melynek székhelye Brüsszelben van, 2008 májusában jött létre⁽¹⁾ a 2017. december 31-ig tartó időszakra, és 2010. november 15-én kezdte meg pénzügyi szempontból önálló működését. 2014 májusában⁽²⁾ a Tanács hatályon kívül helyezte az eredeti rendeletet, és a „Második Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás” (FCH 2 közös vállalkozás)⁽³⁾ nevű közös vállalkozás működésének időszakát a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogramhoz kapcsolódóan⁽⁴⁾ a 2024. december 31-ig tartó időszakra meghosszabbította.

2. Az FCH közös vállalkozás célja, hogy az iparral és a kutatószervezetekkel együttműködésben és azokkal összehangolva támogassa a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységeket a tagállamokban és a hetedik keretprogramhoz⁽⁵⁾ társult államokban, a piacképes felhasználások fejlesztése és ezáltal az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia mielőbbi bevezetésére tett további ipari erőfeszítések elősegítése céljából. A „Horizont 2020” égisze alatt az FCH 2 közös vállalkozás célja, hogy egy erős, fenntartható és világviszonylatban versenyképes uniós üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai iparág kialakításával hozzájáruljon a „Biztonságos, tiszta és hatékony energia”, valamint az „Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” társadalmi kihívásokhoz kapcsolatos feladatok végrehajtásához, valamint az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiával foglalkozó közös technológiai kezdeményezés céljainak teljesítéséhez⁽⁶⁾.

3. A közös vállalkozás tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, a New Energy World Industry Grouping (NEW-IG) ipari csoport és a New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen (N.ERGHY) kutatási csoport.

4. Az Európai Unió az FCH közös vállalkozás működési költségeihez és kutatási tevékenységeihez – a hetedik kutatási keretprogram költségvetéséből – legfeljebb 470 millió euróval járul hozzá (ebből az adminisztratív költségekre elkülönített rész nem haladhatja meg a 20 millió eurót). Az Európai Unió az FCH 2 közös vállalkozás adminisztratív költségeihez és kutatási tevékenységeihez – a „Horizont 2020” program költségvetéséből – legfeljebb 665 millió euróval járul hozzá (ebből az adminisztratív költségekre elkülönített rész nem haladhatja meg a 19 millió eurót⁽⁷⁾). Az Ipari és a Kutatási Csoportok a tervek szerint az adminisztratív költségek 50 %-ához járulnak hozzá, valamint természetbeni hozzájárulást⁽⁸⁾ kell biztosítaniuk az FCH 2 közös vállalkozás által finanszírozott projektekhez, valamint az FCH 2 közös vállalkozás munkatervén kívül eső olyan további tevékenységekhez⁽⁹⁾, amelyek hozzájárulnak az FCH közös technológiai kezdeményezés célkitűzéseinek teljesüléséhez.

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

5. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a közös vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

⁽¹⁾ A 2011. november 14-i 1183/2011/EU tanácsi rendelettel (HL L 302., 2011.11.19., 3. o.) módosított 2008. május 30-i 521/2008/EK tanácsi rendelet az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 153., 2008.6.12., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2014. május 6-i 559/2014/EU rendelete a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 108. o.).

⁽³⁾ Ez a jelentés „Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás” néven hivatkozik a szervezetre, kivéve, ha különbséget kell tenni a két program között.

⁽⁴⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram, amelyet a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.) fogadott el, a 2014–2020-as időszakra vonatkozó kutatási és innovációs program, amely valamennyi meglévő uniós kutatási és innovációs finanszírozást összevontan kezel.

⁽⁵⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 412., 2006.12.30, 1. o.) elfogadott hetedik keretprogram egyetlen programba fogja össze a kutatással kapcsolatos összes uniós kezdeményezést, és kulcsszerepet játszik a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás terén kitűzött célok elérésében. A keretprogram az Európai Kutatási Térségnek is egyik alappillére.

⁽⁶⁾ A közös vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a melléklet foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁷⁾ Az FCH 2 közös vállalkozás igazgatási költségei nem haladhatják meg a 38 millió eurót; fedezetüket a pénzügyi hozzájárulások biztosítják, melyek éves alapon, egyenlően oszlanak meg az Unió és a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai között.

⁽⁸⁾ Az 559/2014/EU rendelet melléklete 13. cikkének (3) bekezdése szerint: „Az FCH 2 közös vállalkozás működési költségeit az alábbiak fedezik: a) az Unió pénzügyi hozzájárulása; b) a közvetett tevékenységekben részt vevő, az Uniótól eltérő tagokat alkotó jogalanyok, illetve ezek kapcsolt jogalanyai által nyújtott természetbeni hozzájárulás, az általuk végzett közvetett tevékenységek költségei formájában, levonva azokból az Unió vagy az FCH 2 közös vállalkozás által e költségekhez nyújtott esetleges hozzájárulást”.

⁽⁹⁾ Az 559/2014/EU rendelet melléklete 4. cikke (2) bekezdésének b) pontja rendelkezései szerint.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

- a) az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás éves beszámolója, amely a 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból⁽¹⁰⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽¹¹⁾ áll; és
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

7. A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽¹²⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a közös vállalkozás éves beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége:

- a) A közös vállalkozás éves beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽¹³⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a közös vállalkozás éves beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísértő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a közös vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszegeket.

Az ellenőr felelőssége

8. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽¹⁴⁾ az éves beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhesen arról, hogy a közös vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

9. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve

⁽¹⁰⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽¹¹⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

⁽¹²⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽¹³⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽¹⁴⁾ A 110/2014/EU rendelet 47. cikke.

az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatértékeléskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

10. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

11. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

12. A Számvevőszék véleménye szerint a 2014. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

13. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

A költségvetés végrehajtása

14. Az irányítótestület által elfogadott előzetes és végleges 2014-es költségvetés 100,9 millió euro, illetve 112,9 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatot, valamint 72,1 millió euro, illetve 97,5 millió euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott.

15. A kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 99,5 %, illetve 96 % volt (2013: 98,9 %). A kifizetési előirányzatok felhasználási aránya 66,3 %, illetve 74,5 % volt (2013: 56,7 %), a projektek kifizetési kérelmeinek 2014 végén elhalasztott, 2015 elejére várt kifizetése miatt.

Pályázati felhívások

16. 2014. december 31-én az FCH közös vállalkozásnak a hetedik keretprogram szerinti programja a 2008 és 2013 között lebonyolított hét darab éves pályázati felhívás eredményeként 155 támogatási megállapodást tartalmazott. A „Horizont 2020” program keretében kötött első támogatási megállapodásokat 2015-ben fogják aláírni.

17. A hetedik keretprogram esetében a támogatások odaítélésének ideje és az előfinanszírozás átfutási ideje 370, illetve 14 nap volt, ami a hetedik keretprogram alatti utolsó pályázati felhívásnál 280, illetve 5 napra javult.

Többéves finanszírozás

18. A hetedik keretprogramhoz tartozóan 2008 és 2013 között lebonyolított pályázati felhívások eredményeként összesen 450 millió euro összegben, a közös vállalkozás kutatási tevékenységeire vonatkozó maximális uniós hozzájárulás mértékéig írtak alá támogatási megállapodásokat.

EGYÉB**Jogi keret**

19. Az FCH 2 közös vállalkozás pénzügyi szabályzatát 2014. június 30-án fogadták el a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-minta⁽¹⁵⁾ alapján, az FCH 2 közös vállalkozás létrehozásáról szóló 559/2014/EU tanácsi rendelet követelményeinek figyelembevételével.

A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat

20. A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának (IAS) az FCH közös vállalkozásra vonatkozó 2014-es munkatervével összhangban az FCH közös vállalkozás belső ellenőrző részlege (IAC) hasznosulásvizsgálati ellenőrzést végzett a hetedik keretprogram informatikai eszközeinek felhasználói jogosultságaira vonatkozóan, valamint további bizonyosságszerzési és tanácsadási szolgáltatásokat nyújtott, beleértve a természetbeni hozzájárulások mértékének meghatározását.

21. Az FCH közös vállalkozásnál a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat 2014-ben nem végzett ellenőrzést. Az IAS azonban a kutatási eredmények felhasználására és terjesztésére vonatkozóan korlátozott hatókörű áttekintést végzett⁽¹⁶⁾. Az FCH belső ellenőrzési részlege és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat által a megelőző pénzügyi évben végzett ellenőrzésekre vonatkozóan cselekvési terveket készítettek és hajtottak végre.

A számvitelért felelős tisztviselő

22. Az FCH 2 közös vállalkozás irányítótestülete, élve az FCH 2 közös vállalkozás pénzügyi szabályzatában szereplő lehetőséggel, 2014. július 15-i hatállyal az Európai Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjét nevezte ki az FCH 2 közös vállalkozás számvitelért felelős tisztviselőjének.

A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA**A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése**

23. A kutatási projektek eredményeinek monitoringjára és jelentésére vonatkozóan⁽¹⁷⁾ az FCH az Európai Bizottság eszközeit és saját eszközeit alkalmazta a kutatási eredményeinek a Bizottság általános beszámolási rendszerébe történő integrálására. A Bizottság által a hetedik keretprogramról készített legfrissebb, 2015 márciusában közzétett monitoringjelentés⁽¹⁸⁾ első alkalommal tartalmaz számszerű adatokat az FCH tevékenységeiről⁽¹⁹⁾. Ami a kvalitatív adatokat illeti, a közös vállalkozás 2011 óta éves programáttekintési jelentést⁽²⁰⁾ készít, amelyben az FCH közös vállalkozás által finanszírozott projektporfólió eredményeit értékeli a közös vállalkozás stratégiai céljainak fényében.

24. A „Horizont 2020” jogi keretei speciális monitoringot írnak elő a kutatási eredményekre vonatkozóan, amely számszerűsített, és adott esetben kvalitatív bizonyítékokon alapul, beleértve a haladás teljesítménymutatókkal történő összevetését⁽²¹⁾. A „Horizont 2020” előírásainak teljesítése, továbbá a hetedik keretprogram kutatási eredményeinek terjesztéséhez való jobb hozzájárulás érdekében (különösen a támogatott programok lezárásával)⁽²²⁾ a közös vállalkozás és a Bizottság közötti együttműködést javítani kell a kutatási eredményekről történő beszámolásnak és a kutatási eredmények megismertetésének fejlesztése érdekében⁽²³⁾.

⁽¹⁵⁾ A 110/2014/EU rendelet.

⁽¹⁶⁾ Lásd: 22. lábjegyzet.

⁽¹⁷⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 452., 2014.12.16., 67. o.) 21–23. bekezdése.

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=none

⁽¹⁹⁾ A Bizottság monitoringjelentésében ez az információ összesített értéként szerepel a többi közös technológiai kezdeményezés információival együtt.

⁽²⁰⁾ <http://www.fch.europa.eu/sites/default/files/FCH-PPR14-17Mar2015-web%20%283%29.pdf>

⁽²¹⁾ A „Horizont 2020”-at létrehozó 1291/2013/EU rendelet 31. cikke és a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról szóló, 2013. december 3-i 2013/743/EU tanácsi határozat (HL L 347., 2013.12.20., 965. o.) II. melléklete (Teljesítménymutatók).

⁽²²⁾ Ehhez kapcsolódóan a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat 2014 májusában fejezte be az FCH közös vállalkozás kutatási eredményeinek felhasználására és terjesztésére vonatkozó korlátozott hatókörű áttekintését. Elismerve, hogy a közös vállalkozás irányítási és kontrollrendszereket vezetett be a kutatási eredmények felhasználására és terjesztésére vonatkozó kedvezményezetti tervek monitorozására, az IAS azt javasolta, hogy az FCH közös vállalkozás javítson a kutatási eredmények központi terjesztésére vonatkozó tervén.

⁽²³⁾ Lásd: az Európai Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: éves jelentés a közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös vállalkozások (ktk kv-k) 2012-ben elért eredményeiről (COM/2013/ 935).

Összeférhetetlenség

25. A Bizottság egységes mintát dolgoz ki a közös vállalkozások számára. Amíg ez el nem készül, az FCH eljárása hatályban marad.

A Bizottság második közbenső értékelése

26. A Bizottság második közbenső értékelésének ⁽²⁴⁾ eredményeként az irányító testület 2014. november 11-én az ajánlásokra vonatkozó cselekvési tervet tárgyalta. Az ajánlások többségét végrehajtották ⁽²⁵⁾.

A jelentést 2015. október 6-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽²⁴⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 452., 2014.12.16., 67. o.) 26. bekezdése.

⁽²⁵⁾ Különösen a következők: a) az irányításra, kialakításra és igazgatásra vonatkozó főbb ajánlásokat figyelembe vették az FCH 2 közös vállalkozást létrehozó 559/2014/EU tanácsi rendeletben, ezért azok gyakorlatilag végrehajtottnak tekinthetők (pl. több erőforrás a programokra és tudásmenedzsmentre, számviteli szolgáltatások a Bizottságtól); b) a technológiai monitoringra és szakpolitikai támogatásra vonatkozó fő ajánlásokat a technológiai fejlődés figyelemmel kísérésére szolgáló TEMONAS eszköz bevezetésével hajtották végre; valamint c) a tagállamok bevonására vonatkozó főbb ajánlásokat az 559/2014/EU tanácsi rendelet az államok képviselői csoportja szerepének kiterjesztésével hajtotta végre.

MELLÉKLET

Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai közös vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből adódó uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>A hetedik keretprogramról szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat arról rendelkezik, hogy az Unió a köz- és magánszféra közötti hosszú távú partnerségek kialakításához hozzájárulást nyújthat közös technológiai kezdeményezések formájában, amely – a Szerződés 187. cikke értelmében – közös vállalkozások révén valósítható meg. A „Horizont 2020” programról szóló 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet célja, hogy a „Horizont 2020”-ból és a magánforrásokból származó finanszírozást a köz- és magánszféra partnersége keretében ötvözze az olyan területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat Európa tágabb versenyképességi céljaihoz, ösztönözheti a magánbefektetéseket, és segíthet a társadalmi kihívások kezelésében.</p> <p>A Tanács 2014. május 6-i 559/2014/EU rendelete az FCH 2 közös vállalkozás létrehozásáról.</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>az 559/2014/EU tanácsi rendelet szerint.</p>	<p>Célok</p> <p>A második üzemanyagcella- és hidrogéntechológiai közös vállalkozás céljai a következők:</p> <p>a) hozzájárul az 1291/2013/EU rendeletnek és különösen a 2013/743/EU határozat I. mellékletének III. részében szereplő „Biztonságos, tiszta és hatékony energia” és „Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” kihívásnak a végrehajtásához;</p> <p>b) egy erős, fenntartható, globálisan versenyképes üzemanyagcella- és hidrogénágazatnak az Unióban történő megteremtésével hozzájárul az üzemanyagcella- és hidrogéntechológiai közös technológiai kezdeményezés céljaihoz.</p> <p>Különösen arra törekszik, hogy:</p> <p>a) csökkenjenek a közlekedési célú üzemanyagcella-rendszerek előállítási költségei, élettartamuk pedig olyan mértékben nőjön, amely versenyképes a hagyományos technológiákkal;</p> <p>b) nőjön az energiatermelésre szánt, különböző üzemanyagcella-rendszerek elektromos hatásfoka és tartóssága olyan szintre, amely versenyképes a hagyományos technológiákkal, eközben pedig csökkenjenek a költségeik;</p> <p>c) nőjön a hidrogén főként víz elektrolízisével és megújuló forrásokból történő előállításának energiahatékonysága, a működési és a beruházási költségek pedig olyan mértékben csökkenjenek, hogy a hidrogén-előállító és az átalakításra üzemanyagcella-rendszereket alkalmazó kombinált rendszer versenyképes legyen a piacon jelen lévő villamosenergia-termelés alternatíváival szemben;</p> <p>d) nagy léptékben demonstrálja, hogy a hidrogén – többek között a megújuló energiaforrásokból előállított elektromos áram versenyképes energiátárolójaként – alkalmas arra, hogy elősegítse a megújuló energiaforrások energiarendszerekbe történő integrációját;</p> <p>e) az Unió által meghatározott „kritikus fontosságú nyersanyagok” használatának csökkentése, például alacsony platinatartalmú vagy platina mentes források alkalmazásával és a ritkaföldfémek újrafeldolgozásával, illetve azok alkalmazásának csökkentésével vagy elkerülésével.</p>

Irányítás

az 559/2014/EU tanácsi rendelet szerint

Az **FCH közös vállalkozás szervei** a következők:

1. Irányítótestület

Az irányító testület az FCH közös vállalkozás legfőbb döntéshozó szerve.

2. Ügyvezető igazgató

Az ügyvezető igazgató a közös vállalkozás napi ügyintézésért felelős vezetője és törvényes képviselője. Az ügyvezető igazgató az irányító testületnek felel.

3. Tudományos bizottság

9 tagból áll, tagjai kiegyensúlyozottan tükrözik a tudományos élet, az ipar és a szabályozási hatóságok kimagasló szakértelmét. Feladatai a következők:

- a) tanácsot ad az éves munkatervekben található tudományos prioritásokkal kapcsolatban;
- b) tanácsot ad az éves tevékenységi jelentésben ismertetett tudományos eredményekkel kapcsolatban.

Az FCH közös vállalkozás **külső tanácsadó testületei** a következők:

4. Az FCH államok képviselői csoportja

A tagállamok és egy-egy képviselőjéből és a „Horizont 2020”-hoz társult országok egy-egy képviselőjéből áll.

Az államok képviselői csoportjának igénybevételére konzultáció, valamint mindenekelőtt az alábbi kérdésekkel kapcsolatos információk vizsgálata és véleményezése céljából kerül sor:

- a) az FCH 2 közös vállalkozás programjának végrehajtása és céljainak elérése;
- b) a stratégiai irányvonal frissítése;
- c) kapcsolat a Horizont 2020-szal;
- d) az éves munkatervek;
- e) a kis- és középvállalkozások bevonása.

Ezenfelül az államok képviselőinek csoportja tájékoztatást nyújt az FCH 2 közös vállalkozás számára, illetve kapcsolódási pontként együttműködik vele a következő témakörökben is:

- a) a kapcsolódó nemzeti vagy regionális kutatási és innovációs programok helyzete és a lehetséges együttműködési területek meghatározása, az FCH technológiák alkalmazását is ideértve, a szinergiák kialakítása és az átfedések elkerülése érdekében;
- b) konkrét nemzeti vagy regionális szintű intézkedések a különböző terjesztési célú rendezvények, témaspecifikus szakmai műhelyek és kommunikációs tevékenységek kapcsán.

	<p>5. Az érdekeltek fóruma</p> <p>Az érdekeltek fóruma fontos kommunikációs csatorna az FCH közös vállalkozás tevékenységeivel kapcsolatban, és nyitott a tagállamok, a társult országok és egyéb országok minden köz- és magánszektorbeli érdekeltje és nemzetközi érdekképviselői csoportjai számára. Évente egyszer ül össze. Az érdekeltek fóruma tájékoztatást kap az FCH közös vállalkozás tevékenységeiről, és felkérést kap észrevételek megtételére.</p> <p>Az FCH közös vállalkozás belső és külső ellenőrei, valamint a zárszámadás elfogadásáért felelős hatóság a következők:</p> <p>6. Belső ellenőrzés</p> <ul style="list-style-type: none"> — az FCH közös vállalkozás belső ellenőrzési vezetője (vagy a belső ellenőrző részleg) — a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat. <p>7. Külső ellenőrzés</p> <p>Európai Számvevőszék.</p> <p>8. A zárszámadás elfogadásáért felelős hatóság</p> <p>Az Európai Parlament, a Tanács ajánlása alapján.</p>
<p>A közös vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben</p> <p><i>Az FCH közös vállalkozás 2014-es végleges beszámolója</i></p>	<p>Költségvetés (kötelezettségvállalási előirányzatok)</p> <p>112,0 millió euro</p> <p>Létszám 2014. december 31-én</p> <p>A 2014-es létszámtervben 26 álláshely szerepelt (24 ideiglenes és 2 szerződéses alkalmazott), ebből a betöltött álláshelyek száma 2014 végén 25 volt, a következő megoszlásban: operatív feladatok (18 teljes munkaidős egyenérték), adminisztratív feladatok (7 teljes munkaidős egyenérték).</p>
<p>Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben</p>	<p>Lásd: az FCH közös vállalkozás 2014-es éves tevékenységi jelentése (http://www.fch.europa.eu/page/documents)</p>

Forrás: Az FCH közös vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

Az FCH 2 közös vállalkozás üdvözli az Európai Számvevőszék pozitív véleményét az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról és az annak alapjául szolgáló tranzakciókról, és tudomásul veszi az észrevételeket.

JELENTÉS

az Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Kezdeményezést Megvalósító közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszaival együtt

(2015/C 422/07)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-4	62
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	5	62
Megbízhatósági nyilatkozat	6-13	62
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	11	64
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	12	64
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	14-16	64
A költségvetés végrehajtása	14-15	64
Többéves finanszírozás	16	64
Egyéb	17-20	64
Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek	17	64
Jogi keret	18	65
A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata	19-20	65
A korábbi észrevételek hasznosulása	21-24	65
A kutatási eredmények monitoringja és jelentése	21-22	65
Összeférhetetlenség	23	65
A Bizottság második közbenső értékelése	24	66

BEVEZETÉS

1. Az Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezést Megvalósító Európai közös vállalkozás (IMI közös vállalkozás), melynek székhelye Brüsszelben van, 2007 decemberében jött létre ⁽¹⁾ tízéves időszakra, és 2009. november 16-án kezdte meg önálló működését. 2014 májusában ⁽²⁾ a Tanács hatályon kívül helyezte az eredeti rendeletet, és az „Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezést Megvalósító Második közös vállalkozás” (IMI 2 közös vállalkozás) ⁽³⁾ elnevezésű közös vállalkozást a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram ⁽⁴⁾ alá tartozó új feladatokkal bízta meg, valamint 2024. december 31-ig meghosszabbította a közös vállalkozás működésének időszakát.

2. Az IMI közös vállalkozás a hetedik keretprogramhoz kapcsolódóan ⁽⁵⁾ a gyógyszerfejlesztési folyamat hatékonyságának és eredményességének jelentős mértékű javítására törekszik, azzal a hosszú távú céllal, hogy a gyógyszeripari ágazat által gyártott innovatív gyógyszerek eredményesebbé és biztonságosabbá váljanak. A „Horizont 2020” programhoz kapcsolódóan az IMI 2 közös vállalkozás célja az egészség javítása az innovatív gyógyszerek kifejlesztésének és a páciensek számára történő elérhetőségének felgyorsítása, különösen az olyan területeken, ahol kielégítetlen orvosi vagy társadalmi igény mutatkozik. Ennek megvalósítása érdekében serkenti az egészségügyi kutatásokban részt vevő fő szereplők, többek között az egyetemek, gyógyszeripari és más ágazatok, kis- és középvállalkozások (kkv-k), betegképviselői szervezetek és orvosi szabályozó szervezetek bevonásával folytatott együttműködést ⁽⁶⁾.

3. A közös vállalkozás alapító tagjai az Európai Unió, amelyet az Európai Bizottság képvisel, valamint az Európai Gyógyszergyártók Szövetsége (EFPIA). A programhoz más tagok és társult partnerek is csatlakozhatnak.

4. Az Európai Unió az IMI közös vállalkozás működési költségeihez és kutatási tevékenységeihez – a hetedik kutatási keretprogram költségvetéséből – legfeljebb egymilliárd euróval járul hozzá. Az Európai Unió az IMI 2 közös vállalkozás működési költségeihez és kutatási tevékenységeihez – a „Horizont 2020” program költségvetéséből – legfeljebb 1,638 milliárd euróval járul hozzá, amelyből 1,425 milliárd euro a gyógyszeripari ágazat hozzájárulásával megegyező mértékű hozzájárulás ⁽⁷⁾, illetve 213 millió euro az IMI 2-höz társult partnerként csatlakozó más vállalatok hozzájárulásával megegyező mértékű hozzájárulás. A tagok egyenlő mértékben járulnak hozzá a működési költségekhez (amelyek az IMI 2 közös vállalkozás esetében nem haladhatják meg a 85,2 millió eurót).

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

5. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a közös vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felüyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

⁽¹⁾ A Tanács 2007. december 20-i 73/2008/EK rendelete az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 30., 2008.2.4., 38. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2014. május 6-i 557/2014/EU rendelete az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 54. o.).

⁽³⁾ Ez a jelentés „Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezést Megvalósító közös vállalkozás” néven hivatkozik a szervezetre, kivéve, ha különbséget kell tenni a két program között.

⁽⁴⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram, amelyet a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.) fogadott el, a 2014–2020-as időszakra vonatkozó kutatási és innovációs program, amely valamennyi meglévő uniós kutatási és innovációs finanszírozást összevontan kezel.

⁽⁵⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 412., 2006.12.30. 1. o.) elfogadott hetedik keretprogram egyetlen programba fogja össze a kutatással kapcsolatos összes uniós kezdeményezést, és kulcsszerepet játszik a növekedés, a versenyképesség és a foglalkoztatás terén kitűzött célok elérésében.

⁽⁶⁾ A közös vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a melléklet foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁷⁾ Az 557/2014/EU rendelet melléklete 13. cikkének (3) bekezdése szerint: „Az IMI 2 közös vállalkozás működési költségeit az alábbiak fedezik: a) az Unió pénzügyi hozzájárulása; b) az Uniótól eltérő tagok és a társult partnerek [...] természetbeni hozzájárulása, amely a közvetett cselekvések végrehajtásával [...] kapcsolatban felmerült, az IMI 2 közös vállalkozás hozzájárulásával és az Unió e költségek fedezéséhez nyújtott egyéb pénzügyi hozzájárulásával csökkentett költségek fedezéséből áll”.

- a) Az IMI közös vállalkozás éves beszámolója, amely a 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból⁽⁸⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽⁹⁾ áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

7. A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽¹⁰⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a közös vállalkozás éves beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége:

- a) A közös vállalkozás éves beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽¹¹⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a közös vállalkozás éves beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísértő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a közös vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszegeket.

Az ellenőr felelőssége

8. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽¹²⁾ az éves beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhesen arról, hogy a közös vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

9. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítéléséről függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzéskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

10. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

⁽⁸⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽⁹⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

⁽¹⁰⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽¹¹⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽¹²⁾ A 110/2014/EU rendelet 47. cikke.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

11. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

12. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozásnak a 2014. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

13. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL**A költségvetés végrehajtása**

14. A 2014-es költségvetés 223 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatot és 171 millió euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott. A költségvetés felhasználásának aránya összességében 92,4 % (2013: 99,5 %) volt a kötelezettségvállalási előirányzatok és 73,9 % (2013: 97,5 %) a kifizetési előirányzatok esetében.

15. Az operatív tevékenységekre vonatkozóan a felhasználási arány 93 % volt a kötelezettségvállalási előirányzatok és 74 % a kifizetési előirányzatok esetében ⁽¹³⁾. A kötelezettségvállalási előirányzatokat azonban globálisan különítették el, ami azt jelenti, hogy 2014 végén még nem volt hozzájuk aláírt támogatási megállapodás.

Többéves finanszírozás

16. A 2008 és 2013 között lebonyolított pályázati felhívások eredményeként összesen 897 millió euro összegben írtak alá támogatási megállapodásokat, ami a közös vállalkozás kutatási tevékenységeire vonatkozó maximális uniós hozzájárulás 93 %-át teszi ki.

TOVÁBBI MEGJEGYZÉSEK**Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek**

17. A projektköltségek kifizetésének operatív előzetes kontrolljainak teljesítményét nem dokumentálták megfelelően az alábbi kritikus területeken:

- a) az IMI tudományos projektisztviselői által használt előzetes ellenőrzési űrlap az adminisztratív szabályszerűségekre összpontosított az operatív szabályszerűség helyett, hiszen nem azonosította és észrevételezte a projektek állapotát (folyamatban, hiányosságokkal folyamatban, felfüggesztve/törölve) és azok konkrét eredményeit (nincs fenntartás, pontosítást igénylő fenntartás, jelentős fenntartás);
- b) kifizetés történt a konkrét eredményeket felsoroló, a tudományos projektisztviselő által elfogadott hivatalos jegyzék és a tudományos projektisztviselő általi értékelésre történő bármintemű hivatkozás nélkül.

⁽¹³⁾ Az igazgatási kiadásokra vonatkozóan a 2014-ben rendelkezésre álló előirányzatok 8,9 millió eurót tettek ki. Az IMI közös vállalkozás 84 %-os felhasználási arányt ért el a kötelezettségvállalási előirányzatok és 70 %-ost a kifizetési előirányzatok tekintetében.

Jogi keret

18. Az IMI 2 közös vállalkozás pénzügyi szabályzatát 2014. július 7-én fogadták el a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-minta⁽¹⁴⁾ alapján, az IMI 2 közös vállalkozás létrehozásáról szóló 557/2014/EU tanácsi rendelet követelményeinek figyelembevételével.

A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat

19. 2014 januárjában a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) ellenőrzést zárt le az IMI közös vállalkozás által végzett projektmonitoringra és az operatív teljesítményről történő beszámolásra vonatkozóan. 2015 áprilisáig minden ajánlásra vonatkozóan meghozták az elfogadott intézkedéseket⁽¹⁵⁾. Az IAS figyelemmel kíséri a cselekvési terv végrehajtását, és 2015 folyamán várhatóan értékelést végeznek az ajánlások lezárására.

20. Ezenkívül 2015 elején két további ellenőrzést végeztek egyfelől az operatív kiadások előzetes kontrolljára, másfelől a kockázatértékelésre vonatkozóan. Az IMI közös vállalkozás egy, az IAS által elfogadott cselekvési terv keretében foglalkozott az előzetes kontrollokra vonatkozó ajánlással.

A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA

A kutatási eredmények monitoringja és jelentése

21. A kutatási projektek eredményeinek monitoringjára és jelentésére vonatkozóan⁽¹⁶⁾ az IMI közös vállalkozás saját eszközeit alkalmazza a kutatási eredményeinek a Bizottság általános beszámolási rendszerébe történő integrálására. A Bizottság által a hetedik keretprogramról készített legfrissebb, 2015 márciusában közzétett monitoringjelentés⁽¹⁷⁾ első alkalommal tartalmaz számszerű adatokat az IMI közös vállalkozás tevékenységeiről⁽¹⁸⁾. Ami a kvalitatív adatokat illeti, az IMI weboldalán található információkon kívül a közös vállalkozás félévente elvégzi a folyamatban lévő projektek bibliometriai elemzését⁽¹⁹⁾, amelynek célja az IMI-támogatású projektek által közzétett kutatásoknak más kiválasztott közmagán partnerségekkel történő teljesítmény-összehasonlítása. Az IMI közös vállalkozás ezenkívül fő teljesítménymutatókat dolgozott ki a projektek által elért eredmények különböző szempontjaira, és ez alapján méri a haladást.

22. A „Horizont 2020” jogi keretei speciális monitoringot írnak elő a kutatási eredményekre vonatkozóan, amely számszerűsített, és adott esetben kvalitatív bizonyítékokon alapul, beleértve a haladás teljesítménymutatókkal történő összevetését⁽²⁰⁾. A „Horizont 2020” követelményeinek teljesítése és a hetedik keretprogram kutatási eredményeihez történő jobb hozzájárulás érdekében a lehető legnagyobb mértékben fejleszteni kell a közös vállalkozás és a Bizottság közötti együttműködést⁽²¹⁾, különös tekintettel az IMI közös vállalkozás adatainak a Bizottság rendszereibe történő további integrálására.

Összeférhetetlenség

23. A Bizottság egységes mintát dolgoz ki a közös vállalkozások számára. Amíg ez el nem készül, az IMI eljárása hatályban marad.

⁽¹⁴⁾ A 110/2014/EU rendelet.

⁽¹⁵⁾ Ezek között van az a két, „nagyon fontos” besorolással bíró ajánlás is, amelyek egyike a célkitűzések és fő teljesítménymutatók kialakításával és a velük kapcsolatos beszámolással kapcsolatos, a másik pedig a projektmonitoringnak és az informatikai rendszereknek a megerősítését ajánlja a beszámolás javítása érdekében. Az utóbbi ajánláshoz kapcsolódó egyes intézkedések még folyamatban vannak.

⁽¹⁶⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentése, 21. bekezdés (HL C 452., 2014.12.16., 67. o.).

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=none

⁽¹⁸⁾ A Bizottság monitoringjelentésében ez az információ összesített értéként szerepel a többi közös technológiai kezdeményezés információival együtt.

⁽¹⁹⁾ <http://www.imi.europa.eu/sites/default/files/uploads/documents/BibliometricsReport5.pdf>

⁽²⁰⁾ A „Horizont 2020”-at létrehozó 1291/2013/EU rendelet 31. cikke és a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról szóló, 2013. december 3-i 2013/743/EU tanácsi határozat (HL L 347., 2013.12.20., 965. o.) II. melléklete (Teljesítménymutatók).

⁽²¹⁾ Lásd: az Európai Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: éves jelentés a közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös vállalkozások (ktk kv-k) 2012-ben elért eredményeiről (COM/2013/ 935).

A Bizottság második közbenső értékelése

24. A Bizottság második közbenső értékelésében foglalt ajánlásokat 2013. október 29-én mutatták be az irányító testületnek. Az ajánlások végrehajtásának nyomon követésére tettek javaslatot, és bizonyos fő intézkedéseket ⁽²²⁾ a 2014-es éves végrehajtási tervbe is belefoglaltak. Az ügyvezető igazgató rendszeresen beszámolt az irányító testületnek az intézkedések végrehajtásának állapotáról. Az IMI 2 közös vállalkozás létrehozásához kapcsolódó ajánlások ⁽²³⁾ végrehajtása jelenleg is zajlik, valamint a programiroda a 2015 végéig elvégzett intézkedések összevont nyomon követését és értékelését tervezi.

A jelentést 2015. október 6-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽²²⁾ Pl. a kommunikációs stratégia felülvizsgálata, a fő teljesítménymutatók által lefedett társadalmi-gazdasági hatások, az ipar és különösen a kkv-k további bevonása, nagyobb rugalmasság a pályázati felhívások közzétételével és a nem uniós természetbeni hozzájárulások felhasználásával kapcsolatban.

⁽²³⁾ Pl. iparági résztvevők bevonása más egészségügyhöz kapcsolódó ágazatokból, nagyobb rugalmasság és átláthatóság az irányításban.

MELLÉKLET

Innovatív Gyógyszerkészítmények közös vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>Kivonat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikkéből</p>	<p>Az Unió közös vállalkozásokat vagy más olyan struktúrákat hozhat létre, amelyek az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok szabályszerű végrehajtásához szükségesek.</p> <p>A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadja el a 187. cikkben említett rendelkezéseket.</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadja el a 183., 184. és 185. cikkben említett rendelkezéseket. A kiegészítő programok elfogadásához az érintett tagállamok egyetértése szükséges.</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>A Tanács 2014. május 6-i 557/2014/EU rendelete az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 54. o.).</p>	<p>Célok</p> <p>Az 557/2014/EU tanácsi rendelet 2. cikke alapján az IMI 2 közös vállalkozás céljai a következők:</p> <p>a) az 1291/2013/EU rendelet 25. cikkének megfelelően támogassa az olyan, piaci hasznosítás előtti fázisban lévő kutatási és innovációs tevékenységeket, amelyek stratégiai fontosságúak az Unió versenyképessége és mindenekelőtt a 2013/743/EU I. mellékletének II., illetve III. részében foglaltak szerinti ipari vezető szerep, illetve társadalmi kihívások szempontjából, különös tekintettel az európai polgárok egészségi állapota és jóléte javításának kihívására;</p> <p>b) járuljon hozzá az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló közös technológiai kezdeményezés céljainak eléréséhez és különösen:</p> <p>i. az Egészségügyi Világszervezet által meghatározott kiemelt jelentőségű gyógyszerek esetében növelje a sikeres klinikai vizsgálatok arányát;</p> <p>ii. amennyiben lehetséges, rövidítse le a gyógyszerfejlesztés során a klinikai igazoló vizsgálat elvégzéséhez szükséges időt, például a rákos, az immunológiai, a légzőszervi, a neurológiai és a neurodegeneratív betegségek kezelésére szolgáló gyógyszerek esetében;</p> <p>iii. fejlesszen ki új terápiás eljárásokat az olyan betegségek kezeléséhez, ahol erre nagy igény mutatkozik – ilyen például az Alzheimer-kór – vagy amelyek esetében korlátozottak a piaci ösztönzők – mint például az antimikrobiális gyógyszerekkel szembeni rezisztencia;</p> <p>iv. fejlesszen ki a szabályozók által jóváhagyott, nyilvánvaló klinikai fontossággal bíró, diagnosztikai és kezelési célokat szolgáló biomarkereket;</p> <p>v. a hatásosság és biztonságosság kezdeti ellenőrzésére szolgáló új biomarkerek segítségével csökkentse a sikertelen III. szakasz előfordulási arányát a vakcina-jelölt készítmények klinikai vizsgálata során;</p> <p>vi. támogassa a szabályozott egészségügyi termékek hatásosságának, biztonságosságának és minőségének értékelésére szolgáló eszközök, szabványok és megközelítések kidolgozását, javítva ezzel a gyógyszerfejlesztés jelenlegi folyamatát.</p>

Irányítás	<p>Az IMI 2 közös vállalkozás irányító szervei a következők: i. az irányító testület, ii. az ügyvezető igazgató; iii. a tudományos bizottság, iv. az államok képviselőinek csoportja, valamint v. az érdekeltek fóruma. Az irányító testület további tanácsadó csoportokat hozhat létre.</p> <p>Az irányító testület a közös vállalkozás két tagját, azaz az Európai Bizottság által képviselt Európai Uniót és az Európai Gyógyszergyártók Szövetségét (EFPIA) egyenlően képviselő tíz tagot számlál. Az irányító testület általános felelősséget visel az IMI 2 közös vállalkozás stratégiai irányításáért és működéséért, és felügyeli tevékenységeinek megvalósulását.</p> <p>Az ügyvezető igazgató az irányító testület határozataival összhangban az IMI 2 közös vállalkozás napi szintű vezetéséért felel, munkáját egy programiroda segíti. Az ügyvezető igazgató az IMI 2 közös vállalkozás jogi képviselője és ő hajtja végre a közös vállalkozás költségvetését.</p> <p>A tudományos bizottság, az államok képviselőinek csoportja és az érdekeltek fóruma az IMI 2 közös vállalkozás tanácsadó szervei.</p> <p>Az irányító testület által létrehozott stratégiai irányítási csoport gondoskodik az IMI 2 tevékenységének koordinálásáról bizonyos stratégiai területeken, és az új témakörök áttekinthetőbbé és eredményesebbé tételére törekszik.</p>
A közös vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben	<p>Költségvetés</p> <p>223 294 603 euro kötelezettségvállalásokra</p> <p>170 801 250 euro kifizetésekre</p> <p>Ezek az összegek tartalmazzák a 2013-ról átvitt előirányzatokat, valamint az IMI 2 közös vállalkozás 2014. június 27-i létrehozását követő felülvizsgálat korrekcióit.</p> <p>Létszám 2014. december 31-én</p> <p>A létszámtervben szereplő állások száma 37 (29 ideiglenes alkalmazott és 8 szerződéses alkalmazott), ebből 34 betöltött. Ezen erőforrások 80 %-ának közvetlen feladata az operatív tevékenységek támogatása.</p>
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	Lásd: az IMI közös vállalkozás 2014-es éves tevékenységi jelentése (www.imi.europa.eu).

Forrás: Az IMI 2 közös vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZAI

A beszámoló megbízhatóságáról szóló egyértelmű vélemény alapja

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló egyértelmű vélemény alapja

11 és 12. bekezdések

Az IMI örömmel vette a Számvevőszék pozitív észrevételét a beszámoló megbízhatóságáról és a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

Az IMI továbbra is elkötelezett abban, hogy finanszírozását a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét betartva és a projektben résztvevőkbe vetett bizalomra alapozza, miközben megfelelő ellenőrzést és elszámolási kötelezettséget biztosít. Ez a kiegyensúlyozott megközelítés hozzá fog járulni az IMI-projektek sikeréhez is, minthogy közülük több máris lenyűgöző vagy ígéretes eredményeket hoz, a betegek és általában véve a társadalom érdekében.

A költségvetés végrehajtása

15. bekezdés

Az IMI 2 közös vállalkozás 2. pályázati felhívásához kapcsolódó 8 támogatási megállapodást 2015 első negyedévében írták alá.

Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek

17. bekezdés

A projektköltségek kifizetésére vonatkozó előzetes ellenőrzéseket megerősítjük, a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatával egyeztetett javaslatoknak és cselekvési tervnek megfelelően.

A belső ellenőrzési részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat

20. bekezdés

2015. március 6-án közölték a Belső Ellenőrzési Szolgálattal a kidolgozott cselekvési tervet. A Belső Ellenőrzési Szolgálat megfelelőnek ítélte a javasolt rendelkezést. Az IMI a cselekvési terv megvalósításán dolgozik.

A korábbi észrevételek hasznosulása

22. bekezdés

Az IMI pályázati felhívások és projektadatok fel lettek töltve a CORDA rendszerbe, ahol 2013 szeptembere óta elérhetők. Az Európai Bizottság és az IMI 2 közös vállalkozás közötti felhatalmazáson alapuló megállapodás alapján jelenleg előkészítés alatt van az IMI 2 pályázati felhívásokat és projekteket irányító informatikai rendszer további integrációja; a lezárás céldátuma 2016 eleje.

JELENTÉS

a SESAR közös vállalkozás 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról a közös vállalkozás válaszával együtt

(2015/C 422/08)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-5	71
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	6	71
Megbízhatósági nyilatkozat	7-14	72
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	12	73
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	13	73
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	15-18	73
A 2014-es költségvetés végrehajtása	15-16	73
Multilaterális keretmegállapodás (MFA)	17-18	73
Egyéb	19-21	73
Jogi keret	19	73
A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat	20-21	73
A korábbi észrevételek hasznosulása	22-26	74
A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése	22-24	74
Összeférhetetlenség	25	74
A Bizottság második közbenső értékelése	26	74

BEVEZETÉS

1. A brüsszeli székhelyű SESAR közös vállalkozás (SJU) 2007 februárjában jött létre ⁽¹⁾, hogy a SESAR (Egységes európai égbolt – légiforgalom-irányítási kutatóprogram) projekt technológiai komponensét irányítsa, és 2007. augusztus 10-én kezdte meg önálló működését. 2014 júniusában ⁽²⁾ a Tanács módosította az eredeti rendeletet és a közös vállalkozás működésének időtartamát 2024. december 31-ig meghosszabbította.

2. Az európai légiforgalom-irányítás (Air Traffic Management, ATM) modernizálását célzó SESAR-projekt három szakaszból épül fel:

— A 2004–2007-es „meghatározási szakasz” az Eurocontrol (Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért) irányítása alatt állt, és a transzeurópai hálózatok közlekedési programján keresztül az Európai Unió költségvetéséből részesült társfinanszírozásban. Ennek eredményeképpen megalkották az európai ATM-főtervet, amely meghatározza, hogy az ATM-rendszerek következő generációja miből épül fel, és tartalmazza az annak fejlesztésére és kiépítésére irányuló terveket is.

— Kétfázisú „fejlesztési szakasz” (1. fázis: 2008–2016, finanszírozása a 2008–2013-as programozási időszakból; 2. fázis: 2024-ig meghosszabbítva, a 2020-as program legfeljebb 2016-tól 2024-ig tarthat), amelyet az SJU irányít, és amely az európai ATM-főtervben meghatározottaknak megfelelően új technológiai rendszerek, összetevők és operatív eljárások kialakítását fogja eredményezni.

— A „kiépítési szakaszban” (2014–2024) kerül sor az új légiforgalom-irányítási infrastruktúra nagyszabású kiépítésére és alkalmazására, és ezt a szakaszt a tervek szerint a gazdasági szereplők és más érintettek fogják irányítani.

3. A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramhoz ⁽³⁾ kapcsolódóan a Tanács megbízta az SJU-t a légiforgalom-irányításhoz kapcsolódó kutatás és innováció folytatásával a meghatározott teljesítménycélok elérése érdekében, különös tekintettel az egységes európai égbolt keretében folytatott koordinált megközelítésre. A „Horizont 2020” alá tartozó SESAR II program 2015 második felében fog elindulni SESAR 2020 névvel.

4. Az SJU a közszféra és a magánszektor közötti partnerség (PPP) formájában lett kialakítva. Alapító tagjai az Európai Bizottság által képviselt Európai Unió, valamint az Eurocontrol, amelyet ügynöksége képvisel. A részvételi szándék kifejezésére vonatkozó felhívás eredményeképpen a közös vállalkozásnak jelenleg tizenöt tagja van a léginavigációs ágazat magán- és állami vállalatok közül. Vannak köztük repülőgépgyártók, földi és fedélzeti berendezéseket gyártók, léginavigációs szolgáltatók és reptéri hatóságok.

5. A SESAR-program fejlesztési szakaszának költségvetése 2 100 millió euro, amelyet egyenlő részben biztosít az Európai Unió, az Eurocontrol, valamint a résztvevő magán- és állami partnerek. Az uniós hozzájárulás finanszírozása a hetedik kutatási keretprogramból, a transzeurópai hálózatok közlekedési programjából, valamint a SESAR 2020 esetében a „Horizont 2020” programból történik. Az Eurocontrol és a többi érintett fél az általuk biztosított források közel 90 %-át természetbeni hozzájárulásként bocsátják rendelkezésre.

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

6. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a közös vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

⁽¹⁾ Az 1361/2008/EK rendelettel (HL L 352., 2008.12.31., 12. o.) módosított, az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról szóló, 2007. február 27-i 219/2007/EK tanácsi rendelet (HL L 64., 2007.3.2., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2014. június 16-i 721/2014/EU rendelete az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról szóló 219/2007/EK rendeletnek a közös vállalkozás időtartamának 2024-ig való meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról (HL L 192., 2014.7.1., 1. o.).

⁽³⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram, amelyet a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.) fogadott el, a 2014–2020-as időszakra vonatkozó kutatási és innovációs program, amely valamennyi meglévő uniós kutatási és innovációs finanszírozást összevontan kezel.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

7. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

- a) a SESAR közös vállalkozás éves beszámolója, amely a 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokról⁽⁴⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽⁵⁾ áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

8. Az 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽⁶⁾ 39. és 50. cikke szerint a vezetés felelőssége a közös vállalkozás éves beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége:

- a) A közös vállalkozás éves beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽⁷⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a közös vállalkozás éves beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísérő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a közös vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszegeket.

Az ellenőr felelőssége

9. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽⁸⁾ az éves beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhessen arról, hogy a közös vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

10. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatértékeléskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felületesi és kontrollrendszerait, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

⁽⁴⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽⁵⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

⁽⁶⁾ HL L 328., 2013.12.7., 42. o.

⁽⁷⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽⁸⁾ Az 1271/2013/EU rendelet 107. cikke.

11. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

12. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

13. A Számvevőszék véleménye szerint a 2014. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

14. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

A 2014-es költségvetés végrehajtása

15. A 2014-es eredeti, majd az ezt követő végleges költségvetés 12,4 millió euro, illetve 13,1 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatot és 116,4 millió euro, illetve 121,9 millió euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott.

16. A kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 99,4 % volt (2013: 99,6 %). A kifizetési előirányzatok felhasználási aránya 79,8 % volt (2013: 94,4 %), ami annak tudható be, hogy a 15 éves tagi kifizetési kérelem közül háromnak a kifizetését 2014 végéről 2015 elejére halasztották.

Multilaterális keretmegállapodás (MFA)

17. 2014. december 31-én az SJU fejlesztési szakaszának keretében 16 tagszervezet (köztük az Eurocontrol) dolgozott programtevékenységeken, több mint 100 magán- és köztulajdonban lévő szervezetet és alvállalkozót bevonva. A SESAR programnak a multilaterális keretmegállapodás (MFA) negyedik módosítása keretébe tartozó 369 projektje közül 348 (94 %) volt megvalósítás alatt, vagy zárult már le.

18. Az MFA negyedik módosítása keretében (2014. január 1-je óta) a többi 15 tagnak az Európai Unió és az Eurocontrol által fizetendő 556 millió eurós társfinanszírozási hozzájárulásukból 100 % lett lekötve és 66 % (369 millió euro) lett kifizetve 2014. december 31-ig, míg a fennmaradó 34 % (187 millió euro) kifizetése várhatóan 2017. december 31-ig meg fog történni.

EGYÉB

Jogi keret

19. Az SJU 2014–2020-as pénzügyi időszakra vonatkozó pénzügyi szabályzatát az igazgatási tanács 2015. június 25-én fogadta el⁽⁹⁾.

A belső ellenőrző részleg és a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat

20. Az SJU belső ellenőrzési részlege ellenőrzéseket hajtott végre az emberi erőforrások és munkaerő-felvétel, valamint az ABAC-munkafolyamatban történő jóváhagyások érvényesítése területén, továbbá egyéb bizonyossági és tanácsadási szolgáltatásokat is végzett.

⁽⁹⁾ Az SJU igazgatási tanácsa általi elfogadás egy olyan bizottsági végrehajtási határozat 2015. június 4-i elfogadása után történt, amely 2014. január 1-jétől lehetővé teszi az SJU pénzügyi szabályzatának a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet 208. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról szóló, 2013. szeptember 30-i 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel való eltérését.

21. A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) a kockázatkezelést ellenőrizte, majd kockázatértékelést végzett. Az ellenőrzés eredményeként három ajánlást tett⁽¹⁰⁾, amelyeket a közös vállalkozás elfogadott. Jelenleg egy cselekvési terv végrehajtása zajlik.

A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA

A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése

22. A kutatási projektek eredményeinek monitoringjára és jelentésére vonatkozóan⁽¹¹⁾ az SJU saját rendszert és eszközöket használt az adatgyűjtésre és a SESAR tagok és partnerek által kidolgozott operatív és technológiai fejlesztések eredményeinek ismertetésére⁽¹²⁾. Az eredményekről a közös vállalkozás a weboldalán⁽¹³⁾, az éves release jelentéseiben és éves tevékenységi jelentéseiben számol be.

23. 2014. december 5-én a Bizottság létrehozta a SESAR üzemeltetési irányítót (SESAR Deployment Manager, SDM)⁽¹⁴⁾ annak biztosítására, hogy a SESAR közös vállalkozás által a kutatási és fejlesztési szakaszban már tesztelt és érvényesített új technológiákat és megoldásokat a mindennapi üzemeltetés során is alkalmazzák. Az SDM felelős a megoldások gyakorlati bevezetésével kapcsolatos beszámolásért és monitoringért.

24. A közös vállalkozás jelenleg átfogó jelentést készít a befejezett projektek társadalmi és gazdasági előnyeiről, és tájékoztatást dolgoz ki a SESAR-tagok által a programhoz tett hozzájárulásokról. A jelentés várhatóan 2015 második felében fog rendelkezésre állni.

Összeférhetetlenség

25. A Bizottság egységes mintát dolgoz ki a közös vállalkozások számára. Amíg ez el nem készül, a SESAR eljárása hatályban marad.

A Bizottság második közbenső értékelése

26. A Bizottság második közbenső értékelésének⁽¹⁵⁾ eredményeként az irányító testület 2014 októberében és decemberében konkrét intézkedéseket tárgyalt és fogadott el a két ajánlásra⁽¹⁶⁾ vonatkozóan⁽¹⁷⁾. Ezek az intézkedések folyamatban vannak és végrehajtásuk állapotát figyelemmel kísérik.

⁽¹⁰⁾ A három ajánlás a következőkre vonatkozott: i. kialakítás (a kockázatok összekapcsolása a célkitűzésekkel); ii. hatékony működés; valamint iii. vezetői felügyelet és beszámolás.

⁽¹¹⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 452., 2014.12.16., 58. o.) 21. bekezdése.

⁽¹²⁾ A SESAR kutatási és innovációs projektek eredményeit SESAR megoldásoknak hívják. Ezek a megoldások a SESAR tagjai és partnerei által kidolgozott operatív és technológiai fejlesztések. Céljuk az európai és globális légiforgalom-irányítási rendszer modernizálásához történő hozzájárulás, valamint, hogy eredményes gyakorlati bevezetésük során egyértelmű üzleti előnyöket eredményezzenek a légiforgalom-irányítási ágazat számára.

⁽¹³⁾ <http://www.sesarju.eu/solutions>

⁽¹⁴⁾ A SESAR üzemeltetési irányító szervezet az Európai Bizottság felügyelete alatt szinkronizálja és koordinálja az európai légiforgalom-irányítási rendszer modernizálását. Az SDM a SESAR közös vállalkozástól különálló szervezet, amelyet az Európai Bizottsággal kötött partnerségi keretmegállapodás hozott létre. A SESAR közös vállalkozás (SJU) és a SESAR üzemeltetési irányító (SDM) alkotja az egységes európai égbolt kezdeményezés és iszise alatt létrehozott SESAR-projekt két pillérét.

⁽¹⁵⁾ A Számvevőszék 2013-as jelentésének (HL C 452., 2014.12.16., 58. o.) 26. bekezdése.

⁽¹⁶⁾ Különösen az új kommunikációs stratégiára és a programlezárási irányítási tervre (PCM-terv) vonatkozóan.

⁽¹⁷⁾ A PCM-terv elkészítéséről és folyamatos irányításáról a 2014. október és 2015. március között tartott három programlezárási csoportülésen és három programlezárási ülésen döntöttek.

A jelentést 2015. október 6-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

MELLÉKLET

SESAR közös vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből adódó uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>A hetedik keretprogramról szóló 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat arról rendelkezik, hogy az Unió a hosszú távú köz-magán társulások kialakításához hozzájárulást nyújthat közös technológiai kezdeményezések formájában, amely – a Szerződés 187. cikke értelmében – közös vállalkozások révén valósítható meg.</p> <p>A legutóbb az 1361/2008/EK rendelettel (HL L 352., 2008.12.31.) módosított, a SESAR közös vállalkozás alapításáról szóló 219/2007/EK tanácsi rendelet.</p> <p>A Tanács 2014. június 16-i 721/2024/EU rendelete az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról szóló 219/2007/EK rendeletnek a közös vállalkozás időtartamának 2024-ig való meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról.</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>(az 1361/2008/EK rendelettel módosított 219/2007/EK tanácsi rendelet)</p>	<p>Célok</p> <p>A közös vállalkozás célja, hogy valamennyi vonatkozó uniós kutatási és fejlesztési tevékenység koordinálása és összpontosítása révén biztosítsa az európai légiforgalom-irányítás rendszerének korszerűsítését. A közös vállalkozás felel az ATM-főterv végrehajtásáért és különösen az alábbi feladatok elvégzéséért:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a SESAR fejlesztési szakaszába tartozó tevékenységek szervezése és koordinálása, az Eurocontrol által irányított projektmeghatározási szakasz eredményeképpen létrejött ATM-főtervvel összhangban, a köz- és magánszférából származó pénzeszközök egységes struktúrában történő egyesítése és kezelése révén, — az ATM-főtervvel összhangban a SESAR fejlesztési szakaszába tartozó tevékenységekhez szükséges finanszírozás biztosítása, — az európai légiforgalom irányításban érintett felek bevonásának biztosítása, különösen: a léginavigációs szolgáltatók, a légtérhasználók, a szakszemélyzeti egyesületek, a repülőterek, a gyártó ipar, valamint az érintett tudományos intézetek vagy az érintett tudományos közösség vonatkozásában, — a felügyelete alá tartozó kutatási és fejlesztési, validálási és tanulmánykészítési szakmai munka szervezése, az ilyen tevékenységek szétaprózódásának elkerülésével, — az ATM-főtervben pontosan meghatározott közös termékek kifejlesztésére irányuló tevékenységek felügyeletének biztosítása, és szükség esetén egyedi pályázatok szervezése.
<p>Irányítás</p> <p>(a legutóbb az 1361/2008/EK rendelettel módosított 219/2007/EK tanácsi rendelet)</p>	<p>Igazgatási tanács</p> <p>Az igazgatási tanács feladatai:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) a SESAR-rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említettek szerint a Tanács által jóváhagyott ATM-főterv elfogadása és az annak módosítására vonatkozó javaslatok jóváhagyása; b) a SESAR-projekt fejlesztési szakaszának végrehajtására vonatkozó iránymutatások kibocsátása és döntéshozatal, valamint általános végrehajtási felügyelet gyakorlása;

- c) a közös vállalkozás munkatervének és éves munkatervének (a 16. cikk (1) bekezdése), valamint éves költségvetésének – beleértve a létszámtervet – jóváhagyása;
- d) tárgyalások engedélyezése, valamint döntéshozatal új tagok felvételéről és az ehhez kapcsolódó, az 1. cikk (3) bekezdésében említett megállapodásokról;
- e) a tagok és a közös vállalkozás közötti megállapodások végrehajtásának felügyelete;
- f) az ügyvezető igazgató kijelölése, illetve felmentése, a szervezeti felépítés jóváhagyása, és az ügyvezető igazgató munkájának felügyelete;
- g) döntéshozatal a tagok pénzügyi hozzájárulásának összegéről és a befizetési eljárásról, valamint a természetbeni hozzájárulások értékeléséről;
- h) a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatának elfogadása;
- i) az éves beszámoló és a mérleg elfogadása;
- j) a 16. cikk (2) bekezdésében említett, a SESAR-projekt fejlesztési szakaszának előrehaladásáról, illetve pénzügyi helyzetéről szóló éves jelentés elfogadása;
- k) döntéshozatal a közös vállalkozás bővítésére vagy megszüntetésére vonatkozóan a Bizottságnak teendő javaslatokról;
- l) eljárás kidolgozása a közös vállalkozás tulajdonában lévő tárgyi eszközökhöz és immateriális javakhoz való hozzáférés jogának megadására, illetve az ilyen eszközök átruházására vonatkozóan;
- m) az ATM-főterv végrehajtásához szükséges szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok és eljárások kidolgozása, beleértve az összeférhetlenségre vonatkozó egyedi eljárásokat;
- n) döntéshozatal a 24. cikk szerint az alapszabály módosítására vonatkozóan a Bizottságnak teendő javaslatokról;
- o) olyan további hatáskörök gyakorlása és más feladatok elvégzése, amelyek szükségesek lehetnek a SESAR fejlesztési szakaszának végrehajtásához, ideértve például alárendelt szervek létrehozását;
- p) a 8. cikk végrehajtására vonatkozó intézkedések elfogadása.

Ügyvezető igazgató

Az ügyvezető igazgató a ráruházott hatáskörön belül teljes önállósággal végzi feladatát.

Belső ellenőrzés

Az Európai Bizottság belső ellenőre

Külső ellenőrzés

Európai Számvevőszék

A zárszámadás elfogadásáért felelős hatóság

Az Európai Parlament, az Európai Tanács és a közös vállalkozás igazgatási tanácsa

A közös vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben	Költségvetés 13 119 600 euro kötelezettségvállalásokra 121 942 760 euro kifizetésekre Létszám 2014. december 31-én A 2014-es operatív költségvetés szerinti létszámtervben 39 ideiglenes alkalmazotti, illetve 3 kirendelt tagállami szakértői álláshely szerepel. Az álláshelyek száma tehát összesen 42, ebből a 2014-es év végén 37 álláshely volt betöltve: — 31 ideiglenes, kívülről felvett alkalmazott, — a közös vállalkozás tagjai által a 219/2007/EK rendelet 8. cikke értelmében kirendelt 1 alkalmazott, — 3 szerződéses alkalmazott, — 2 kirendelt nemzeti szakértő. Feladatok szerinti bontásban: operatív feladatok: 20 adminisztratív és támogató feladatok: 16 vegyes feladatok 1
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	Lásd: a közös vállalkozás 2014-es éves tevékenységi jelentése (http://www.sesarju.eu).

Forrás: a SESAR közös vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

A közös vállalkozás tudomásul vette a Számvevőszék jelentését.

JELENTÉS**az ECSEL közös vállalkozás 2014. június 27. és 2014. december 31. közötti időszakra vonatkozó
beszámolójáról a közös vállalkozás válaszaival együtt**

(2015/C 422/09)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Bevezetés	1-4	81
A megbízhatósági nyilatkozatot alátámasztó információk	5	81
Megbízhatósági nyilatkozat	6-17	81
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	11	82
A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló korlátozott vélemény alapja	12-15	83
Korlátozott vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	16	83
Megjegyzések a költségvetési és pénzgazdálkodásról	18	83
A költségvetés végrehajtása	18	83
Egyéb	19-24	83
Jogi keret	19	83
A kutatási eredmények monitoringja és jelentése	20-21	84
A korábbi észrevételek hasznosulása	22-24	84

BEVEZETÉS

1. A Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek közös technológiai kezdeményezést megvalósító közös vállalkozást (ECSEL közös vállalkozás), amelynek székhelye Brüsszelben van, 2014 májusában hozták létre⁽¹⁾ a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram⁽²⁾ keretében, a 2024. december 31-ig tartó időszakra. Az ECSEL közös vállalkozás a 72/2008/EK rendelet, illetve a 74/2008/EK rendelet által létrehozott ENIAC, illetve ARTEMIS közös vállalkozás helyébe lép és azok jogutódjaként működik, a két utóbbi közös vállalkozás hivatalos lezárására 2014. június 26-án került sor. Az ECSEL közös vállalkozás 2014. június 27-én kezdte meg önálló működését.

2. Az ECSEL közös vállalkozás célja annak elősegítése, hogy az Unió elektronikai alkatrészekkel és rendszerekkel foglalkozó ágazata megerősödjék és globálisan versenyképessé váljék. Célja továbbá biztosítani az elektronikai alkatrészek és rendszerek rendelkezésre állását a kulcsfontosságú piacokon és a társadalmi kérdések kezeléséhez, valamint fenntartani és növelni a félvezetők és intelligens rendszerek európai gyártási kapacitáit. Végül a magánberuházások bevonása érdekében törekszik a stratégiák összehangolására a tagállamokkal, és hozzájárul az állami támogatások eredményességéhez azzal, hogy segít elkerülni a párhuzamosságokat és a szétaprózódást, és megkönnyíti a kutatási és innovációs szereplők részvételét⁽³⁾.

3. A közös vállalkozás alapító tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, az ECSEL-ben részt vevő államok (Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Észtország, Írország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia, Szlovákia, Finnország, Svédország és Egyesült Királyság), valamint az AENEAS, az ARTEMIS-IA és az EPoSS egyesületek, amelyek a magánszektorbeli tagokat, ti. a beágyazott és kiberfizikai rendszerek, az intelligens rendszerek integrációja, valamint a mikro- és nanoelektronika területén tevékenykedő vállalatokat és kutatással foglalkozó egyéb intézményeket képviselik.

4. A Horizont 2020 program keretében az Unió legfeljebb 1 185 millió euróval járul hozzá az ECSEL közös vállalkozáshoz. Az ECSEL-ben részt vevő államok legalább ugyanezen összeggel fognak hozzájárulni a közös vállalkozáshoz. A magánszektor hozzájárulása legalább 2 340 millió eurót tesz majd ki. Az igazgatási költségek fedezése teljes egészében pénzügyi hozzájárulásokból történik, míg a működési költségeket az Unió és az ECSEL-ben részt vevő államok pénzügyi hozzájárulásai, illetve a magánszektorbeli tagok természetbeni hozzájárulásai fedezik.

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

5. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a közös vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felüyleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában. Mindez adott esetben kiegészül más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

- a) az ECSEL közös vállalkozás beszámolója, amely a 2014. június 27. és 2014. december 31. közötti időszakra vonatkozó pénzügyi kimutatásokról⁽⁴⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből⁽⁵⁾ áll; és
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

⁽¹⁾ A Tanács 2014. május 6-i 561/2014/EU rendelete az ECSEL közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 152. o.).

⁽²⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.) által elfogadott „Horizont 2020” a 2014–2020-as időszakra szóló kutatási és innovációs keretprogram, amely közös keretbe szervez minden uniós kutatási és innovációs támogatást.

⁽³⁾ A közös vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a *melléklet* foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁴⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽⁵⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

A vezetés felelőssége

7. A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁶⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a közös vállalkozás beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

- a) A közös vállalkozás beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok ⁽⁷⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az igazgató hagyja jóvá a közös vállalkozás beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísérő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a közös vállalkozás pénzügyi helyzetéről.
- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzeszegeket.

Az ellenőr felelőssége

8. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára ⁽⁸⁾ a beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhessen arról, hogy a közös vállalkozás beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

9. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítéléséről függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzéskor az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

10. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

11. A Számvevőszék véleménye szerint a közös vállalkozás 2014. június 27. és december 31. közötti időszakra vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2014. december 31-i pénzügyi helyzetet, az ekkor véget ért időszak gazdasági eseményeinek eredményét és a pénzforgalmat.

⁽⁶⁾ HL L 38., 2014.2.7., 2. o.

⁽⁷⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

⁽⁸⁾ A 110/2014/EU rendelet 47. cikke.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló korlátozott vélemény alapja

12. Az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozások projektjeit az ECSEL vette át. A tagállamok nemzeti finanszírozó hatóságai által kiadott költségelfogadási nyilatkozatok ellenében 2014. június 27. és december 31. között az ECSEL közös vállalkozás e projektjei keretében végrehajtott kifizetések 12,6 millió eurót tettek ki, ami a közös vállalkozás összes kifizetésének 48 %-át jelenti.

13. Mind az ARTEMIS, mind az ENIAC közös vállalkozás adminisztratív megállapodásokat kötött a tagállamok nemzeti finanszírozó hatóságaival, amelyek az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozások összeolvadása és az ECSEL közös vállalkozás létrejötte után is alkalmazandóak. A megállapodások értelmében az e kifizetésekre vonatkozó utólagos ellenőrzéseket a közös vállalkozás nevében a nemzeti finanszírozó hatóságok végzik el. Az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozás utólagos ellenőrzési stratégiája nagymértékben támaszkodott a tagállamok nemzeti finanszírozó hatóságaira a projektek kifizetési kérelmeinek ellenőrzésében ⁽⁹⁾.

14. A projektekhez kapcsolódó kifizetési kérelmek ellenőrzését a nemzeti finanszírozó hatóságokra ruházták ugyan át, ám az e hatóságokkal kötött adminisztratív megállapodások nem írják elő gyakorlati intézkedéseket az utólagos ellenőrzésekre vonatkozóan.

15. A nemzeti finanszírozó hatóságoktól (2015 áprilisáig) beérkezett ellenőrzési jelentések a befejezett projektek költségeinek nagyjából 61 %-át fedték le. Az ECSEL közös vállalkozás azonban nem végzett értékelést ezeknek az ellenőrzéseknek a minőségéről. A Számvevőszék három nemzeti finanszírozó hatóság esetében értékelte az ellenőrzési stratégiákat, az ellenőrzési jelentéseket is beleértve, és megállapította, hogy a nemzeti finanszírozó hatóságok által alkalmazott módszerek nem tették lehetővé az ECSEL közös vállalkozás számára sem a súlyozott hibaarány, sem a fennmaradó hibaarány megbízható kiszámítását az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozás által indított projektek esetében. Ezért nem lehet megítélni, hogy az ARTEMIS és ENIAC projektekkel kapcsolatos utólagos ellenőrzések eredményesen működnek-e, illetve hogy e fő kontrollmechanizmus elegendő bizonyossággal szolgál-e a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

Korlátozott vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

16. A Számvevőszék véleménye szerint – a korlátozott vélemény alapjául szolgáló 12–15. bekezdésben tárgyaltak lehetséges hatásainak kivételével – a közös vállalkozásnak a 2014. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

17. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL**A költségvetés végrehajtása**

18. A 2014-es operatív költségvetés eredetileg 138,2 millió euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatot és 71,3 millió euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott. Az év végén az irányító testület költségvetés-módosítást fogadott el, amelyben a kötelezettségvállalási előirányzatokat 158,2 millió euróra növelték. Az operatív kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 99,7 %-os volt. A kötelezettségvállalási előirányzatokat azonban globális szinten kötötték le, azaz még nem írtak alá hozzájuk kapcsolódó támogatási megállapodásokat.

EGYÉB**Jogi keret**

19. Az ECSEL közös vállalkozás pénzügyi szabályzatát 2014. július 3-án fogadták el a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-minta ⁽¹⁰⁾ alapján, figyelembe véve az ECSEL közös vállalkozást létrehozó 561/2014/EU tanácsi rendelet előírásait.

⁽⁹⁾ Az ARTEMIS és az ENIAC által elfogadott utólagos ellenőrzési stratégia értelmében a közös vállalkozásnak évente legalább egyszer meg kell vizsgálnia, hogy a tagállamoktól kapott információk kellő bizonyossággal szolgálnak-e a végrehajtott tranzakciók szabályszerűségéről és jogszerűségéről.

⁽¹⁰⁾ A 110/2014/EU rendelet.

A kutatási eredmények monitoringja és jelentése

20. Az ECSEL továbbra is közzéteszi az információkat és dokumentációt a két elődszervezete által elindított projektekre vonatkozóan. Kutatási eredményeit saját monitoringeszközei révén integrálja a Bizottság átfogó beszámolási rendszerébe. A hetedik keretprogramról szóló legutóbbi bizottsági monitoringjelentés, amelyet 2015 márciusában tettek közzé⁽¹¹⁾, mennyiségi adatokat tartalmaz az ECSEL közös vállalkozás tevékenységeiről⁽¹²⁾. Ami a minőségi adatokról szóló beszámolást illeti, az ECSEL ugyan ad tájékoztatást az éves tevékenységi jelentésében, a weboldalán és más egyedi jelentésekben, de ennél jobban, szisztematikusan kellene terjesztenie kutatási eredményeit⁽¹³⁾.

21. A Horizont 2020 jogi kerete előírja a kifejezetten a kutatási eredményekre irányuló monitoringot, mennyiségi és adott esetben minőségi bizonyítékok alapján, beleértve azt is, hogy az eddigi eredményeket teljesítménymutatókkal vetik össze⁽¹⁴⁾. A Horizont 2020 követelményeinek teljesítése, illetve a hetedik keretprogram kutatási eredményeinek terjesztéséhez való hatékonyabb hozzájárulás érdekében a közös vállalkozás és a Bizottság között el kell mélyíteni az együttműködést⁽¹⁵⁾.

A korábbi észrevételek hasznosulása⁽¹⁶⁾

22. Az ECSEL közös vállalkozás pénzügyi szabályzatának 26. cikke megállapítja, hogy az ECSEL belső ellenőrző funkcióval fog rendelkezni, amelyet a Bizottság belső ellenőre lát majd el, és megállapítja, hogyan történik az erre a funkcióra történő kinevezés, melyek annak jogai és feladatai.

23. Továbbá, az ECSEL közös vállalkozás pénzügyi szabályzatának 28. cikke szerint, az irányító testület létrehozott egy belső ellenőrző részleget és jóváhagyta a vonatkozó belső ellenőrzési szabályzatot, amely meghatározza ennek küldetését, célkitűzéseit, beszámolási és működési szabályait.

24. Az ECSEL közös vállalkozás átfogó koncepciót fogadott el az összeférhetlenség megelőzése érdekében.

A jelentést 2015. október 20-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=none

⁽¹²⁾ A Bizottság monitoringjelentésében ez az információ összesített értékekkel szerepel, más közös technológiai kezdeményezésektől származó információkkal együtt. Az ECSEL esetében a jelentés főként a korábbi közös vállalkozások (az ECSEL létrehozása érdekében 2014. június 27-én egyesített ARTEMIS és ENIAC) által indított programokat említi.

⁽¹³⁾ 2015 márciusában az ARTEMIS jelentést tett közzé az üzleti hatásról és a mérőszámokról.

⁽¹⁴⁾ A Horizont 2020 programot létrehozó 1291/2013/EU rendelet 31. cikke és a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról szóló, 2013. december 3-i 2013/743/EU tanácsi határozat (HL L 347., 2013.12.20., 965. o.) II. melléklete (teljesítménymutatók).

⁽¹⁵⁾ Lásd: A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Éves előrehaladási jelentés a közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös vállalkozások (ktk kv-k) tevékenységeiről (COM(2013) 935).

⁽¹⁶⁾ Ezeket az észrevételeket a Számvevőszék az ARTEMIS, illetve az ENIAC közös vállalkozásról szóló, 2013-as jelentéseiben tette (HL C 452., 2014.12.16., 8. és 26. o.).

MELLÉKLET

ECSEL közös vállalkozás (Brüsszel)

Hatáskör és tevékenységek

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>A Tanács 2014. május 6-i 561/2014/EU rendelete az ECSEL közös vállalkozás létrehozásáról.</p> <p>Az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet.</p>
<p>A közös vállalkozás hatásköre</p> <p>a Tanács 561/2014/EU rendelete</p>	<p>Célok</p> <p>Az ECSEL közös vállalkozás célkitűzései a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) hozzájárulás az 1291/2013/EU rendeletnek és különösen a 2013/743/EU határozat II. részének végrehajtásához; b) annak elősegítése, hogy az Unió elektronikai alkatrészekkel és rendszerekkel foglalkozó ágazata megerősödjék és globálisan versenyképessé váljék; c) az elektronikai alkatrészek és rendszerek rendelkezésre állásának biztosítása a kulcsfontosságú piacok számára és a társadalmi kihívások kezeléséhez annak érdekében, hogy Európa továbbra is a technológiai fejlődés élvonalában maradjon, megszűnjék a szakadék a kutatások és azok hasznosítása között, javuljanak az innovációs képességek és növekedjék az Unióban a gazdaság és a foglalkoztatottság; d) a stratégiák összehangolása a tagállamokkal a magánberuházások vonzása és az állami támogatások hatékonyságának biztosítása érdekében a szűkségtelen párhuzamosságok és a szétaprózódás elkerülésével, valamint a kutatási és innovációs szereplők részvételének megkönnyítésével; e) a félvezető és intelligens rendszerek európai gyártási kapacitásainak fenntartása és növelése, vezető szerepet betöltve a berendezések gyártása és az anyagfeldolgozás területén; f) domináns szerep biztosítása és annak erősítése a tervezés és a rendszerfejlesztés – így többek között a beágyazott technológiák – területén; g) világszínvonalú infrastruktúrához való hozzáférés biztosítása minden érdekelt fél számára az elektronikai alkatrészek, valamint a beágyazott/kiberfizikai és intelligens rendszerek tervezéséhez és gyártásához; h) egy a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) is magában foglaló, dinamikus ökoszisztéma kiépítése, és ezáltal a meglévő klaszterek erősítése és új az klaszterek létrehozásának elősegítése az ígéretes új területeken.
<p>Irányítás</p>	<p>A közös vállalkozás irányító szerve az irányító testület. A programirodát az ügyvezető igazgató vezeti. Az ágazatot a magánszektorbeli tagok testülete képviseli. A hatóságok testületét a következők alkotják: az Unió képviselőjében a Bizottság, valamint a részt vevő államok.</p>
<p>A közös vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2014-ben</p>	<p>Költségvetés</p> <p>160 114 500,00 euro kötelezettségvállalásokra</p> <p>104 144 250,00 euro kifizetésekre</p>

	Létszám 2014. december 31-én A létszámtervben 28 álláshely szerepelt (14 ideiglenes és 13 szerződéses alkalmazott), valamint 1 kirendelt szakértő, ebből a betöltött álláshelyek száma 26 volt, a következő megoszlásban: operatív feladatok (13), adminisztratív feladatok (10), vegyes feladatok (3).
Tevékenységek és szolgáltatások 2014-ben	Lásd: az ECSEL közös vállalkozás 2014-es éves tevékenységi jelentése (www.ecsel.eu).

Forrás: Az ECSEL közös vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

14. Az ECSEL közös vállalkozás a 72/2008/EK⁽¹⁾ és 74/2008/EK⁽²⁾ tanácsi rendeletek által meghatározott keretek között megállapodásokat kötött a nemzeti finanszírozó hatóságokkal. A rendelet az összköltségek megállapításának feladatát a nemzeti finanszírozó hatóságokra bízta azok támogatási megállapodásai alapján, „a nemzeti szabályozásaiknak megfelelően, különösen a támogathatósági feltételeket és egyéb szükséges pénzügyi és jogi követelményeket illetően.” A rendeletek nem adnak hatáskört a közös vállalkozásnak arra, hogy szabályokat határozzon meg a nemzeti finanszírozó hatóságok számára, valamint nem hatalmazza fel azt helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére a nemzeti finanszírozó hatóságok körében. Ezeket a hiányosságokat az ECSEL közös vállalkozást létrehozó 561/2014/EU tanácsi rendelet felismeri és kezeli, valamint felhatalmazza a közös vállalkozást az uniós támogatásoknak a Horizont 2020 eljárásokkal összhangban történő odaítélésére.

15. Az ECSEL közös vállalkozás megerősíti, hogy a nemzeti garanciarendszerek átfogó értékelése alapján ezek a rendszerek megfelelő védelmet nyújtanak a közös vállalkozás tagjainak pénzügyi érdekei számára; azonban ahogyan azt a Számvevőszék észrevételében jelzi, a nemzeti módszertanok nem teszik lehetővé a súlyozott hibaarány, illetve a reziduális hibaarány kiszámítását azon projektek esetében, amelyeket az ARTEMIS és az ENIAC közös vállalkozások indítottak. Ez a technikai nehézség nem eredményez negatív számvevőszéki véleményt, de érthetően nem teszi lehetővé a tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének fenntartás nélküli megerősítését.

20. Az ECSEL weboldalt mind mennyiségileg mind minőségileg folyamatosan fejlesztik, és egyre növekvő számban kerülnek fel rá terjesztési anyagok. Ezen felül az ECSEL a megfelelő jelentési és terjesztési eszközök fejlesztésében és megvalósításában folyamatosan együttműködik a Bizottság illetékes szolgálataival, különösen a Közös Támogató Központtal (CSC).

⁽¹⁾ A Tanács 72/2008/EK rendelete (2007. december 20.) az ENIAC közös vállalkozás létrehozásáról.

⁽²⁾ A Tanács 74/2008/EK rendelete (2007. december 20.) az ARTEMIS közös vállalkozás létrehozásáról.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU